

19.08.2024

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUS

ESITYSLISTA

29 - 2024

KOKOUSKUTSU

Kokousaika 19.08.2024 klo 16:00
Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali
Käsitellään Tällä esityslistalla mainitut asiat

Kaupunginhallitus

19.08.2024

Asia	Sivu
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 V 28.8.2024, Muutos kaupunginvaltuuston kokoonpanossa	2
3 V 28.8.2024, Eron myöntäminen varavaltuutetun luottamustoimesta sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston varapuheenjohtajan valinta	4
4 Pöydälle 12.08.2024 V 28.8.2024, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen valinta	7
5 V 28.8.2024, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisajaoston puheenjohtajan valinta	9
6 Pöydälle 12.08.2024 V 28.8.2024, Lautasaaren Vattuniemen keskuksen asemakaavan muutos (nro 12701), sis. liikennesuunnitelman	11
7 V 28.8.2024, Suutarilan Puistolan asemanseudun monitoimitalojen asemakaavan muutos (nro 12887), sis. liikennesuunnitelman	35
8 V 28.8.2024, Tuomarinkylän Paloheinän jokamiesgolfkentän laajennuksen asemakaavan muutos (nro 12900)	51
9 V 25.9.2024, Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite vuoroasuvien koulukuljetukseen oikeutettujen lasten kuljetuksista molemmista kodeista	68
10 Henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistuksen käynnistäminen	73
11 Edustajan nimeäminen kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen Turussa 27.-28.8.2024	78
12 Helsingin kaupungin työterveysliikelaitoksen toimitusjohtajan määräaikaisen virkasuhteen jatkaminen 1.9.2024 alkaen 31.10.2024 saakka	81
13 Helsingin arkkitehtuuriohjelma	83
14 Lausunto ympäristöministeriölle koskien luonnosta hallituksen esitykseksi ara-tuotannon takausmaksuista	90
15 Pöydälle 12.08.2024 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite biomassan kestävyden turvaamisesta ja polttoon perustavasta lämmöntuotannosta eroon pyrkimisestä	94

19.08.2024

16	Valtuutettu Nora Grotenfeltin toivomusponsi ympäristöraportoinnin kehittämiseksi	97
17	Valtuutettu Arja Karhuvaaran toivomusponsi ydinkeskustan valosaasteen ja häikäisyn poistamiseksi	102
18	Pöydälle 12.08.2024 Valtuutettu Mai Kivelän toivomusponsi liikenteen lisätoimenpiteiksi päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi	106
19	Pöydälle 12.08.2024 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite Vuosaaren metroaseman liukkaudentorjunnasta	110

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Tuomas Rantasen ja Sari Sarkomaan sekä varatarkastajiksi Marcus Rantalan ja Maarit Vierusen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

19.08.2024

Asia/2

2

V 28.8.2024, Muutos kaupunginvaltuuston kokoonpanossa

HEL 2024-008791 T 00 00 02

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Maria Ohisalolle eron kaupunginvaltuutetun luottamustoimesta,
- toteaa, että kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kutsuttua hänet uudeksi kaupunginvaltuutetuksi tulee Sanna Vesikansa vuoden 2025 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi sekä
- toteaa, että keskusvaalilautakunta nimeää Vihreälle valtuustoryhmälle 18. varavaltuutetun vuoden 2025 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Maria Ohisalo on pyytänyt 13.6.2024 eroa kaupunginvaltuutetun luottamustoimesta tultuaan valituksi jäseneksi Euroopan parlamenttiin. Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Valtuusto myöntää eron valtuutetuille ja varavaltuutetuille.

Vihreän valtuustoryhmän ensimmäinen varavaltuutettu Sanna Vesikansa tulee sijaantulojärjestyksen mukaisesti kaupunginvaltuutetuksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kutsuttua hänet uudeksi valtuutetuksi.

Kuntalain 17 §:n mukaan valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen kuntavaaleissa esiintyneen vaaliliiton, puolueen ja yhteislistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi. Varavaltuutettujen määrä jää näin ollen vajaaksi.

Vaalilain (714/1998) 93 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja, jos varavaltuutettujen määrä jää valtuuston toimikauden aikana vajaaksi. Kaupunginvaltuuston myönnettyä Maria Ohisalolle eron kaupunginvaltuutetun luottamustoimesta, kaupunginvaltuuston puheenjohtajan

19.08.2024

Asia/2

taja pyytää keskusvaalilautakuntaa nimeämään Vihreälle valtuustoryhmälle 18. varavaltuutetun.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

1 Ilmoitus 14.6.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos

3

V 28.8.2024, Eron myöntäminen varavaltuutetun luottamustoimesta sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston varapuheenjohtajan valinta

HEL 2024-010520 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää eron Anna Lemströmille varavaltuutetun sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston varapuheenjohtajan luottamustoimista,
- toteaa, että keskusvaalilautakunta nimeää Vasemmistoliiton valtuustoryhmälle uuden varavaltuutetun valtuustokauden lopussa päättyväksi toimikaudeksi
- sekä valitsee _____ kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäseneksi ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston varapuheenjohtajaksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Anna Lemströmin (vas.) 2.8.2021 § 237 varajäseneksi kasvatus- ja koulutuslautakuntaan ja § 238 varapuheenjohtajaksi kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkieliseen jaostoon kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Anna Lemström on 5.8.2024 pyytänyt eroa kaikista luottamustoimistaan kotikuntansa vaihtumisen vuoksi.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kuntalain 17 §:n mukaan valtuutetuille valitaan varavaltuutettuja jokaisen kuntavaaleissa esiintyneen vaaliliiton, puolueen ja yhteislistan ensimmäisistä valitsematta jääneistä ehdokkaista sama määrä kuin valtuutettuja, kuitenkin vähintään kaksi. Varavaltuutettujen määrä jää näin ollen vajaaksi.

19.08.2024

Asia/3

Vaalilain 93 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja, jos varavaltuutettujen määrä jää valtuuston toimikauden aikana vajaaksi. Kaupunginvaltuuston myönnettyä Anna Lemströmille eron varavaltuutetun luottamustoimesta, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja pyytää keskusvaalilautakuntaa nimeämään Vasemmistoliiton valtuustoryhmälle 11. varavaltuutetun.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudeseen kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet siten, että heidän joukossaan on vähintään kaksi suomenkielisen ja kaksi ruotsinkielisen kieliryhmän edustajaa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudeseen kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston jäsenet ja varajäsenet siten, että jaoston jäsenet ja varajäsenet ovat suomenkielisestä kieliryhmästä. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 5.8.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Otteen liitteet

19.08.2024

Asia/3

Päätöksessä mainitut

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalvelu liikelaitos
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

19.08.2024

Asia/4

4

V 28.8.2024, Kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen valinta

Pöydälle 12.08.2024

HEL 2024-009053 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Maria Nyqvistille eron kasvatus- ja koulutuslautakunnan varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ varajäseneksi (Ozan Yanarin henkilökohtainen varajäsen) kasvatus- ja koulutuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Maria Nyqvistin (vihr.) 27.9.2023 § 221 varajäseneksi kasvatus- ja koulutuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Maria Nyqvist on 18.6.2024 pyytänyt eroa kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenen luottamustoimesta muuttuneen työtilanteen takia.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet.

Esittelijä

19.08.2024

Asia/4

Lisätiedot
hallintojohtaja
Kirsi Remes
Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 18.6.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 435

HEL 2024-009053 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.08.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

19.08.2024

Asia/5

5

V 28.8.2024, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaostun puheenjohtajan valinta

HEL 2024-010461 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Yuri Birjulinille eron kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaostun puheenjohtajan luottamustoimesta ja
- valitsee _____ varajäseneksi (Tuomas Tuomi-Nikulan henkilökohtainen varajäsen) kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan sekä puheenjohtajaksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaostoon kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Yuri Birjulinin (vihr.) 30.8.2023 § 196 varajäseneksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan sekä § 198 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaostun puheenjohtajaksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi. Yuri Birjulin on 2.8.2024 pyytänyt eroa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varajäsenen sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaostun puheenjohtajan luottamustoimesta muuttuneen työtilanteen takia.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on val-

19.08.2024

Asia/5

tuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudeseen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä nuorisosaostolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 2.8.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

6

V 28.8.2024, Lauttasaaren Vattuniemen keskuksen asemakaavan muutos (nro 12701), sis. liikennesuunnitelman

Pöydälle 12.08.2024

HEL 2018-010750 T 10 03 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 31. kaupunginosan (Lauttasaari, Kotka-vuori, Vattuniemi) korttelin 31111 tontteja 1–2, korttelin 31112 tonttia 28, korttelin 31114 tonttia 9, korttelin 31116 tonttia 2, korttelin 31118 tontteja 13–14 ja 17–18, korttelin 31119 tontteja 9 ja 19, korttelin 31131 tontteja 8, 10, 12–14 sekä katu-, pysäköinti- ja puistoalueita koskevan asemakaavamuutoksen 9.11.2021 päivätyn ja 4.10.2022, 28.11.2023, 24.1.2024 ja 28.5.2024 muutetun piirustuksen nro 12701 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos koskee Lauttasaaren Vattuniemessä sijaitsevia yleisiä alueita kuten aukiota, katuja, pysäköintialueita, puistoa ja useita yksityisomistuksessa olevia pääosin teollisuus-, varasto- ja toimistokäytössä olevia tontteja (15 kpl).

Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Pajalahdenpuistoon ja Haahkatiehen, luoteessa Merikylpylän puistoon, lännessä Särkiniementiehen ja Merikylpylän puistoon, koillisessa Vattuniemenkatuun, idässä Melkonkatuun ja etelässä Nahkahousuntiehen.

Vattuniemen keskuksen asemakaavanmuutos perustuu kaupungin strategiaan sekä Helsingin yleiskaavaan erityisesti työpaikkojen säilyttämisen ja luomisen osalta, mutta myös asuin- ja täydennysrakentamisen osalta.

Asemakaavanmuutos edesauttaa strategisten tavoitteiden toteuttamista pyrkien vastaamaan maankäytön muuttamisen paineisiin ja noudattaa yleiskaavan tavoitteita, rakentamisen tehokkuuksia ja käyttötarkoitusten aluerajauksia. Kaava alueen rakentamisen määrät noudattavat yleiskaavaa ja Vattuniemen suunnitteluperiaatteiden 2018 enimmäismääriä.

Poiketen Vattuniemen aikaisemmasta tonttikohtaisesta asemakaavotuksesta on alueen suunnittelua ja asemakaavaa tehty usealle tontille yhtä aikaa pyrkimyksenä luoda Vattuniemen keskeisistä kaupunkitiloista ja korttelialueista jäntevä kokonaisuus huolimatta alueen sirpaleisesta ja moninaisesta maanomistuksesta.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan:

Vattuniemen alueen kaupunkikuvan eheyttäminen ja toiminnallisen kokonaisuuden monipuolistuminen sen muuttuessa toimisto- ja liiketiloihin ja katuaukioineen perustellusti hieman tehokkaamman rakentamisen ja vilkkaamman toiminnan sosiaalisten kohtaamisten yhteiseksi keskuksesi.

Kaupunkirakenteen täydentäminen nykyiseen katu- ja korttelirakenteeseen tukeutuen, eikä esimerkiksi viheralueita tarvitse rakentamisen seurauksena pienentää. Täydennysrakentaminen hyödyntää hyviä joukkoliikenneyhteyksiä ja parantaa jalankulun ja pyöräilyn reittiä Lautasaaren metroasemalle.

Rakennusten sijoittelulla sovittaa uusi kaupunkirakenne alueelle ominaiseen puoliavoimeen ja avoimeen korttelirakenteeseen. Vaihtelevan korkuisessa korttelirakenteessa rakennusten väliin jää pihatilaa ja tilaa, josta avautuu näkymiä läpi kortteleiden luoden väljyyttä ja läpikuljettavuutta.

Asuntotuotannon turvaaminen ja alueen täydennysrakentaminen käyttötarkoituksen muuttuessa periaatteiden mukaisesti teollisuus-, varasto- ja toimitiloista yleiskaavan mukaisesti asumisen ja työpaikkojen sekoittuneeksi alueeksi. Pääasiassa asuinkäyttöön osoitetuilla tonteilla rakentamisen tehokkuusluvut vaihtelevat 1,6–2,8 välillä. Kaikkiaan uutta asuinkerrosalaa suunnitellaan alueelle 107 865 k-m², asukasmäärä lisääntyy noin 3 100 asukkaalla.

Yritystoiminnan turvaaminen säilyttämällä työpaikat, palvelut ja elinkeinon toimintaedellytykset alueella toimivien yritysten työntekijöiden ylläpitäessä päivisin asukkaillekin tarpeellista palvelutarjontaa. Keskeisellä alueella rakentamisen määrästä vähintään 25 % edellytetään rakennettavaksi toimisto- ja liiketilakäyttöön pääosin Heikkilänaukion ympärille, Heikkiläntien ja Itälahdenkadun varrelle. Toimitiloihin voisi sijoitua laskentatavan ja työtilojen ratkaisun perusteella noin 2 000–2 400 työpaikkaa.

Kahden kaava-alueen arvokkaan rakennuksen säilyttäminen ja suojeleminen. Rakennukset ovat peräisin Vattuniemen teolliselta ajalta. Uudisrakennusten arkkitehtuuri tulee olla kaupunkikuvallisesti ja -rakenteellisesti laadukasta ja se tulee sovittaa alueen paikalliseen teol-

liseen historiaan. Viitesuunnitelmissa on havainnollistettu tämän määräyksen tavoitetta.

Palveluverkon tavoitteet alueen nykyisille ja uusille asukkaille osoittamalla tontti yleisten rakennusten korttelialueeksi. Päiväkodin tonttia 31116/2 Särkiniementien varrella on laajennettu etelän suuntaan alueelle, jolla ei ole arvioitu olevan erityisiä suojeluarvoja, sekä lisäksi nykyiselle päiväkodin saattoliikenteen alueelle tontin pohjoispuolelle.

Heikkilänaukion ja katutilojen muodostaminen kaupunkikuvallisesti selkeämmäksi rajaten niitä nykyistä enemmän rakennuksilla, samalla parantaen julkisten ulkotilojen käyttöä ja luoden edellytyksiä oleskeluun, kohtaamisiin kaduilla ja aukioilla, sekä palveluntarjontaan.

Heikkilänaukiota, yleisiä katualueita ja alueen katujärjestelyjä, sekä liikenneyhteyksiä on tavoitteena jäsentää. Heikkilänaukion läpi kulkevan Heikkiläntien katujärjestelyt on tavoitteena muuttaa aukion reunoilla kulkeviksi ja yhdistää aukion alue oleskelua, virkistystä ja erilaista vapaa-ajan toimintaa varten tarkoitetuksi yhteiseksi alueeksi. Aukiota reunustavat ympäröiville tonteille kadun tasoon rakennettavat kaupallisten palveluiden tilat. Kävely- ja polkupyöräyhteys Heikkilänaukiolta metrolle on suunniteltu osoitteessa Heikkiläntie 2 sijaitsevan tontin kautta Else Aropaltion polkua pitkin ja olemassa olevaa Heikkilänpolkua pitkin.

Nykyisin pysäköintikäytössä toimiville alueille Itälahdenkadun länsipuolelle on suunniteltu vaihtelevasti rakennuksia ja pieniä aukioita, jotka avartavat ja rytmittävät puuistutuksin reunustetun Itälahdenkadun tilaa ja joiden ympärille sijoittuvat liiketilat. Uusi kävelyreitti Itälahdenkadun pohjoispäästä on sijoitettu tontin läpi kohti Vattuniemenkujalla sijaitsevaa koulua ja päiväkotia.

Nahkahousuntie on suunniteltu avattavaksi alueen muuttuessa yhä asuntovaltaisemmaksi. Nahkahousuntie suljettiin moottoriajoneuvoliikenteeltä vuonna 1976 asuintonttien rakentumisen jälkeen estämään silloinen Länsiväylältä Särkiniementien kautta Vattuniemen teollisuusalueille suuntautunut raskas liikenne.

Rakentamisen määrä noudattaa yleiskaavaa ja suunnitteluperiaatteiden enimmäismäärää alueelle. Tonttitehokkuus ja pääasiallinen käyttötarkoitus poikkeavat suunnitteluperiaatteiden mukaisista kahdella liike- ja toimistorakennusten tontilla (K), sekä osoitteissa Itälahdenkatu 18, 20, 22a ja 22b sijaitsevilla asuinkerrostalojen (AK) tonteilla, joilla toimisto- ja liiketilojen rakennusoikeus on yhteensä 2 000 k-m². Kokonaisuutena edellä mainittujen tonttien yhteenlaskettu rakentamisen tehokkuus ja käyttötarkoitusten kerrosala noudattavat periaatteita.

Asuinkerrosala lisääntyy 107 865 k-m², 3 100 asukasta.

Uutta toimitilaa syntyy 37 430 k-m², noin 2 000–2 400 työpaikkaa.

Yleisten rakennusten korttelialueelle syntyy 8 000 k-m², noin 100 työpaikkaa.

Tehokkuudet:

- tonteilla 31111/1–2 e=1.6, ja 31114/9, 31131/12, 8 e= 2.2
- tonteilla 31131/10 e=1.7–2.5, ja 31119/24 e= 2.4–2.7
- tonteille 31118/20 e=2.5–2.6, 31118/19 e= 2.0–2.2
- tonteilla 31118/21 e=2.0–2.1 ja 31112/28, 31131/13, e=2.8
- tonteilla 31131/14 e= 3.2 ja 31116/2 e= 1.0.

Tonttien 31118/21, 20 ja 31119/24 toimitilakerrosalasta sijoittuu pääosa tontille 31131/14 osoitteessa Itälahdenkatu 25 ja tontille 31131/10 osoitteessa Itälahdenkatu 15–17 ja vastaavasti tontin suunnitteluperiaatteiden mukainen asuinkerrosala siirtyy ensiksi mainituille tonteille.

Tonttikohdaiset suunnitelmien mitoitustiedot:

Osoite	Tontti	Käyttötarkoitus	Merkintä	Tontti pa	AK k-m ²	K k-m ²	Y k-m ²	Ro k-m ²	Teho e=
Itälahdenkatu 15-17	31131_10	Liike- ja toimistorakennusten korttelialue	K	3540		9000		9000	1,7 - 2,5
Itälahdenkatu 25	31131_14	Liike- ja toimistorakennusten korttelialue	K	3020		9600		9600	3,2
Itälahdenkatu 18 - 20	31119_24	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	10935	27050	1200		28250	2,5 - 2,6
Itälahdenkatu 22A	31118_21	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	6150	12800	400		13200	2,0 - 2,1
Itälahdenkatu 22b	31118_20	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	5103	12950	400		13350	2,5 - 2,6
Wavulinintie 4	31118_19	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	4315	7128	2370		9498	2,0 - 2,2
Itälahdenkatu 27	31131_13	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	6956	14600	4870		19470	2,8
Itälahdenkatu 19	31131_12	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	4529	7474	2492		9966	2,2
Melkonkatu 16	31131_8	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	2028	3318	1148		4466	2,2
Heikkiläntie 7	31114_9	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	6630	10835	3750		14585	2,2
Heikkiläntie 10	31111_2	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	1600	2560			2560	1,6
Heikkiläntie 8	31111_1	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	1600	2560			2560	1,6
Heikkiläntie 2	31112_28	Asuinkerrostalojen korttelialue korttelialue	AK	3139	6590	2200		8790	2,8
Särkiniementie 28	31116_3	Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue	Y	7765			8000	8000	1
Yhteensä				67310	107865	37430	8000		

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7150), jonka mukaan Heikkilänaukion, Heikkiläntien, Nahkahousuntien, Itälahdenkadun, Melkonkadun, Särkiniementien ja Wavulinintien liikennejärjestelyjä, katulinjauksia ja joitakin reittejä on tarkoitus muuttaa. Heikkiläntie, joka jakaa nykyisin Heikkilänaukiota kahtia, päättyy Heikkilänaukion koilliskulmaan. Kävely- ja pyöräily-yhteys aukiolta pohjoiseen sijoittuu aukion pohjoispuolella osoitteessa Heikkiläntie 2 sijaitsevan tontin kautta ja Heikkilänpolun kautta.

Alueella on 30 km/h ja auto- ja pyöräliikenne kulkevat yhteisillä kaistoilla eikä pyöräliikenteelle toteuteta erottelua autoliikenteestä Itälahdenkadun, Heikkiläntien ja Särkiniementien (välillä Perttulantie Wavulininkatu) lukuun ottamatta.

Kadunvarsipysäköintipaikkoja sijoitetaan puurivein reunustetun Itälahdenkadun varteen sekä Heikkiläntielle.

Nahkahousuntien moottoriajoneuvojen ajokielto poistuu. Vattuniemen katuverkon toimivuus paranee ja liikenne jakaantunee tasaisemmin katuverkossa.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti:

Tiivistää suunnittelualueella ja sen välittömässä ympäristössä kaupunkirakennetta. Nykyisestä toimitila-, teollisuus- ja varastoalue muuttuu pääosin asumiseen ja rakentamisen määrä kasvaa. Alueen toimitilojen sijoittuessa tiiviimmin keskeisille alueille kunnostettavien julkisten ulkotilojen reunoille paranee alueen mahdollisuudet sosiaalisille kohtaamisille ja aktiiviselle kaupunkielämälle. Palveluiden monipuolistumiselle muutos antaa hyvät mahdollisuudet.

Muutos on yritystoiminnan näkökulmasta merkittävä ja antaa hyvät mahdollisuudet toteutuessaan alueen myönteisille elinkeino-, työllisyys- ja talousvaikutuksille. Koko Lauttasaaren eteläosan keskeinen alue muuttuu kaupunkikuvaltaan ja toiminnoiltaan merkittävästi.

Vaikutukset luontoon ja maisemaan yleisillä alueilla ovat alueen kasvillisuutta ja viherpinta-alaa lisääviä. Välillisiä vaikutuksia luontoon ja viheralueisiin syntyy tulevien uusien asukkaiden käytön myötä. Kaavan aiheuttama asukasmäärän lisäys tulee luonnollisesti kasvattamaan nykyisten viheralueiden käyttöpainetta, mutta vehreäksi suunnitellun Heikkilänaukion sekä Itälahdenkadun puuriveineen ja aukioineen on tarkoitus osaltaan tasoittaa tilannetta. Särkiniementien varren päiväkodin tontin 31116/2 laajeneminen puistoalueelle vaikuttaa luonnonympäristöön maaston muokkauksen ja joidenkin puiden poistumisen myötä.

Heikkilänaukiota muutetaan toiminnalliseksi vehreäksi oleskeluaukioksi, jolla on myös tärkeän kokoontumisen ja tapaamispaikan ominaisuus ja osansa kävelyn sekä pyöräilyn pääreitit statuksesta. Itälahdenkatua kehitetään puuistutuksin vehreäksi, Lauttasaaren keskiosia ja eteläkärjen puistoja yhteen nivovaksi viheryhteydeksi.

Hiilijalanjäljen pienentämiseen tähdäten on kaavatyön kuluessa selvitetty hankekohtaisella materiaalien purkukartoituksella purettavia materiaaleja. Pyrkimyksenä on vähentää purkamisen aiheuttamia haittoja. Kaava-alueen kiinteistöt toimivat yhdessä esimerkkikohteena Helsingin kaupungin kiertotalous -suunnitteluhankkeessa kiertotaloustoiminnan ja liiketoiminnan kehittämiseksi.

Suunnitteluratkaisussa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon rankkasateet, myrskyt ja helleaallot, sekä varautuminen meriveden pinnan nousuun. Hulevesisuunnittelussa noudatetaan Helsingin kaupungin hulevesiohjelman periaatteita.

Kaavan yhteydessä Helen tutkii alueellisen maalämmön rakennettavuutta alueelle.

Kaavaratkaisu tukee merkittävästi kestäviä kulkumuotoja ja parantaa alueen saavutettavuutta niin joukkoliikenteellä, kävellen kuin pyöräillen. Vattuniemen katuverkossa ei ole kapasiteettiongelmaa. Vattuniemen katuverkon toimivuus paranee. Merkittävimpiä vaikutuksia katu ympäristöön tapahtuu Heikkilänaukiolla ja Itälahdenkadulla. Lyhytaikaisia pysäköintipaikkoja sijoitetaan Itälahdenkadun varteen sekä Heikkiläntielle palvelemaan toimitilojen asiakas- ja vieraspysäköintiä asukas- ja vieraspysäköintiin siirtyessä tonteille.

Rakentamista on ohjattu katuja reunustamaan, mikä luo hyvät edellytykset muodostaa liikennemelulta suojaisia piha-alueita. Asemakaava luo edellytykset myös korkeatasoisen teknisen huollon verkoston järjestämiseen.

Asemakaava luo edellytykset palo- ja pelastusturvallisuuden määräysten mukaiselle jatkosuunnittelulle ja toteutukselle.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on kantakaupunkialuetta merkinnällä C2: Keskusta, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Rakennusten maantasokerrokset ja kadulle avautuvat tilat on osoitettava ensisijaisesti liike- tai muuksi toimitilaksi.

Särkiniementien varren läntinen alue on asuntovaltaista aluetta merkinnällä A2: Aluetta kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Korttelitehokkuus on pääasiassa 1,0–2,0. Perustellusti korttelikohtainen tehokkuus voi olla tätä suurempikin. Alueen keskeisten katujen varsilla tulee mahdollistaa liike- ja muuta toimitilaa. Alueen pinta-alasta keskimäärin 60 % tai enemmän on korttelimaata.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alueella ei ole merkintöjä.

Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 ja maanalaisen yleiskaavan 2021 mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi alueen asemakaavan muuttamisen periaatteet 24.2.2018 jatkosuunnittelun pohjaksi. Suunnitteluperiaatteilla pyrittiin erityisesti tarkentamaan ja selventämään sitä, miten

yleiskaavaa tulkitaan asemakaavoituksessa. Suunnitteluperiaatteet ovat esityksen liitteenä.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisista siten, että se pyrkii vastaamaan maankäytön muuttamisen paineisiin säilyttäen työpaikkoja luoden samalla mahdollisuuden asukasrakenteeltaan monipuolisemmalle asuin- ja täydennysrakentamiselle palveluineen. Täydennysrakentaminen on kokonaisuudessaan olemassa olevaan korttelirakenteeseen suunniteltua, viher- ja virkistysalueet säilytetään. Asemakaavanmuutos noudattaa yleiskaavan tavoitteita, rakentamisen tehokkuuksia ja käyttötarkoitusten aluerajauksia, sekä Vattuniemen suunnitteluperiaatteita 2018.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualueella on yleisiä alueita kuten aukiota, katuja, pysäköintialueita, puistoa ja päiväkotitontti, sekä useita yksityisomistuksessa olevia pääosin teollisuus-, varasto- ja toimistokäytössä olevia tontteja.

Vattuniemen keskeisimmillä alueilla toimintojen osin sattumanvarainen sijoittuminen, toimitilojen vanheneminen sekä hankekohtaiset maankäytön muutokset ovat saaneet aikaan tilallista ja toiminnallista jäsentymättömyyttä, sekä hajanaisen kaupunkikuvan. Valtaosa Vattuniemen alkuperäisestä teollisuusalueesta on muuttunut vuosien kuluessa asuinkäyttöön.

Toimitilojen kysyntä on viime vuosien ajan ollut vähäistä, ja kiinteistöjen omistajat ovat hakeneet runsaasti asemakaavan muutoksia toimitilaintonttien muuttamiseksi asuinkäyttöön erityisesti Vattuniemen keskiosissa Itälahdenkadun varrella.

Päiväkotien hoitopaikkojen ja koulujen oppilasmaa-alueiden suuri puute on osaltaan vaikeuttanut alueen kehitystä. Tilannetta helpottamaan on Vattuniemenkujalle valmistunut uusi yli 200 hoitopaikan päiväkotijoukko ja noin 600 oppilaan koulu. Osoitteessa Särkiniementie 28 sijaitsevan päiväkotijoukon toiminta on loppunut.

Heikkilänaukio ja Itälahdenkadun varsi ovat tilallisesti jäsentymättömiä ja osittain laajemman kohennuksen tarpeessa. Heikkiläntie jakaa diagonaalisesti Heikkilänaukion kahdeksi julkiseksi ulkotilaksi, joiden toiminnallisuutta ei ole voitu riittävästi kehittää asukkaiden ja yrittäjien tarpeita vastaavaksi.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1950 - 2017. Asemakaavoissa määrättyjä käyttötarkoituksia ovat esimerkiksi asuminen, liike- ja toimistotila, teollisuus- ja varastotila, puisto, julkisten rakennus-

ten, pysäköinti-, yhdyskuntateknisen huollon ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman teollisuusrakennuksen alue.

Helsingin kaupunki omistaa päiväkodin tontin, sekä yleiset alueet, kuten puistot, kadut, aukiot, Itälahdenkadun pysäköintikäytössä olevat alueet. Korttelialueet ovat pääosin yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty osaltaan kaupungin aloitteesta, sekä hakemuksien johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijoiden kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisusta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa (03/2021) seuraavasti:

Kadut ja aukiot	5,0 milj. euroa
Johtosiirrot	1,0 milj. euroa
Yhteensä	n. 6 milj. euroa

Kadut ja aukiot pitää sisällään Itälahdenkadun sekä Heikkilänaukion ympäröivien katujen muutostöiden kustannukset. Lisäksi se sisältää Heikkilänaukion kustannukset ja Itälahdenkadun varren taskuaukioiden kustannukset. Heikkilänaukion esitetty kustannus perustuu aukiosta teetetyn viitesuunnitelman (Masu Planning Oy, 2019) yhteydessä laadittuun kustannusarvioon.

Johtosiirrot pitävät sisällään Itälahdenkadun muutosten vuoksi uudelleen rakennettavien kunnallisteknisten verkostojen kustannukset. Kustannukset jakautuvat seuraavasti; vesihuolto 0,6 milj. euroa ja kaukolämpö 0,4 milj. euroa.

Puistoihin ei esitetä muutostoimenpiteitä. On mahdollista, että kaavan mukainen rakentaminen aiheuttaa vähäisiä kustannuksia puistoihin.

Kaupungin omistuksessa olevalla maa-alueella on laadittu maaperän pilaantuneisuustutkimukset. Kunnostamisesta aiheutuvat mahdolliset kustannukset tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

Kaava mahdollistaa uuden koulu ja päiväkotirakennuksen rakentamisen. Alustava rakennuskustannus on noin 30 miljoonaa euroa. Koulu- ja päiväkotirakennus palvelevat tätä kaava-aluetta laajempaa aluetta.

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Maankäyttökorvauksista sovitaan maanomistajan kanssa käytävissä maapoliittis-

sissa neuvotteluissa. Lisäksi kaupunki saa tuloja Itälahdenkadun varrelle kaavoitettavan maan myynnistä.

Voidaan todeta, että kaava on kaupungille taloudellisesti kannattava.

Maankäyttö- ja kiinteistökaupan esisopimukset

Kaavaehdotuksen johdosta on käyty maanomistajien kanssa maankäytösopimusneuvottelut, ja sopimukset on kaupungin puolesta hyväksytty tonttipäällikön, kaupunkiympäristölautakunnan ja yhden maanomistajan osalta kaupunginhallituksen päätöksin. Sopimukset ovat lainvoimaisia ja ne on allekirjoitettu.

Kiinteistö Oy Itälahdentie 23 (31131/5) maanomistaja on peruuttanut hakemuksensa kaavamuutoksesta, joten sen osalta ei ole tarpeen laatia sopimusta maankäytösopimusta. Kaavan laatimisesta jo syntyneiden kustannusten perimisestä päätetään kaupunkiympäristön toimialalla.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 8.12.2021–19.1.2022.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 39 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat:

- Kaavan sisällöltään tai menettelyltään perustuslain, maankäyttö- ja rakennuslain ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen vastaisuuteen, ympäristöministeriön ohjeiden, maakuntakaavan, yleiskaavan ja suunnitelluperiaatteiden, kaupungin strategian, sekä maankäytön tavoiteohjelman vastaisuuteen, puutteellisiin vaikutusten arviointeihin ja selvityksiin, osin vaatien niitä tehtäväksi, asemakaavan muutosalueen laajentamiseen, olemassa olevien asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksiin ja osallistumismahdollisuuksiin sekä yhdenvertaiseen kohteluun.

- Rakentamiseen, sen määrään, kaupunkirakenteeseen ja kaupunkikuvaan, paikallisten olojen ja ympäristön huomioon ottamiseen.

- Rakennusten arkkitehtuuriin ja käyttötarkoituksiin yksityiskohtaisesti.

Yksittäisiin tontteihin:

- Tonttiin 31131/5, osoitteessa Itälahdenkatu 23 (poistettu kaavasta).
- Tonttiin 31131/14, osoitteessa Itälahdenkatu 25
- Tontteihin 31118/13 ja 31118/14 (tuleva yhdistetty tontti 31118/19), osoitteessa Wavulinintie 4–6

- Tontteihin 31118/17 ja 18, (tuleva tontti 31118/21 ja 20), osoitteissa Itälahdenkatu 22A ja 22b,
 - myös tontit 31131/10 osoitteessa Itälahdenkatu 15 - 17 ja 31131/12 osoitteessa Itälahdenkatu 19
 - Tontti 31112/28, osoitteessa Heikkiläntie 2
 - Tontti 31119/9 ja 31119/19 (tuleva 31119/24), osoitteessa Itälahdenkatu 20 ja 18
 - Tontti 31131/13, osoitteessa Itälahdenkatu 27
 - Tontti 31131/8, osoitteessa Melkonkatu 16
- Hiilijalanjälkeen ja kestävään kehitykseen.
- Yleisten rakennusten tonttiin ja suunnitellun koulun ja päiväkodin sijoittamiseen.
- Puistoon, luontoon ja katuvihreän määrään.
- Liikenteen melu- ja ilmanlaatuvaikutuksiin. Vaikutusten arviointi ylipäänsä puutteellinen, ei arvioitu vaikutuksia olemassa oleviin asukkaisiin. Särkiniemen lisääntyvän liikenteen meluvaikutuksia ei ole arvioitu ottaen huomioon nykyiset asuinkerrostalot. Asemakaavalla ei saa aiheuttaa kenenkään elinympäristön laadun merkityksellistä heikkenemistä.
- Taloudellisten vaikutusten arviointiin.
- Liikennesuunnitteluun ja -selvityksiin, Heikkilänaukioon ja sen katujärjestelyihin ja liikenteeseen, Särkiniementien, Wavulinintien, Itälahdenkadun, Heikkiläntien ja Melkonkadun katujärjestelyihin ja liikenteeseen, Nahkahousuntien avaamiseen ja joukkoliikenteeseen.

Kaavaehdotuksesta saadut lausunnot

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala / kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat:

- Kokonaisvaltaiseen lähestymistapaan yhdyskuntarakenteen osalta, jota pidettiin erityisen onnistuneena toteuttaen Helsingin yleiskaava 2016 tavoitteita.

- Rakennus- ja kulttuuriperinnön vaalimiseen, jota pidettiin hyvänä kahden kohteen säilymisen osalta samalla toivoen, että useampi arvokas rakennus olisi voinut säilyä.
- Meluntorjuntaan:
 - Korttelin 31118 Wavulinintien puoleisiin julkisivuihin, joihin kohdistuvat suurimmat päiväajan keskiäänitasot 68 dB.
 - Kaava-aineistossa ei ole esitetty yöajan keskiäänitasoja tai enimmäisäänitasoja.
 - Edellytettiin kaavassa rakennusten massoittelemalla varmistettavan, että kaikki asuinhuoneistot avautuvat myös suuntaan, jossa melutasojen ohjearvot (Vnp 993/1992) täyttyvät. Poikettaessa edellytetään meluselvitykseen liitettäväksi vaikutusarvio, jolla tehdyt kaavaratkaisut ja annetut määräykset perustellaan.
 - Leikki- ja oleskelualueet sekä oleskeluparvekkeet edellytetään sijoitettaviksi ja suojattaviksi siten, että melutason ohjearvot eivät niillä ylity ja vaaditaan annettavaksi kaavamääräys Y-korttelin lisäksi myös asuinrakennusten korttelialueille.
 - Edellytetään annettavaksi yleismääräys: ”Melutaso liike- ja toimistohuoneissa ei saa ylittää A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 07-22) 45 dB (A).”
- Johtosiirtojen suunnitteluun ja toteutukseen, jotka edellytetään Itälahdenkadun muuttuvan katupoikkileikkauksen vuoksi tehtäväksi kaupungin katuhankkeen yhteydessä.
- Joukkoliikenteen näkökulmasta erityisen kannatettavaan uusiin yhteyksiin Heikkilänaukiolta metrolle ja Itälahdenkadun pohjoispäästä kohti Vattuniemenkujaa.
- Itälahdenkadun pysäkkien suunnitteluun yhteistyössä HSL:n kanssa parhaimman mahdollisen kokonaisuuden takaamiseksi.
- Alueellisiin jakelumuuntamoihin kaava-alueella, joihin otetaan tarkemmin kantaa, keväällä 2022 laadittavan yleissuunnitelmatason sähköverkon aluesuunnitelman yhteydessä.
- Johdoille varatun alueen kokoon tontilla 31114/9, jota edellytettiin tarkistettavaksi. Muistutettiin, että kaapeleiden tulee olla käytössä koko rakentamisen ajan, eikä maanalainen rakentaminen saa haitata aseman toimintaa ja viereinen sähköaseman tontti tulee olla aidattuna rakentamisen ajan.

- Kaukolämpöjohdon sijaintiin korttelissa 31111 kahden purettavan talon alla, jolle edellytetään rakennettavaksi uusi reitti paikalleen jäävälle kolmannelle tontille samassa korttelissa (AL).
- DN250 kaukolämpöjohtoon Itälahdenkadulla, joka tulee ottaa huomioon puustorivejä suunniteltaessa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Asemakaavoituspalvelujen tekemät tarkistukset esitykseen

Asemakaavoituspalvelut on ilmoittanut kirjeillään 18.1.2024 , 28.11.2023 ja 28.5.2024 kaavakarttaan ja selostukseen sekä muihin asiakirjoihin tehdyistä vähäisistä muutoksista, jotka eivät ole niin merkittäviä, että kaava niiden vuoksi tulisi asettaa uudelleen nähtäville. Muutuskirjeet ovat liitteenä. Esityslistatekstiin on tehty vastaavat muutokset, mm. tontin 31131/5 Itälahdenkatu 23 tontin poisjäännin vuoksi kerrosalamäärät ja asukasluvutavoitteet ovat muuttuneet.

Lauttasaari-seuran kirje kaupunginhallituksen jäsenille

Lauttasaari-seura r.y. on lähettänyt kaupunginhallituksen jäsenille osoitetun kirjeen 9.2.2024, jossa edellytetään jatkotoimenpiteitä etenkin liikennejärjestelyihin.

Kirjeen johdosta on saatu kaavoittajan vastine, jossa todetaan mm., että kaavassa osoitettujen liikennejärjestelyjen jälkeen ne suunnitellaan tarkemmin katusuunnittelussa, johon sisältyy uusi vuorovaikutusprosessi.

Lauttasaari-seuran kirje ja siihen annettu vastine ovat liitteinä. Esityslistatekstiin on tämän perusteella lisätty maininta Else Aropaltion polusta ja poistettu mm. maininta Melkonkadun ja Kiviaidankadun uusien osien toteuttamisesta korotettuina Heikkilänaukion kohdalla, koska ne rat-

19.08.2024

Asia/6

kaistaan vasta katusuunnitelmassa. Tässä vaiheessa kirje ei anna ai-
hetta muihin toimenpiteisiin.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta
asemakaavaselostuksesta.

Käsittely kaupunkiympäristölautakunnassa ja jatkotoimenpiteet

Lautakunta hyväksyi kaavaehdotusta käsitellessään seuraavat jatko-
suunnittelua koskevat lausumat:

Lautakunta edellytti, että alueen suunnittelussa toteutetaan alueelle
täydennysrakentamisen yhteydessä myös ARA-vuokra-asuntoja ja
muuta säänneltyä asuntotuotantoa Helsingin asumisen ja maankäytön
toteuttamishjelman eli AM-ohjelman periaatteita noudattaen (äänest-
tyksen jälkeen).

Kaupunkiympäristölautakunta korosti kiertotalouspäämäärien tärkeyttä
ja kannustaa suunnittelun ja toteuttamisen seuraavissa vaiheissa pitä-
mään kiinni siitä, että alueen toteutus olisi rakentamisen kiertotalou-
dessa edelläkävijäesimerkki (yksimielisesti).

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että alueellisen ja tonttikohtaisen
maalämmön tutkiminen ja vieminen toteutukseen asti olisi kaupungin
päästövähennystavoitteen kannalta erittäin tärkeää (äänestyksen jäl-
keen).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Mikko Reinikainen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37206
mikko.reinikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12701 kartta, päivätty 9.11.2021, muutet-
tu 4.10.2022, 28.11.2023, 18.1.2024 ja 28.5.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12701 selostus, päivätty 9.11.2021, muu-
tettu 4.10.2022, 28.11.2023, 18.1.2024 ja 28.5.2024
- 3 Vuorovaikutusraportti, päivätty 9.11.2021, täydennetty 27.9.2022
- 4 12701 Asemakaavoituspalvelujen kirje Khlle 18.1.2024 sähköisesti
allekirj
- 5 12701 Asemakaavoituspalvelujen kirje Khlle 28.11.2023
- 6 12701 Asemakaavoituspalvelujen kirje Khlle 28.5.2024 sähköisesti
allekirj

- 7 Liikennesuunnitelma nro 7150, 27.9.2022 (päivitetty 28.5.2024)
- 8 Osa päätöshistoriaa
- 9 Muistutukset
- 10 Yritysvaikutusten arviointi 18.2.2021
- 11 Tilastotiedot, päivitetty 28.5.2024
- 12 Ilmakuva, päivitetty 28.5.2024
- 13 Lauttasaari-Seuran kirje ry, 9.2.2024
- 14 Vastaus Lauttasaari-Seuran kirjeeseen
- 15 Vattuniemen suunnitteluperiaatteet 2018

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Koottuna kaikkien hakijoiden asemakaavan muutoshakemukset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
Kymp/Talouden tuki
Kaavapäätöksestä tiedon pyytäneet

Kaavamuutoksen hakijat

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8

19.08.2024

Asia/6

Lauttasaari-Seura
Liite 9
Esitysteksti
Liite 13
Liite 14

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 437

HEL 2018-010750 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.08.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Mikko Reinikainen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37206
mikko.reinikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 04.10.2022 § 538

HEL 2018-010750 T 10 03 03

Hankenumero 6004_1

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 9.11.2021 päivätyn ja 4.10.2022 muutetun asemakaavan muutos-ehdotuksen nro 12701 (liite 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 31. kaupunginosan (Lauttasaari, Kotkavuori, Vattuniemi) korttelin 31111 tontteja 1–2, korttelin 31112 tonttia 28, korttelin 31114 tonttia 9, korttelin 31116 tonttia 2, korttelin 31118 tontteja 13–14 ja 17–18, korttelin 31119 tontteja 9 ja 19, korttelin 31131 tontteja 5, 8, 10, 12–14 sekä katu-, pysäköinti- ja puistoalueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Lisäksi lautakunta edellytti, että alueen suunnittelussa toteutetaan alueelle täydennysrakentamisen yhteydessä myös ARA-vuokra-asuntoja ja muuta säänneltyä asuntotuotantoa Helsingin AM-ohjelman periaatteita noudattaen.

Kaupunkiympäristölautakunta korosti kiertotalouspäämäärien tärkeyttä ja kannustaa suunnittelun ja toteuttamisen seuraavissa vaiheissa pitämään kiinni siitä, että alueen toteutus olisi rakentamisen kiertotaloudessa edelläkävijäesimerkki.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että alueellisen ja tonttikohtaisen maalämmön tutkiminen ja vieminen toteutukseen asti olisi kaupungin päästövähennystavoitteen kannalta erittäin tärkeää.

Käsittely

04.10.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Paula Kinnunen, tiimipäällikkö Mikko Reinikainen, arkkitehti Miika Vuoristo, liikenneinsinööri Olga Veikkolainen, erityisasiantuntija Karri Kyllästinen ja maisema-arkkitehti Paula Hurme. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Jenni Hjelt: Lisätään päätökseen seuraava teksti:

Lisäksi lautakunta edellyttää, että alueen suunnittelussa toteutetaan alueelle täydennysrakentamisen yhteydessä myös ARA-vuokra-asuntoja ja muuta säänneltyä asuntotuotantoa Helsingin AM-ohjelman periaatteita noudattaen.

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus 1:

Amanda Pasanen: Kaupunkiympäristölautakunta korostaa kiertotalouspäämäärien tärkeyttä ja kannustaa suunnittelun ja toteuttamisen seuraavissa vaiheissa pitämään kiinni siitä, että alueen toteutus olisi rakentamisen kiertotaloudessa edelläkävijäesimerkki.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Amanda Pasanen: Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että alueellisen ja tonttikohtaisen maalämmön tutkiminen ja vieminen toteutukseen asti olisi kaupungin päästövähennystavoitteen kannalta erittäin tärkeää.

Kannattaja: Mia Haglund

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jenni Hjeltin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 4

Atte Kaleva, Otto Meri, Jenni Pajunen, Risto Rautava

Ei-äännet: 9

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Oona Käyhkö, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Jenni Hjeltin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 4 - 9

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Amanda Pasasen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna.

19.08.2024

Jaa-äännet: 2
Atte Kaleva, Mika Raatikainen

Ei-äännet: 10
Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Oona Käyhkö, Tuomas Nevanlinna, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Risto Rautava

Tyhjä: 1
Otto Meri

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 2 - 10 (1 tyhjä)

27.09.2022 Pöydälle

16.11.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

09.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Paula Kinnunen, arkkitehti, puhelin: 310 37141
paula.a.kinnunen(a)hel.fi
Mikko Reinikainen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37206
mikko.reinikainen(a)hel.fi
Olga Veikkolainen, liikenneinsinööri, liikenne- ja katusuunnittelu, puhelin: 310 37280
olga.veikkolainen(a)hel.fi
Paula Hurme, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 26093
paula.hurme(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi
Karri Kyllästinen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37347
karri.kyllastinen(a)hel.fi
Jarkko Nyman, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi
Anu Haahla, ympäristöasiantuntija, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi
Tomi Varjus, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 26530
tomi.varjus(a)hel.fi
Elina Luukkonen, yleiskaavasuunnittelija, yleiskaavoitus, puhelin: 310 37073
elina.luukkonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 25.01.2022 § 7

HEL 2018-010750 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12701 pohjakartan kaupunginosassa 31 Lauttasaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12701
Kaupunginosa: 31 Lauttasaari
Kartoituksen työnumero: 38/2020
Pohjakartta valmistunut: 22.10.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö
05.08.2021 § 31

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 31031976
kari.rajala(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 22.12.2021

HEL 2018-010750 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala / Maankäyttö ja kaupunkirakenne / Asemakaavoitus on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Vattuniemen keskuksen 9.11.2021 päivätystä asemakaavan muutoksen eh-

dotuksesta. Perustehtävänsä mukaisesti kaupunginmuseo tarkastelee ehdotusta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee Lauttasaaren Vattuniemen keskeisimmässä osassa sijaitsevia yleisiä alueita kuten aukioita, katuja, pysäköintialueita, puistoa ja yhteensä 16 yksityisomistuksessa olevaa pääosin teollisuus-, varasto- ja toimisto käytössä olevaa tonttia (korttelin 31111 tontteja 1–2, korttelin 31112 tonttia 28, korttelin 31114 tonttia 9, korttelin 31116 tonttia 2, korttelin 31118 tontteja 13–14 ja 17–18, korttelin 31119 tontteja 9 ja 19, korttelin 31131 tontteja 5, 8, 10, 12–14). Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Pajalahdenpuistoon ja Haahkatiehen, luoteessa Merikylpylän puistoon, lännessä Särkiniementiehen, koillisessa Vattuniemenkatuun, idässä Melkonkatuun ja etelässä Nahkahousuntiehen.

Asemakaavaratkaisun keskeisenä tavoitteena on luoda Vattuniemelle toiminnallisesti, liikenteellisesti ja kaupunkikuvallisesti elävä keskusta. Kokonaisuutena, usealle tontille yhtä aikaa tehdyllä suunnittelulla on pyrkimyksenä luoda Vattuniemen keskeisistä kaupunkitiloista ja korttelialueista jäntevä kokonaisuus huolimatta alueen sirpaleisesta ja moninaisesta maanomistuksesta. Kaupunkirakennetta on tarkoitus täydentää nykyiseen katu- ja korttelirakenteeseen tukeutuen ja sitä täydentäen ja noudattaen myös Vattuniemelle tyypillistä puoliavointa tai avointa korttelirakennetta ja vaihtelevan korkuista rakentamista. Alueen katujärjestelyjä ja yleisiä katualueita, sekä liikenneyhteyksiä on tavoitteena kehittää selkeämmiksi. Heikkilänaukion läpi kulkevan Heikkiläntien katujärjestelyt on tavoitteena muuttaa aukion reunoilla kulkeviksi ja yhdistää aukion alue oleskelua, virkistystä ja erilaista vapaa-ajan toimintaa varten tarkoitetuksi yhteiseksi alueeksi. Tavoitteena on asuntotuotannon turvaaminen ja alueen täydennysrakentaminen tonttien käyttötarkoituksen muuttuessa teollisuus-, varasto- ja toimitiloista pääosin asuinkäyttöön. Alueen keskeisissä osissa tavoitteena on yritystoiminnan turvaaminen edellyttämällä tonttien rakentamisen määrästä vähintään 25 % toimisto- ja liiketilakäyttöön. Toimitiloja on suunniteltu sijoitettavaksi pääosin Heikkilänaukion ympärille sekä Itälahdenkadun ja Heikkiläntien varrelle. Kaksi suunnittelualueella sijaitsevaa Vattuniemen teollisen ajan vielä jäljellä olevaa arvokasta rakennusta on tavoitteena säilyttää ja suojella asemakaavalla.

Esillä oleva asemakaavan ehdotus noudattaa asemakaavan luonnosvaiheessa esitetyt ratkaisuja ja määräyksiä. Korttelin 31131 tontit 10 ja 14 osoitteissa Itälahdenkatu 15 ja 25 on osoitettu liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi K, joilla suurin sallittu kerrosluku on kuusi. Tonteilla 31111/ 1 ja 31111/ 2, osoitteissa Heikkiläntie 8 ja 10 on puiston reunalla kaksi erillistä, korkeintaan viisikerroksista asuinkerrostalon

rakennusala. Kaupunginmuseo on jo luonnosvaiheessa pitänyt näillä tonteilla kerrosluvun korottamista suunnitteluperiaatteiden neljästä viiteen mahdollisena, sillä tällä ratkaisulla tonttien rakennusoikeus on mahdollista toteuttaa puiston laidalla toisistaan irrallisina rakennuksina ja avata rakennusten väliin näkymiä kadulta tontin läpi puistoon ja päinvastoin. Nykyisin toimitila- ja varastokäytössä olevat tontit 31114/9, 31112/28, 31131/13, 31131/5, 31131/8, 31131/12, 31118/14, 31118/13 suunnitellaan muutettavaksi pääosin asuinkäyttöön. Kyseiset tontit kuuluvat asuinkerrostalojen korttelialueisiin AK, joiden rakennusoikeudesta vähintään 25 % tulee rakentaa toimisto- ja liiketiläkäyttöön. Rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku vaihtelee rakennusaloilla neljästä kahteentoista, joskin paikoin rakennusten väleihin on osoitettu joitakin naapureihin liittyviä tai erillisiä yksikolmekerroksisia osia. Itälahdenkadun varren rakennusalojen suurin sallittu kerrosluku vaihtelee pääosin kuudesta kahdeksaan, joidenkin ollessa vähän vähemmän ja osan jopa yli kymmenen. Melkonkadun varrella ja Heikkilänaukion reunalla kerrosluku vaihtelee pääosin neljän ja kahdentoista välillä. Kaupunginmuseo toteaa luonnosvaiheen tapaan, että muutos tulisi olemaan merkittävä Vattuniemen nykyiseen, pääosin neljä-viisikerroksisten rakennusten reunustamaan katutilaan, jossa Itälahdenkadun varrella länsipuoliset rakennukset sijaitsevat lisäksi pääosin etäällä katulinjasta. Edelleen kaupunginmuseo suhtautuu kriittisesti korkeisiin, etenkin yli kymmenkerroksisiin rakennuksiin aivan katulinjassa kiinni, kuten tonteille 31131/13 ja 31112/28 ja myös 31118/18 ja 3119/19 pienten aukoiden reunalle on mahdollistettu rakennettavan. Näin korkeat rakennukset eivät muodostaisi inhimillistä ja alueelle ominaista kaupunkitilaa. Ne loisivat myös häiritsevän kontrastin naapuruston kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin rakennuksiin, esimerkiksi entiseen Helsingin Villakehräämön rakennukseen osoitteessa Kiviaidankatu 2 tai pienimittakaavaisiin rakennuksiin Heikkilänaukion reunalla. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan näin korkea rakentaminen on myös ristiriidassasovittavan otteen kanssa kaavamääräyksessä, jonka mukaan: AK- ja K-korttelialueilla rakennusten arkkitehtuuri tulee olla kaupunkikuvallisesti ja -rakenteellisesti laadukasta ja sovittaa alueen paikalliseen teolliseen historiaan. Julkisivujen tulee olla materiaaliiltaan paikalla muurattua tiiltä tai rapattuja. Lämpörappausta ei sallita. Julkisivuelementtejä ei sallita.” Vattuniemen teolliseen historiaan liittyvät rakennukset ovat pääsääntöisesti alle viisikerroksisia, poikkeuksen villakehräämön maamerkinomainen piippu. Paikoitus on suunniteltu sijoitettavan pihakansien alle eli tonteille merkittyihin maanalaisiin tiloihin. Pihakansien korkeusaseman tulee pyrkiä noudattamaan nykyisiä maanpinnan korkoja ja muurimaisia pihakannen seinämiä tulee välttää. Tämä on tärkeää, jotta näkymät mahdollistuvat erityisesti kadun suunnasta kortteleiden sisään avoimen ja puoliavoimen kortteliperiaatteen mukaisesti. Kaavamääräyksen mukaan: ”Pihakansi ja sen ulkopuoliset

osat tulee rakentaa ja istuttaa viihtyisäksi leikki- ja oleskelualueeksi ja muuhun piha-alueeseen liittyväksi. Istutuksissa on käytettävä myös pensaita ja puita. Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata.”

Asemakaavan muutosalueeseen kuuluu edelleen myös yleisten rakennusten korttelialue Y. Kaavamääräyksen mukaan: ”Rakennusten arkkitehtuuri tulee olla kaupunkikuvallisesti ja -rakenteellisesti laadukasta ja sovitaa puistoympäristöön. Rakennusten julkisivujen materiaalin tulee olla pääasiallisesti paikalla muurattua tiiltä, tai perinteisesti rapattuja. Lämpörappausta ei sallita. Julkisivuelementtejä ei sallita.” Korttelialueen kokoa ja sille sijoitettavaa rakennusala on kuitenkin pienennetty luonnosvaiheesta ja rakennusten suurimpana sallittuna kerroslukuna on nyt koko alueella kolme. Luonnosvaiheessa kerrosluku vaihteli korttelialueen pohjoisosan eli olemassa olevan päiväkotit Särjen kahdesta korttelialueen eteläosan kolmeen. Kaupunginmuseo toteaa, että esitetyn muutoksen vuoksi korttelialueella ei käytännössä näyttäisi olevan enää mitään mahdollisuutta säilyttää olemassa olevaa, Arkkitehtitoimisto Kari Järvinen & Co:n vuonna 1979 laatimien suunnitelmien mukaan rakennettua päiväkotirakennusta uuden, laajennetun kokonaisuuden osana. Kaupunginmuseo pitää valitettavana, että vaikka suojelumääräystä ei tälle 1980-luvun alun päiväkodille ole esitetty, ei kaavallisella ratkaisulla mahdollisteta olemassa olevan rakennuksen säilyttämistä, mikäli rakennus osoittautuisi korjauskelpoiseksi. Tästä näkökulmasta tarkastellen luonnosvaiheen ratkaisu Y-korttelialueen osalta oli selvästi onnistuneempi.

Eräänä asemakaavan muutoksen tavoitteena on pyrkiä luomaan ka-tuaukioksi / toriksi määritellylle Heikkilänaukiolle omaa identiteettiä eteläisen Lauttasaaren keskeisenä ja kokoavana aukiotilana. Aukion kohdalla Heikkiläntien, Wavulinintien ja Kiviaidankadun katujärjestelyt on tarkoitus muuttaa aukion reunoilla kulkeviksi kaduiksi yhdistäen alue oleskelua, virkistystä ja erilaista vapaa-ajan toimintaa varten tarkoitettu yhteiseksi aukioksi. Pieniä aukiota on määritely rytmittämään myös asemakaavan määräämin puuistutuksin reunustetun Itälahdenkadun länsipuolelle. Kaupunginmuseo pitää tätä hyvänä ratkaisuna, jotta Itälahdenkadulle ominaista melko väljää ominaisluonnetta saadaan edes osin säilytettyä länsireunan uuden rakentamisen mahdollistuessa nykyistä korkeammaksi ja nykyistä lähemmäs katulinjaa.

Edellä mainittuihin aukiotiloihin liittyvät myös asemakaavaehdotuksen kaksi suojeltavaksi esitettyä rakennusta: Wavulinintie 4 ja Itälahdenkatu 18. Kyseiset rakennukset on arvoitettu kulttuurihistoriallisesti merkittäviksi jo kymmenen vuotta sitten silloisessa kaupunkisuunnitteluvirastossa laaditussa selvityksessä Vattuniemen teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten kulttuurihistorialliset ja kaupunkikuvalliset arvot ja samoin Vattuniemen suunnitteluperiaatteissa 2018. Heikkilänaukioon

olennaisesti liittyvä Wavulinintie 4 on arkkitehti Matti Finellin Reinhold Henrik Smedsin yritykselle suunnittelema yksikerroksinen teollisuus- ja varastorakennus, joka on valmistunut vuonna 1953. Tämä pienimittakaavainen, julkisivuiltaan puhtaaksi muurattua kalkkihiekkatiiltä oleva rakennus sijaitsee erittäin näkyvällä paikalla Heikkilänaukion reunalla ja edustaa vattuniemeläistä teollisuusrakentamista, joka on taipunut monenlaiseen käyttöön historiansa aikana. Itälahdenkadun varteen esitetyn pienen aukion takana sijaitsevalla tontilla sijaitseva Itälahdenkatu 18 on puolestaan arkkitehti Runar Finnilän vuonna 1948 suunnittelema L. M. Ericssonin tehdasarakennus. Myöhemmin toimistokäyttöön muutettu rakennus on viisikerroksinen, julkisivuiltaan rapattu ja ominaisluonteeltaan hyvin selkeä. Kummastakin kohteesta on laadittu rakennushistoriaselvitys, mitä kaupunginmuseo pitää erittäin tärkeänä ja tarpeellisenä lähtötietona. Molemmille rakennuksille on asemakaavaehdotuksessa annettu merkintä sr-2: ”Rakennustaiteellisesti, historiallisesti tai kaupunkikuvallisesti arvokas suojeltava rakennus. Suojelu koskee rakennuksen julkisivuja ja vesikattoa sekä sen julkisia sisätiloja. Rakennuksessa tehtävät korjaustyöt ja muutokset eivät saa heikentää sen arvoa tai hävittää sen ominaispiirteitä. Rakennusta ei saa purkaa.” Molemmat rakennukset sijoittuvat asuinkerrostalojen korttelialueeseen AK, mutta Wavulinintie 4 osalla on merkintä toli 700, joka osoittaa sen rakennusalueelle sijoitettavan toimisto- ja liiketilan kerrosalan vähimmäismäärän. Itälahdenkatu 18:a koskee puolestaan lisämääräys: ”Tontille 31119 /24 olemassa olevan sr-2 suojellun rakennuksen julkisivuille saa rakentaa pienet parvekkeet ripustettuina, lasittamattomina ulokeparvekkeina tai ranskalaisina parvekkeina. Rakennuksen muutostyöt tulee tehdä hyödyntäen rakennuksen kantavia seinärakenteita ja huonejakoja.” Nämä ovat tärkeitä, tulevaa muutosta ohjaavia määräyksiä. Asemakaavamuutoksen aiemmissa vaiheissa kaupunginmuseo on korostanut, että asemakaavan määräyksillä tulee varmistaa vähintään näiden kahden rakennuksen säilyminen muuttuvassakin käytössä ja korjaaminen kunkin ominaispiirteitä säilyttävällä ja niitä vahvistavalla tavalla. Tältä osin Wavulinintie 4:ä ja Itälahdenkatu 18:a koskeva suojelmääräys on rakennusten ja kulttuuriympäristön vaalimiselle asetettujen tavoitteiden mukainen.

Vattuniemen suunnitteluperiaatteita laadittaessa ja asemakaavamuutoksen aiemmissa vaiheissa kaupunginmuseo piti tärkeänä, että kestävä kehityksen periaatteella suunnittelualueella selvitettäisiin mahdollisimman laajalti olemassa olevan rakennuskannan hyödyntämisen mahdollisuuksia, vaikka kiinteistöjen käyttötarkoitus muuttuisikin. Tämän kaltaista, olevan rakennuksen hyödyntämistä kannustamaan on tontille 31131/10 mahdollistettu ylimääräistä lisärakentamista jopa 3000 km², mikäli olemassa oleva rakennus säilytetään. Tämän ja kahden suojeltavaksi esitetyn rakennuksen tontin lisäksi kaikilla muilla tonteilla

19.08.2024

Asia/6

viitesuunnitelmien lähtökohtana on käytännössä kaikkien suunnittelualueeseen kuuluvien, olevien rakennusten purkaminen. Asemakaavan toteuttaminen tulisi siten johtamaan hyvin mittavaan purkamiseen ja koskemaan jopa alle kolmekymmentä vuotta vanhaa rakennuskantaa. Kaupunginmuseo toistaa asemakaavan luonnosvaiheen tapaan, että näin mittavaan purkamiseen ja uudisrakentamiseen perustuva ratkaisu on valitettavaa alueen ominaisuuteen ja kulttuuriperinnön säilyttämisen näkökulmasta ja myös kyseenalaista kestävän kehityksen ja hiili-neutraaliustavoitteiden kannalta. Kaupunkisuunnittelu kaipaa uusia lähestymis- ja ratkaisumalleja mittavaan purkamiseen perustuvien suunnitelmien sijaan.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 17.6.2021

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 7.11.2019

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501
anne.salminen(a)hel.fi

7

V 28.8.2024, Suutarilan Puistolan asemanseudun monitoimitalojen asemakaavan muutos (nro 12887), sis. liikennesuunnitelman

HEL 2021-004604 T 10 03 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 40. kaupungin-osan (Suutarila, Tapuli-kaupunki) korttelin 40119, korttelin 40136, sekä puisto- ja katualueiden sekä 41. kaupunginosan (Suurmetsä, Puistola) puisto- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 7.5.2024 päivätyn piirustuksen nro 12887 mukaisena (muodostuu uusi kortteli 41309) ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee kahden monitoimitalohankkeen alueita, jotka sijaitsevat Tapulikaupungissa Maatullinpuiston ja Puistolassa Suuntimopuiston yhteydessä. Kaavaratkaisu mahdollistaa kumpaankin kohteeseen puistojen yhteyteen monitoimitalot, jotka on nykytilanteessa jo pääosin rakennettu tonteille. Maatullin koulun rakentamiselle on haettu ja myönnetty poikkeamispäätös, jonka perustella sille on myönnetty rakennuslupa ja rakennusta on rakennettu jo kaavoitusprosessin aikana. Suuntimopuiston koulun osalta palvelurakennuksella on tilapäinen rakennuslupa. Tällä tavoin menettelemällä pystyttiin vastaamaan palveluverkoston kiireelliseen tarpeeseen alueen koulu- ja päiväkotipalveluihin liittyen. Nyt kaavasta tehdään yhdenmukainen toteutuneen ratkaisun kanssa. Kaavaratkaisun myötä on mahdollista hakea Suuntimopuiston koululle pysyvä rakennuslupa ja rakentaa tontille muitakin palvelutiloja, kuten esimerkiksi kirjasto ja nuorisotila. Kaavaratkaisu on tehty, koska alueella on ollut tarve kehittää palveluverkostoa, lisätä koulu- ja päiväkotipaikkoja sekä kehittää ja uudistaa alueen palveluita. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, että monitoimirakennukset sijaitsevat helposti ja turvallisesti saavutettavissa paikoissa, ja että ne sopeutuvat mahdollisimman hyvin puistojen yhteyteen.

Alueelle on suunniteltu kaksi monitoimitalorakennusta, joissa on koulu ja päiväkotitoimintoja. Lisäksi Maatullin koulun monitoimirakennuksessa on leikkipuiston tiloja. Kaavaratkaisussa muodostuu uutta palvelutilakerrosalaa 16 200k-m². Tontin 40136/3 tehokkuusluku on e=0,23, ton-

tin 40119/3 tehokkuusluku on $e=0,41$ ja tontin 41309/1 tehokkuusluku on $e=0,7$.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7541), joka koskee Suutarilassa sijaitsevaa kaava-aluetta. Sen mukaan katualue laajenee Maatullinkujalla Kämnerintien kohdalla, luoden erityisesti huollon vaatiman ajoyhteyden Maatullin monitoimitalolle. Kimnaasipolun pihakatuosuus katkaistaan koulun itäpuolella pohjoiseteläsuuntaisen ajoneuvoliikenteen läpiajon estämiseksi ja muutetaan puistiksi. Alue toimii jalankulun ja pyöräilyn väylänä, jonka kautta sallitaan huoltoyhteys koululle kaava-alueen kaakkoisesta ilmansuunnasta Moisiointietä. Kämnerintien päässä katualueella on yleisiä vuorottaispysäköintipaikkoja monitoimitalon käyttäjiä ja asukkaita varten.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Suurmet-sän ja Suutarilan laajan alueen palveluverkkoa voidaan uudistaa laadukkaasti.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan Suuntimopuiston alue on lähikeskusta-aluetta C3 sekä asuntovaltaista aluetta merkinnöin A1, A3 ja A4. Kaava alueen läpi kulkee myös baanaverkko ja kaava-aluetta sivuaa rautatie asemineen. Yleiskaavassa Maatullinpuiston alue on asuntovaltaista aluetta merkinnöin A2 ja A3 sekä virkistys- ja viheraluetta. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 (nro 12704) mukaan alueella ei ole maanalaisia tilavarauksia. Nyt laadittu kaavaratkaisu on kummankin kaava-alueen osalta Helsingin yleiskaavan 2016 ja maanalaisen yleiskaavan 2021 mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä kestävästi huomioiden alueen erityispiirteet.

Tapulikaupungin ja Puistolän asemanseudun suunnitteluperiaatteet hyväksyttiin kaupunkiympäristölautakunnassa 4.4.2023 ohjaamaan asemanseudun täydennysrakentamista ottaen huomioon alueelliset ominaispiirteet.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Puistolassa sijaitsevalla kaava-alueella on voimassa olevan kaavan mukaan istutettava puistoalue (PI) Suuntimopuisto ja katualuetta. Suuntimopuiston länsireunaan on rakennettu tilapäisellä rakennusluvalla vuonna 2021 valmistunut pääosin kolmikerroksinen koulu- ja päiväkotirakennus.

Tapulikaupungin puoleinen kaava-alue koostuu nykyisestä sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialueesta (YS) ja opetustoimintaa ja sosiaalitointa palvelevien rakennusten korttelialueesta (YOS), autopaikkojen korttelialueesta (LPA), katualueesta ja puistoalueesta. Nykytilanteessa kaava-alueella sijaitsee päiväkoti ja poikkeamispäätöksen perusteella myönnetyllä rakennusluvalla rakennettu uusi Maatullin koulu, päiväkoti ja leikkipuisto.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1975-2015.

Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueen ja kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisu mahdollistaa Maatullin koulun rakentamisen ja Suuntimopuiston palvelutilojen laajentamisen. Maatullin koulusta on laadittu hankesuunnitelma kustannusarvioineen ja rakentaminen on jo käynnissä kaavan valmistelun aikana. Suuntimopuiston rakennusten laajentamisen kustannusarvio laaditaan myöhemmin.

Lisäksi kaupungille arvioidaan aiheutuvan vähäisiä kustannuksia Maatullin koulun liikennesuunnitelman mukaisista liikennejärjestelyjen muutoksista.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Museovirasto
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
- Fingrid Oyj

Viranomaisilla ei ollut lausuttavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmas-
ta tai valmisteluaineistosta.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat puisto- ja virkistysalueiden säilyttämiseen, pienaloalueen säilyttämiseen, liikenteeseen ja pysäköintiin, lintujen elinoloihin, tietoliikennekaapeleihin, kaavoitukseen ja vuorovaikutusprosessiin, palveluverkoston sekä Maatullin koulun suunnitelmiin. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavassa on säilytetty puistoaluetta mahdollisimman paljon ja että kaava mahdollistaa alueen palveluverkoston kehittämistä ja uudistamista.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 9 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 17.1.-15.2.2024, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 4 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat lintujen turvallisuuden ja siihen, että Suuntimopuiston tontilla ei tulisi rakentaa tontin eteläosassa sijaitsevan puustoisena säilyneen kumpareen päälle. Muistutuksissa myös huomautettiin kaavaprosessista, Tapulikaupungissa sijaitsevan kaava-alueen liikennejärjestelyistä, Maatullin koulun ja Leikki-puisto Tapulin suunnitelmista, kirjaston ja nuorisotilan sijoittumisesta ja kaavaselostuksen teknisistä tarkistustarpeista.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, nuorisopalvelukokonaisuus
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kirjastopalvelukokonaisuus
- kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kaava-alueella olevien opetustilojen meluolosuhteisiin, vesihuoltolinjoihin, Maatullinkujan ja -aukion muodostamaan kokonaisuuteen, vanhan Maatullin koulun purkamiseen sekä Suuntimopuistoon suunnitellun kirjasto ja nuorisotilalisärakennuksen ominaisuuksiin.

Lisäksi Fingrid Oyj ilmoitti, ettei ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelut on lautakunnan käsittelyn jälkeen ilmoittanut, että se on 12.6.2024 täydentänyt selostusta huomattuaan asukaspalautteen jälkeen kohdan ”Vaikutukset kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön” olevan puutteellinen. Kohtaa on täydennetty Suuntimopuistoon muodostuvan korttelialueen osalta.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12887 kartta, päivätty 7.5.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12887 selostus, päivätty 7.5.2024, täydennetty 12.6.2024
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 17.1.2024, täydennetty 7.5.2024
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7541)
- 7 Asemakaavoituspalvelujen kirje (nro 12887)
- 8 Havainnekuva, 7.5.2024

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

19.08.2024

Asia/7

Otteet

Ote

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kaavapäätöksestä tiedon pyytäneet

Otteen liitteet

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 6

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Asemakaavoitus

Kaupunginmuseo

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunta

Kuva/Nuorisopalvelut

Kuva/Kirjastopalvelut

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.05.2024 § 266

HEL 2021-004604 T 10 03 03

Hankennumero 0742_61

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 7.5.2024 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12887 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 40. kaupunginosan (Suutarila, Tapulikaupunki) korttelia 40119, korttelia 40136, sekä puisto- ja katualueita, 41. kaupunginosan (Suurmetsä, Puistola) puisto- ja katualueita (muodostuu uusi kortteli 41309)

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2021-004604>

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Mimmi Koriseva, arkkitehti, puhelin: 09 310 52217
mimmi.koriseva(a)hel.fi
Joakim Kettunen, arkkitehti, puhelin: 09 310 37289
joakim.kettunen(a)hel.fi
Maarit Haverinen, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 52249
maarit.haverinen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 13.2.2024

HEL 2021-004604 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Puistolän asemanseudun monitoimitalojen asemakaavan muutosehdotuksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Kaava-alue koostuu kahdesta osasta. Toinen alue sijaitsee Suurmet-
sän kaupunginosassa Puistolassa aivan Puistolän rautatieaseman lä-
hellä Suuntimopuistossa ja toinen alueista sijaitsee Suutarilan kaupung-
inosassa Tapulikaupungissa keskeisellä alueella Maatullinpuiston ää-
rellä. Puistolassa sijaitsevalla suunnittelualueella on voimassa olevan
kaavan mukaan PI istutettava puistoalue, Suuntimopuisto. Suuntimo-
puiston länsireunaan on rakennettu tilapäisellä rakennusluvalla vuonna
2021 valmistunut pääosin kolmikerroksinen koulu- ja päiväkotiraken-

nus. Rakennus on tilaelementtirakennus, mutta sillä on myös pysyvän rakennuksen ominaisuudet.

Tapulikaupungin puolella suunnittelualueella on YS eli sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue, jolla nykytilanteessa sijaitsee päiväkotia. Sen itäpuolella sijaitsee LPA eli autopaikkojen korttelialue, jolle päiväkodin pysäköinti on osoitettu. Lisäksi kaava-alueella on YOS eli opetustoimintaa ja sosiaalitointa palvelevien rakennusten korttelialue. Tälle korttelialueelle on rakenteilla poikkeamispäätöksellä uusi Maatullin koulu, päiväkotia ja leikkipuisto. Kaava-alueeseen kuuluu lisäksi tontteja ympäröiviä alueita Maatullinpuistosta, Ajurinpuistosta ja Tuulaakipuisto. Kaava-alueeseen kuuluu myös osa Maatullinkujasta, Kämnerintien ja Syökärinpolun eteläosa sekä pihakatu Kimnaasipolku.

Alueella on voimassa osia seitsemästä asemakaavasta vuosilta 1975, 1976, 1977, 1987, 2013 ja 2015. Niissä alue on merkitty opetusta ja sosiaalitointa palvelevien rakennusten -, sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten -, ja autopaikkojen korttelialueiksi sekä puistoiksi ja katualueiksi. Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan Suuntimopuiston alue on C3 lähikeskusta-alueita sekä asuntovaltaista aluetta A1, A3 ja A4. Kaava-alueen läpi kulkee myös baanaverkko ja kaava-alueita sivuaa rautatie asemineen. Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan Maatullinpuiston alue on asuntovaltaista aluetta A2 ja A3 sekä virkistys- ja viheraluetta. Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueen ja kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Suurmetsän puolelle sijoittuva Suuntimopuisto sijaitsee kiilamaisena alueena aivan junaradan kupeessa. Suuntimopuiston kaava-alue rajautuu etelästä pientaloalueeseen, pohjoisesta Suuntimotiehen ja lännestä rautatiealueeseen. Suuntimopuistossa kaava-alueen länsireunalla on rakennettu koulurakennus, joka rajaa puistoaluetta jalankulku- ja polkupyöräilyväylästä ja junaradasta. Koulurakennuksen ja puistoalueen välissä on avoin koulun piha, joka jakautuu avoimeen pelialueeseen sekä leikkivälinekokonaisuuksiin. Olevan koulurakennuksen eteläpuolella on pieni kumpare, jolla kasvaa lehtipuita, pääasiassa koivuja. Suuntimotien ja kaava-alueen rajalla on metsävaahterarivi.

Suutarilan puolelle sijoittuva Maatullinpuisto on asuinrakentamisen keskellä sijaitseva avoin, pääosin tasainen puistoalue, jonka keskiosa on kaavan laatimisen hetkellä suurelta osin rakennustyömaana uuden Maatullin koulurakennuksen työmaan takia. Pohjoisreunasta kaava-alue rajautuu Maatullinkujaan, ja sen pohjoispuolella oleviin asuinrakennuksiin ja Kämnerintien päätyyn. Kaava-alue rajautuu lännestä ja etelästä Maatullinpuistoon ja idästä Ajurinpuistoon. Eteläisessä osassa puistoa kaava-alueen rajan ulkopuolella on Tapulin leikkipuisto raken-

nuksineen. Kaava-alueen rajauksen pohjoisosassa on puustoinen Tuulaakipuisto, ja koillis-lounassuuntaisesti Maatullinpuistoa, joka jatkuu kaava-alueen ulkopuolelle. Maatullinpuiston kaava-alueen luoteisnurkassa on aidalla rajattu päiväkotialue, jolle sijoittuu oleva päiväkotirakennus sekä päiväkodin leikkipiha.

Kaavaratkaisun tavoitteena on kaavaselostuksen mukaan mahdollistaa koulujen ja päiväkotien palveluverkon uudistamista Puistolassa ja Tapulikaupungissa. Kaavaratkaisu mahdollistaa puistojen yhteyteen monitoimitalot, jotka ovat jo pääosin rakennettu tonteille. Maatullin koulun rakentaminen on käynnissä tontille poikkeusluvalla ja Suuntimopuiston koulu rakennettiin väliaikaisen rakennuksen rakennusluvalla. Leikki- puisto Tapulin ulkoalueita ja sisätiloja toteutetaan osana Maatullinpuiston monitoimitalohanketta. Kaavaratkaisu mahdollistaa lisäksi Suuntimopuiston koulun tontille muitakin palvelutiloja, kuten kirjaston ja nuorisotilan. Uudisrakennukset sijoittuvat kaavaselostuksen mukaan puistojen yhteyteen monikäyttöisiksi kokonaisuuksiksi.

Kaavaratkaisun myötä Suuntimopuiston puistoalueen pinta-ala pienenee 18 886 m². Noin puolet Suuntimopuistosta palvelee jatkossa puistoalueena, joka on suunniteltu kaavaselostuksen mukaan monikäyttöiseksi ja yhteensopivaksi koulun piha-alueiden kanssa. Puistoalueelle on suunniteltu peruskorjaus, jota parhaillaan toteutetaan. Puistoon on merkitty yleiselle jalankululle ja pyöräilylle varattuja alueen osia ja ulkoi- lureitti. Puiston keskellä on merkintä hulevesiaiheelle ja aivan puiston itäreunassa on muuntamon rakennusala.

Maatullinpuiston puistoalueen pinta-ala pienenee 5400 m². Maatullinpuistoon on merkitty ohjeellinen alueen osa, joka on varattu leikkipuistoa varten. Kaavaratkaisu laajentaa alueen puistomaisen ympäristön käyttömahdollisuuksia. Monitoimitalon sijainti puiston yhteydessä mahdollistaa kaavaselostuksen mukaan koulun ja puiston toimintojen luontevan yhteiskäytön.

Kaavaratkaisu muuttaa molempien alueiden käyttötarkoitusta osittain puistoalueesta yleisten rakennusten korttelialueeksi. Kaavaratkaisu mahdollistaa rakennusala- ja rakennetun koulun alueelle sekä Suuntimopuistossa että Maatullinpuistossa ja päiväkotialueella. Kaavaratkaisu säilyttää alueita myös puistokäytössä ja mahdollistaa puistojen erilaiset toiminnot.

Kaupunginmuseon kanta

Helsingin kaupunginmuseo on lausunut Maatullin ala-asteen purkulu- pahakemuksesta (12.2.2021). Museo piti lausunnossaan Maatullin ala-asteen koulun purkamista erittäin valitettavana. Lausunnossaan museo totesi, että käyttökelpoisen koulurakennuksen purkaminen on kestävän

kehityksen periaatteiden vastaista. Museon näkemyksen mukaan Tapulikaupungin identiteetti kärsii alueen alkuperäisten julkisten rakennusten purkamisesta. Lisäksi purkamistyössä menetettiin laadukasta arkkitehtuuria, jolla oli historiallista arvoa peruskoulu-uudistuksen varhaisena koulurakennuksena uudessa lähiössä.

Kaavaselostuksen mukaan Maatullin koulu on toteutettu arkkitehtuurikilpailun tuloksena ja toimii Tapulikaupungissa maamerkinä ja kaupunkilaisten yhteisörakennuksena. Kaavaselostuksen mukaan kaava jatkaa Maatullinkujan kohdalla asemakaavahistoriallista ajatusta turvalisista kävely- ja pyöräilyreiteistä sekä koulumatkoista. Myös Puistolasassa kaavan mahdollistama kirjasto ja nuorisotila toimivat tärkeänä palveluna koko alueen väestölle.

Maatullinkuja sijoittuu osin kaava-alueelle. 1970-luvulla kaavoitettu Maatullinkuja on noin 0,8 km pitkä ajoneuvoliikenteestä erotettu tapulikaupunkilaisten vilkas kevyen liikenteen pääväylä. Raitin itäpää ja raittia jaksottavat toriaukeat ovat betonikivipäälysteisiä. Kokonaisuuteen kuuluva Maatullinaukio on merkitty isoilla graniittikuutioilla ja sitä on viimeistely alun perin graniittisin ja valurautaisin detaljein sekä kesäkukkaryhmällä. Maatullinkujasta ja -aukiosta muodostuva kokonaisuus on esimerkki 1970–1980-luvun taitteen suunnitteluihanteista. Maatullinkuja ja -aukio muodostavat kompaktikaupunki-ajatusta edustavan kokonaisuuden myös ympäröivän rakennuskannan kanssa. Kompaktikaupunki-ajatuksen tavoitteena oli sosiaalisen kanssakäymisen tiivistäminen asuinalueilla. Kaupunginmuseo katsoo, että suunnittelussa tulee huomioida Maatullinkujasta ja -aukiosta muodostuva kokonaisuus ja pyrkiä säilyttämään sen arvokkaat ominaispiirteet.

Kaavaselostuksen mukaan Maatullin koulun rakentaminen on käynnissä poikkeusluvalla ja Suuntimopuiston koulu rakennettiin väliaikaisen rakennuksen rakennusluvalla. Kaupunginmuseo katsoo, että vireillä oleva asemakaavan muutos on suurelta osin ratkaistu jo myönnettyjen koulurakennusten poikkeuslupien yhteydessä.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan muutoksen ehdotuksesta.

Lisätiedot

Katariina Ruuska-Jauhijärvi, tutkija, puhelin: 09 310 36473
katariina.ruuska-jauhijarvi(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Nuorisopalvelukokonaisuus Pohjoinen nuorisotyö
12.2.2024

HEL 2021-004604 T 10 03 03

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan Nuorisopalvelut lausuu asiasta seuraavaa:

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteinen tavoitetila on, että kirjasto ja nuorisotila sijoittuvat Suuntimopuiston monitoimitaloon edellyttäen, että tilaa on yhteensä 1700 Brm2

Suunniteltu monitoimitila sisältää kirjaston ja nuorisotilan. Uusi kirjasto tulee korvaamaan kaksi lähialueen kirjastoa, Puistolan ja Tapulikaupungin aluekirjastot. Suuntimopuiston nuorisotalo puolestaan korvaisi Tapulikaupungin nuorisotalon. Talosta käsin tehtäisiin myös Puistolan alueen nuorisotyötä. Alueellisesti rakennus ja sen palvelut tulevat palvelemaan erityisesti Puistolan, Tapulinkaupungin ja Heikinlaakson asukkaita. Keskeinen sijainti Suuntimopuistossa ja juna-aseman läheisyydessä on saavutettava radan molemmin puolin. Lisäksi sijainti koulun ja päiväkodin yhteydessä turvaa ja rakentaa erityisesti lapsille ja nuorten asiakaspolkua alueen palvelujen käyttäjiksi. Hanketta on valmisteltu vuodesta 2019.

Syitä uudelle kirjastorakennukselle ja kirjastojen yhdistämiselle sekä uudelle nuorisotalolle:

Esteettömyys

Puistolan ja Tapulikaupungin kirjastot toimivat vuonna 1980-luvuilla rakennetuissa tiloissa, eivätkä ole täysin esteettömät. Tapulikaupungin nuorisotalo ei myöskään ole esteetön.

Saavutettavuus

Puistolan kirjasto toimii koulun tiloissa ja sen sisääntulo on huomaamaton. Tapulikaupungin kirjasto sekä nuorisotalo puolestaan sijaitsevat vuonna 1985 valmistuneen rakennuksen toisessa kerroksessa ja kirjaston sisäänkäynti on kiinteistöyhtiön aulassa. Asiakkaiden haastavaa löytää perille nykyisiin tiloihin.

Tilojen ajanmukaistaminen

Kummankin kirjaston sekä nuorisotalon nykyiset tilat ovat epäkäytännölliset. Tiloja tulee kehittää vastaamaan nykyisten ja uusien sukupolvien käyttötarpeita. Kaivattuja lisätiloja ovat mm. yksilö- ja ryhmätyökentelytilat sekä muut yhteisölliset tilat.

Tehokkaampi tilankäyttö

Yhdistämällä toimintoja saadaan tilaa muuhun toimintaan. Erityisesti nuorille suunniteltua vapaa-ajan tilaa on alueella liian vähän.

Suuntimopuiston länsiosaan on tilapäisellä rakennusluvalla rakennettu koulu ja päiväkotit. Asemakaavan muutostyössä osoitetaan sille pysyvä sijainti ja korttelialue, sekä selvitetään tarvittavien palvelutilojen määrää esim. laajennuksen, kirjaston ja nuorisotilan osalta. Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) mahdollistaa koulujen ja päiväkotien, kirjaston ja nuorisopalveluiden palveluverkon uudistamisen Puistolassa ja Tapulikaupungissa. Uudisrakennukset sijoittuvat puistojen yhteyteen monikäyttöisiksi kokonaisuuksiksi.

Tähän mennessä tehdyn palvelujen sisäisen työskentelyn sekä asukasosallisuuden pohjalta on tehty tarvekuvaus, jossa on määritelty tilatarpeet ja toiminnallisuudet sekä rakennuksen laajuus, joka on noin 1700 Brm². Puistolan ja Tapulikaupungin asukkaita on osallistettu Suuntimopuiston monitoimitilan ideointiin. Asukkaiden toiveissa on kotoisa ihmillisen mittakaavan kohtaamis- ja rauhoittumispaikka. Kirjastossa ja nuorisotilassa on oltava mahdollisimman muunneltavat tilat ja näkymät ulos luontoon siten, että ulkotila tulee osaksi sisätilaa. Lisäksi tilan on toivottu olevan koiraystävällinen.

Tilat sijoittuvat kolmeen kerrokseen, jotka kirjaston alueella avautuvat korkeaksi tilaksi. Kirjastolla ja nuorisotilalla on erilliset sisäänkäynnit.

Kirjaston tulee olla inklusiivinen ympäristö, missä lapset, nuoret ja myös vanhemmat ihmiset voivat viettää vapaa-aikaansa helposti saatavien kirjastopalvelujen äärellä. Tilan tulee mahdollistaa erilaisia toimintoja tapahtumien ja tuokioiden järjestämisestä rauhalliseen oleiluun.

Nuorisotilan tulee olla yhdessä tasossa ja sisääntulokerroksessa, jotta työpari voi valvoa tiloja turvallisesti. Tilan suunnittelussa lähtökohtana on nuorten ja nuoriso-ohjaajien tarpeet ja toiveet, viihtyisyys, esteettömyys, turvallisuus sekä tilan muunneltavuus. Nuoret tarvitsevat lisäksi matalan kynnyksen liikuntasalin, joka mahdollistaa liikunnallisen toiminnan nuoristalon asiakkaille.

Jatkosuunnittelussa selvitetään, onko koulun tiloihin mahdollista tuoda vapaa-ajan harrastetiloja.

Yhteisöllisyys, kotoisuus, vehreys ja rauhallisuus ovat alueen asukkaiden toiveissa korkealla ja näiden toiveiden tulisi näkyä myös tilan arkkitehtuurissa. Ulkotilojen suunnitteluun ja sisäänkäyntien kutsuvuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Myös ulko- ja sisätaide on huomiotava arkkitehtuurin muotokielessä esimerkiksi taideteoksilla tai vehreällä kasvustolla.

Mikäli tämä sijoituspaikka ei ole mahdollinen kirjastolle ja nuorisotalolle, on välttämätöntä saada uudet tilat lähivuosina. Niiden tulee sijaita yhtä keskeisellä paikalla kuin Suuntimopuisto on.

Lausuntoa on pyydetty myös kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta kaupunginmuseolta ja kirjastopalveluilta sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta.

Lisätiedot

Heidi Hällman, aluepäällikkö, puhelin: 09 310 71608
heidi.hallman(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kirjastopalvelukokonaisuus Aluekirjastopalvelut
6.2.2024

HEL 2021-004604 T 10 03 03

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteinen tavoitetila on, että kirjasto ja nuorisotila sijoittuvat Suuntimopuiston monitoimitaloon edellyttäen, että tilaa on yhteensä 1700 Brm²

Suunniteltu monitoimitila sisältää kirjaston ja nuorisotilan. Uusi kirjasto tulee korvaamaan kaksi lähialueen kirjastoa, Puistolan ja Tapulikaupungin aluekirjastot. Suuntimopuiston nuorisotalo puolestaan korvaa Tapulikaupungin nuorisotalon sekä Puistolan alueen nuorisotyön. Alueellisesti rakennus ja sen palvelut tulevat palvelemaan erityisesti Puistolan, Tapulinkaupungin Heikinlaakson asukkaita. Keskeinen sijainti Suuntimopuistossa ja juna-aseman läheisyydessä on saavutettava radan molemmin puolin. Lisäksi sijainti koulun ja päiväkodin yhteydessä turvaa ja rakentaa erityisesti lapsille ja nuorten asiakaspolkua alueen palvelujen käyttäjiksi. Hanketta on valmisteltu vuodesta 2019.

Syitä uudelle kirjastorakennukselle ja kirjastojen yhdistämiselle sekä uudelle nuorisotalolle:

Esteettömyys. Puistolan ja Tapulikaupungin kirjastot toimivat vuonna 1980-luvuilla rakennetuissa tiloissa, eivätkä ole täysin esteettömät. Tapulikaupungin nuorisotalo ei myöskään ole esteetön.

Saavutettavuus. Puistolan kirjasto toimii koulun tiloissa ja sen sisääntulo on huomaamaton. Tapulikaupungin kirjasto sekä nuorisotalo puolestaan sijaitsevat vuonna 1985 valmistuneen rakennuksen toisessa kerroksessa ja kirjaston sisäänkäynti on kiinteistöyhtiön aulassa. Asiakkaiden haastavaa löytää perille nykyisiin tiloihin.

Tilojen ajanmukaistaminen. Kummankin kirjaston sekä nuorisotalon nykyiset tilat ovat epäkäytännölliset. Tiloja tulee kehittää vastaamaan nykyisten ja uusien sukupolvien käyttötarpeita. Kaivattuja lisätiloja ovat mm. yksilö- ja ryhmätyöskentelytilat sekä muut yhteisölliset tilat.

Tehokkaampi tilankäyttö. Yhdistämällä toimintoja saadaan tilaa muuhun toimintaan.

Eryteisesti nuorille suunniteltua vapaa-ajan tilaa on alueella liian vähän.

Suuntimopuiston länsiosaan on tilapäisellä rakennusluvalla rakennettu koulu ja päiväkotit. Asemakaavan muutostyössä osoitetaan sille pysyvä sijainti ja korttelialue, sekä selvitetään tarvittavien palvelutilojen määrää esim. laajennuksen, kirjaston ja nuorisotilan osalta. Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) mahdollistaa koulujen ja päiväkotien, kirjaston ja nuorisopalveluiden palveluverkon uudistamisen Puistolassa ja Tapulikaupungissa. Uudisrakennukset sijoittuvat puistojen yhteyteen monikäyttöisiksi kokonaisuuksiksi.

Tähän mennessä tehdyn palvelujen sisäisen työskentelyn sekä asukasosallisuuden pohjalta on tehty tarvekuvaus, jossa on määritelty tilatarpeet ja toiminnallisuudet sekä rakennuksen laajuus, joka on noin 1700 Brm². Puistolan ja Tapulikaupungin asukkaita on osallistettu Suuntimopuiston monitoimitilan ideointiin. Asukkaiden toiveissa on kotoisa ihmillisen mittakaavan kohtaamis- ja rauhoittumispaikka. Kirjastossa ja nuorisotilassa on oltava mahdollisimman muunneltavat tilat ja näkymät ulos luontoon siten, että ulkotila tulee osaksi sisätilaa. Lisäksi tilan on toivottu olevan koiraystävällinen.

Tilat sijoittuvat kolmeen kerrokseen, jotka kirjaston alueella avautuvat korkeaksi tilaksi. Kirjastolla ja nuorisotilalla on erilliset sisäänkäynnit.

Kirjaston tulee olla inklusiivinen ympäristö, missä lapset, nuoret ja myös vanhemmat ihmiset voivat viettää vapaa-aikaansa helposti saatavien kirjastopalvelujen äärellä. Tilan tulee mahdollistaa erilaisia toimintoja tapahtumien ja tuokioiden järjestämisestä rauhalliseen oleiluun.

Nuorisotilan tulee olla yhdessä tasossa ja sisääntulokerroksessa, jotta työpari voi valvoa tiloja turvallisesti. Tilan suunnittelussa lähtökohtana on nuorten ja nuoriso-ohjaajien tarpeet ja toiveet, viihtyisyys, esteettömyys, turvallisuus sekä tilan muunneltavuus. Nuoret tarvitsevat lisäksi matalan kynnyksen liikuntasalin. Liikunta auttaa nuoria purkamaan ylimääräistä energiaa.

Jatkosuunnittelussa selvitetään, onko koulun tiloihin mahdollista tuoda vapaa-ajan harrastetiloja.

Yhteisöllisyys, kotoisuus, vehreys ja rauhallisuus ovat alueen asukkaiden toiveissa korkealla ja näiden toiveiden tulisi näkyä myös tilan arkkitehtuurissa. Ulkotilojen suunnitteluun ja sisäänkäyntien kutsuvuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Myös ulko- ja sisätaide on huomiotava arkkitehtuurin muotokielessä esimerkiksi taideteoksilla tai vehreällä kasvustolla.

Mikäli tämä sijoituspaikka ei ole mahdollinen kirjastolle ja nuorisotalolle, on välttämätöntä saada uudet tilat lähivuosina. Niiden tulee sijaita yhtä keskeisellä paikalla kuin Suuntimopuisto on.

Lisätiedot

Lotta Muurinen, vs. aluekirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 85457
lotta.muurinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 07.12.2023 § 70

HEL 2021-004604 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12887 pohjakartan kaupunginosissa 40 Suutarila, 41 Suurmetsä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12887
Kaupunginosat: 40 Suutarila, 41 Suurmetsä
Kartoituksen työnumero: 28/2023
Pohjakartta valmistunut: 17.5.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

19.08.2024

Asia/7

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 09 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

19.08.2024

Asia/8

8

V 28.8.2024, Tuomarinkylän Paloheinän jokamiesgolfkentän laajennuksen asemakaavan muutos (nro 12900)

HEL 2022-014388 T 10 03 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 35. kaupunginosan (Tuomarinkylä) erityisalueita, virkistystä ja maanviljelyä varten osoitettuja alueita sekä urheilu- ja virkistyspalvelujen alueita koskevan asemakaavan muutoksen 4.6.2024 päivätyn piirustuksen nro 12900 mukaisena ja asemakaava-selostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee osaa Tuomarinkylän kaupunginosassa sijaitsevia Haltialan maisemapeltoja sekä Paloheinän liikuntapuiston nurmialueita.

Kaavaratkaisu mahdollistaa olemassa olevan yhdeksän väyläisen Paloheinän jokamiesgolfkentän laajentamisen täysimittaiseksi kahdeksantoistaväyläiseksi jokamiesgolfkentäksi. Paloheinän golfkenttä toimii niin sanotulla jokamiesperiaatteella ja laajennus parantaa golfin harrastamisen mahdollisuuksia erityisesti matalan kynnyksen palveluna.

Tavoitteena on, että Paloheinän jokamiesgolfkentän laajennus tukee alueen luonnon monimuotoisuutta ja säilyttää valtakunnallisesti arvokkaan Vantaanjokilaakson viljelymaiseman avoimena. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty yhteen sovittamaan golfkentän laajennus alueen monipuolisten urheilu- ja virkistyspalveluiden sekä luonto- ja kulttuurimaiseman arvojen kanssa. Kaavaratkaisu perustuu golfkentän alustavaan viitesuunnitelmaan. Suunnitelmassa on huomioitu myös kentän ympäristön ulkoilureittien turvallisuus ja hiihdon mahdollistaminen.

Asemakaavan muutoksessa mahdollistetaan nk. Lentoradan tunnelin vaatimat maanpintayhteydet Kuusmiehentien pohjoispuolelle.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on virkistys- ja viheraluetta. Aluetta kehitetään merkittävänä virkistys-, ulkoilu-, liikunta-, luonto- ja kulttuurialueena, joka kytkeytyy seudulliseen viherverkostoon ja merel-

liseen virkistysvyöhykkeeseen. Suunnittelualueen itäisellä osalla yleiskaavassa Torpparinmäen pohjoisreunaan esitetyt asuntovaltaisen alueen A3 ruudut ulottuvat vähäisiltä osiltaan Näsinojan yli esitetulle golfkentän laajennusalueelle. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 (nro 12704) mukaan alueella on ohjeellinen merkintä suunnitellulle liikennetunnelille Lentoradan tunneli. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisun tavoitteena on kehittää ulkoilu- ja liikuntapalveluja suosivalla Paloheinän ulkoilualueella.

Paloheinän golfkenttä toimii jokamiesperiaatteella, mikä tarkoittaa, että golfin pelaaminen on mahdollista ilman golfosaketta ja kohtuullisin kustannuksin. Laajentamisen myötä jokamiesgolfia on mahdollista pelata kokonainen golfkierros.

Tarkoituksena on sovittaa jokamiesgolfkentän laajentaminen yhteen alueen muun virkistyskäytön, kuten ulkoilun ja hiihdon, kanssa. Liikuttamisen alueella tulee olla kaikille mahdollisimman turvallista.

Golfkentän laajentamisalueet sijoittuvat nykyään maisemapeltoina hoidettaville alueille. Laajennusalue on määritelty osaksi valtakunnallisesti arvokasta Vantaanjokilaakson viljelymaisemaa, jonka arvoihin kuuluva avoin maisematila ja avarat näkymät tulee säilyttää. Golfkenttä tulee sovittaa osaksi olevaa kulttuurimaisemaa.

Kaavamuutoksessa on huomioitu muutosalueen ulkopuoliset luonnonsuojelualueet. Tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden huomioiminen suunnittelualueella siten, että laajennusalueen säilyvillä reunavyöhykkeillä sekä kylvettävällä ja istutettavalla kasvillisuudella sekä golfkentän hiekkaesteillä ja kosteikoilla olisi luonnon monimuotoisuutta vahvistava vaikutus.

Voimassa olevan asemakaavan mukaiseen pysäköintialueeseen ei ole tarve tehdä muutosta, sillä golfkentän käyttäjien paikoitustarpeen ei nähdä kasvavan merkittävästi.

Kaavaratkaisu edistää kaupunkistrategian 2021-2025 tavoitteita tuemalla tavoitetta toimivasta ja kauniista kaupungista, joka kutsuu eriikäisiä ja eritaustaisia ihmisiä kohtaamaan kaupungissa läpi vuoden. Hyvä kaupunkitila tekee mahdolliseksi viiptymisen ja oleilun, luo paikan kaupallisille palveluille ja toimii julkisen toiminnan näyttämönä. Kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi, ensisijaisesti uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä huomioiden alueiden erityispiirteet. Kunnianhimoisen ilmastovastuun ja luonnonsuojelun tavoitteisiin vastataan vahvistamalla niittyverkostoa ja lisää-

mällä paahteisia olosuhteita kestäviä niittyjä sekä vahvistamalla luonnon monimuotoisuutta.

Helsingin tavoitteeseen olla kaupunki, jossa edellytykset liikkuvaan elämään kohenevat niin, että kaupunkilaisten terveys paranee, kaavaratkaisu vastaa mahdollistamalla liikuntapaikkarakentamista ja matalan kynnyksen liikkumista. Lisäksi kaavaratkaisu parantaa urheiluseuran edellytyksiä harrastustoiminnan järjestämiselle.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueen pohjoisosassa on tällä hetkellä kaupungin maisemapeltoja, ja maisemat ovat avarat niin maisemapeltojen kuin nykyisen golfkentän suuntaan. Suunnittelualueen itäosassa on Näsinöjan puro, jonka suojavyöhykkeillä kasvaa puita, pensaita ja matalampaa kasvillisuutta. Lännessä suunnittelualue rajautuu Haltialanmetsään. Suunnittelualueita halkovat ulkoilureitit Mobergintie ja Fallintie. Pohjoisreunassa suunnittelualue rajautuu Haltialantien ulkoilureittiin. Suunnittelualueen eteläosa Kuusmiehentien pohjoispuolella on avoin nurmi- ja niittyalue. Talvisin aluetta hyödynnetään hiihtoa palvelevana pysäköintialueena. Näsinöja on tässä kohtaa luonteeltaan hyvin rakennettu.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1990 - 2011. Golfkentän laajennusalueella pääkäyttötarkoitus on maanviljely ja virkistys. Suunnittelualueella Kuusmiehentien varressa pääkäyttötarkoitus on urheilu- ja virkistyspalvelut. Kaikissa suunnittelualueita koskevissa asemakaavoissa mainitaan arvokas, avoin kulttuurimaisema.

Helsingin kaupunki omistaa koko kaava-alueen. Kaavaratkaisu on tehty golfyrittäjän hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien tahojen kanssa:

- Helen Oy

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) vesihuolto
- kaupunginmuseo
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
- Helsingin vanhusneuvosto
- Helsingin vammaisneuvosto
- Helsingin nuorisoneuvosto
- Helsingin Yrittäjät
- Vantaan kaupunki
- Uudenmaan liitto
- Turvallisuus ja kemikaalivirasto (Tukes)
- Suomirata Oy

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma- eli OAS-vaiheen jälkeen ilmeni tarve laajentaa suunnittelualuetta ja tehdä päivitetty OAS, jotta asema-kaavan muutoksen yhteydessä voitiin tutkia Lentoradan maanpintayhteyksille ohjeelliset varaukset.

Viranomaisten kannanotot OAS:sta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat avoimen kulttuurimaiseman vaalimiseen sekä arkeologisen kulttuuriperinnön huomioimiseen kaavatyössä. Päivitetystä OAS:sta saatiin lisäksi eri viranomais- ja muiden tahojen kannanotot golfkentän turvallisuuteen, Lentoradan maanpintayhteyksiin, vesihuoltolinjoihin ja matkaviestinverkon tukiasemamastoon liittyen.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että golfkentän laajennusalueet sijoittuvat laajan peltoalueen länsireunan oleville peltolohkoille ja yhdistyvät olevaan golfkenttään. Suojavyöhykkeiden ja kaavamääräysten avulla on pyritty varmistamaan avoimen maisematilan säilyminen ja minimoimaan muutokset kulttuurimaisemassa. Tehdyn tarkastuksen perusteella arkeologiset kohteet suunnittelualueen ulkopuolella eivät rajoita alueelle suunniteltua maankäyttöä. Turvallisuus on ollut kaavaratkaisun pohjaksi laaditun golfkenttäsuunnitelman lähtökohta. Kaavaratkaisussa on turvallisuutta koskevia reunaehtoja ja määräyksiä. Vesihuoltolinjat huomioidaan jatkosuunnittelussa ja Lentoradan maanpintayhteyksien osalta kaavassa edellytetään arvokkaan kulttuurimaiseman huomioimista. Vastineet kannanottoihin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Mielipiteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmista sekä valmisteluaineistoista kohdistuivat kulttuurimaiseman säilyttämiseen ja avoimeen maisematilaan, turvallisuuteen, aitaamiseen, luontoarvoihin ja luonnon monimuotoisuuteen, kastelun järjestämiseen, lannoitukseen ja torjunta-aineisiin, virkistykseen, hiihdon ja golfkentän yhteensovittamiseen, koiranulkoilutusmahdollisuuksiin, rakentamisen aikaisiin järjestelyihin, laajennusalueen sijaintiin ja laajuuteen, pysäköintiin ja liikenteeseen sekä Lentorataan.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavamääräyksissä on huomioitu kulttuurimaiseman säilyminen avoimena ja kentän reunoille on osoitettu suojavyöhykkeet. Turvallisuus ja hiihdon mahdollistaminen on huomioitu suunnitelmissa. Aitaamisesta ja katokista on omat kaavamääräyksensä. Pysäköinnin riittävydestä sekä vaikutuksista linnustoon on laadittu selvitykset, jotka on huomioitu kaavaratkaisussa ja kentän suunnittelussa. Osa mielipiteistä on sellaisia, että ne tulevat huomioiduksi golfkentän vuokrasopimuksessa. Kaavassa määrätään laatimaan kentän hoitosuunnitelma ja turvallisuusasiakirja, joita on mahdollista edellyttää golfkentän laajennusalueen vuokrasopimuksen liitteeksi. Kirjallisia mielipiteitä saapui OAS-vaiheissa yhteensä 30 kappaletta. Vastineet mielipiteisiin on esitetty vuorovaikutusraportissa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 26.2.- 26.3.2024, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- HSY
- ELY-keskus
- kaupunginmuseo
- Tukes
- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala/ pelastuslaitos

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kulttuurimaisemaan, luontoarvoihin, vesihuoltolinjoihin, pelastustoiminnan edellytysten turvaamiseen ja golfpalvelujen turvallisuuteen.

Helen Sähköverkko Oy ilmoitti lausunnossaan, ettei sillä ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotukseen.

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala/liikuntapalvelut, HSL ja Uudenmaan liitto.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muita muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, kuultiin erikseen sähköpostilla.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12900 kartta, päivätty 4.6.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12900 selostus, päivätty 4.6.2024, päivitetty Kylk:n 4.6.2024 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti päivätty 26.2.2024, täydennetty 4.6.2024 ja asukastilaisuuden muistio 6.2.2023
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Hakemus 24.11.2022

19.08.2024

Asia/8

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
Kymp/Talouden tuki
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Uudenmaan liitto
Kaavamuutoksen hakuja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Asemakaavoitus

Kaupunginmuseo

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 04.06.2024 § 327

HEL 2022-014388 T 10 03 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

19.08.2024

Asia/8

Hankenumero 0741_40

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 4.6.2024 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12900 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee Helsingin kaupungin 35. kaupunginosan (Tuomarinkylä) erityisalueita virkistystä ja maanviljelyä varten sekä urheilu- ja virkistyspalvelujen alueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2022-014388>

- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijalta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o Paloheinä Golf Oy: 3 000 euroa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Niskanen, johtava maisema-arkkitehti (kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu),
puhelin: 09 310 42168

[inkeri.niskanen\(a\)hel.fi](mailto:inkeri.niskanen(a)hel.fi)

Ann Charlotte Roberts, arkkitehti (asemakaavoitus), puhelin: 09 310 37033
[anncharlotte.roberts\(a\)hel.fi](mailto:anncharlotte.roberts(a)hel.fi)

Eetu Saloranta, liikenneinsinööri (liikennesuunnittelu), puhelin: 09 310 20498
[eetu.saloranta\(a\)hel.fi](mailto:eetu.saloranta(a)hel.fi)

Tiina Lepistö, projektipäällikkö (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 09 310 78380
[tiina.lepisto\(a\)hel.fi](mailto:tiina.lepisto(a)hel.fi)

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 26.3.2024

HEL 2022-014388 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala / Maankäyttö ja kaupunkirakenne / Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Tuomarinkylän Paloheinän jokamiesgolfin 26.2.2024 päiväystä asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Perustehtävänsä mukaisesti kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön ja -maiseman vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee osaa Tuomarinkylässä sijaitsevia Haltialan maisemapeltoja sekä Paloheinän liikuntapuiston nurmialueita. Suunnittelualue sijaitsee Tuomarinkylässä, Haltialan pelloilla, Torpparimäen asuinalueen pohjoispuolella. Suunnittelualue rajautuu lännessä Haltialanmetsään ja alueeseen kuuluu myös alueita Paloheinän liikuntapuistosta. Kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa olemassa olevan yhdeksänvyläisen Paloheinän jokamiesgolfkentän laajentaminen täysimittaiseksi kahdeksantoistavyläiseksi jokamiesgolfkentäksi. Tavoitteena on, että Paloheinän jokamiesgolfkentän laajennus tukee alueen luonnon monimuotoisuutta ja säilyttää valtakunnallisesti arvokkaan Vantaanjokilaakson viljelymaiseman avoimena. Ratkaisulla pyritään yhteensovittamaan golfkentän laajennus alueen monipuolisten urheilu- ja virkistyspalveluiden ja luontoarvojen säilymisen kanssa huomioimalla myös kentän ympäristön ulkoilureittien turvallisuus ja hiihdon mahdollistaminen. Lisäksi asemakaavan muutoksessa mahdollistetaan Lentoradan tunnelin vaatimat maanpintayhteydet Kuusmiehentien pohjoispuolelle.

Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on osoitettu virkistys- ja viheralueeksi. Aluetta kehitetään merkittävänä virkistys-, ulkoilu-, liikunta-, luonto- ja kulttuurialueena, joka kytkeytyy seudulliseen viherverkostoon ja merelliseen virkistysvyöhykkeeseen. Virkistys- ja viheralueiden kehittämisessä huomioidaan yleiskaavan teemakartalla esitetty metsäverkosto. Lähtökohtana on säilyttää verkoston metsäinen luonne. Näsiñoja on osa yleiskaavan oikeusvaikutteisessa Kaupunkiluonto-teemakartassa esiin nostettua siniverkostoa, jota kehitetään ottaen huomioon luontoarvot. Tavoitteellisessa viher- ja virkistysverkostossa (VISTRA) suunnittelualue sijoittuu Keskuspuiston ja Helsingipuiston vihersormien yhtymäkohtaan. Suunnittelualue halkoo viherverkostorunkoa täydentäviä yhteyksiä, jotka ovat verkoston toiminnan kannalta merkittäviä. Vantaanjoki kuuluu Natura 2000 -verkostoon. Suunnittelualueen vieressä sijaitseva Paloheinän – Haltialan metsäalue on rauhoitettu luonnonsuojelualue. Jokamiesgolfkentän suunnittelualue on osa valtakunnallisesti arvokasta Vantaanjoen maisema-alueita, joka on myös maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä. Suunnittelussa tulee turvata kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen sekä ottaa huomioon ja turvata luonnon monimuotoisuuden, ekosysteemipalvelujen kehittämisen, luonnonsuojelun ja ekologisen verkoston sekä metsäverkoston kannalta tärkeät alueet. Voimassa olevissa ase-

makaavoissa (tulleet voimaan 9.2.1990 ja 5.8.2011) jokamiesgolfkentän mahdollinen laajenemissuunta on merkitty erityisalueeksi virkistystä ja maanviljelyä varten (E) ja Kuusmiehentien reuna-alue urheilu- ja virkistyspalvelualueeksi, joka säilytetään avoimena maisematilana (VU/s). Kummassakin asemakaavassa lähtökohtana on ollut alueen virkistyskäytön ja avoimen kulttuurimaiseman säilyminen.

Esillä olevassa asemakaavan muutoksen ehdotuksessa golfkentän laajenemisaluet on osoitettu merkinnällä VU-1: "Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue. Alue on varattu golfkenttää varten. Kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas alue, joka tulee säilyttää avoimena maisematilana. Alue on valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueetta." Yleismääräyksen mukaan alueella ovat sallittuja sellaiset virkistykseen liittyvät toimenpiteet, jotka edistävät avoimen kulttuurimaiseman säilymistä. Maanpinnan muotoilussa sallitaan enintään nykyiseen maanpintaan nähden 1 metrin korkuiset maakumpareet, jotta maiseman avoin luonne ei olennaisesti muutu. Aitaaminen on sallittua vain paikoissa, joissa se on kulunohjauksen tai turvallisuuden kannalta välttämätöntä. Aitojen tulee olla kulttuurimaisemaan sopivia, malliltaan yhteneviä ja asianmukaisesti perustettuja. Kulkua ohjaavien aitojen korkeus saa olla enintään 1,4 metriä ja etäisyys ulkoilureitin reunasta puolestaan vähintään 4 metriä. Ulkoilureittien ja metsän reunaan on määritelty suojavyöhykkeet, samoin purojen ja ojien varsille. Rakennelmina alueelle sallitaan enintään kaksi alle 3 metriä korkeaa ja pinta-alaltaan enintään 15 m² kokoista katosta, joiden tulee olla kulttuurimaisemaan sopivia ja sijoitettua puuston tai pensaikon viereen. Opasteet eivät saa näkyä häiritsevinä maisemassa ja mainokset eivät kaava-alueella ole sallittuja, eivät myöskään suuret tai liikkuvaa kuvaa sisältävät opastaulut. Golfkentän hoidosta tulee laatia hoitosuunnitelma, jossa huomioidaan luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen ja kulttuurimaiseman arvot.

Golfkentän suunniteltujen laajennusvyöhykkeiden lisäksi pohjoisemman laajennusvyöhykkeen pohjoispuolelle on asemakaavassa esitetty merkintää MA: "Maisemallisesti arvokas pelto- tai niittyalue. Alue tulee säilyttää avoimena maisematilana. Alue on valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueetta." Lisäksi suunnittelualueen Kuusmiehentien reunassa sijaitsevalle alueelle on annettu merkintä VU-2: "Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue. Alue on kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokas. Maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön arvot on otettava huomioon aluetta kehitettäessä." Alueelle on osoitettu pysäköintipaikka ja ohjeellisina merkitty alueet, joille saa sijoittaa Lentoradan maanalaisiin tiloihin johtavan ajoluiskan ja -tunnelin sekä maanalaisista tiloista tarvittavia kuilurakenteita. Kyseiset rakenteet tulee määräyksen mukaan pitää mahdollisimman matalana ja maanpäälliset rakenteet sovittaa hienovaraisesti kaupunkikuvaan ja ympäristöön.

Suunnittelualan rajauksen sisäpuolelle ei sijoitu tunnettuja muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kuitenkin suunnittelualan ympäristössä sijaitsee useita Helsingin varhaiseen historiallisen ajan asutukseen liittyviä arkeologisia kohteita, kuten heti suunnittelualan länsipuolella luonnonsuojelualueella sijaitseva kiinteä muinaisjäännös Tomtbacka Kutubacka (Haltiala) 1000019209 (historiallisen ajan asutuskohde) sekä suunnittelualan pohjoisrajalla sijaitseva löytöpaikka Torpparinmäki, 1000005716. Kaupunginmuseon tutkija on tehnyt keväällä 2023 kaksi tarkastuskäyntiä alueelle ja todennut, että alueella ei vaikuta olevan viitteitä kohteista, jotka edellyttäisivät jatkotutkimuksia tai suojelutoimia. Tarkastusraportti valmistui vuoden 2023 loppuun mennessä. Näin ollen Paloheinän jokamiesgolfin laajennukselle ei ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmasta.

Kaavaa toteutettaessa tulee kuitenkin huomioida kiinteä muinaisjäännös Tomtbacka Kutubacka (Haltiala). Vaikka kohde ei suoranaisesti sijaitse suunnittelualueella tulee se huomioida rakentamisvaiheessa siten, että alueelle ei kohdistu maankäyttöä tai materiaalien varastointia tai vastaavaa.

Aiemmassa lausunnossaan kaupunginmuseo toi esiin suunnittelualan arvon ja merkityksen osana valtakunnallisesti arvokasta Vantaanjoen maisema-alueita, joka on myös maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä. Tavoitteena pidettiin erityisesti golfkentän laajentamisen rajaamista niin, ettei golfkenttä peltoaukealla laajene Haltialantien pohjoispuolelle ja toisaalta niin, että pysytään mahdollisimman etäällä Vantaanjoen rantavyöhykkeestä. Myös peltoalueilla teiden risteyskohdissa sijaitsevien metsäsaarekkeiden säilymistä maisemassa korostettiin. Maiseman luonteen, jossa tasaisien peltoaukeiden keskellä kapea ja jyrkkäomainen Vantaanjoki mutkittelee, tulee käyttötarkoituksesta huolimatta säilyä. Nykyistä golfkenttää ja siihen liittyviä erityisalueita koskevat suojelumääräykset tulee päivittää uutta kokonaisuutta koskien. Määräysten tulee ohjata maaston muokkausta ja aitojen ilmettä niin, ettei uusi käyttötarkoitus häiritsevällä tavalla erotu laajemmassa maisemakuvassa. Laajenevan kentän väylät tulee suunnitella siten, että avoimen maiseman suuntaan pohjoiseen ei tarvita korkeita suojaaitoja. Suunnitteluala edustaa pääkaupunkiseudulla harvinaista, tiivistävän yhdyskuntarakenteen keskelle jäänyttä avointa kulttuurimaisemaa. Tämän ominaisuuden tulee jatkossakin säilyä.

Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo toteaa, että asemakaavaehdotuksessa on monin tavoin pyritty ottamaan suunnittelualan ominaisuus ja erityispiirteet huomioon ja varmistamaan niiden säilyminen, muuttuvasta käyttötarkoituksesta huolimatta. Maisemallisesti arvokkaan peltoalueen määrittäminen asemakaavassakin pelto- tai niityalueeksi golfkentän laajenemisalueeksi osoitetun alueen pohjoispuo-

lella edes osittain on erittäin tärkeä, jotta Haltialantietä ympäröivän peltomaiseman säilyminen turvataan etenkin alueen pohjoisosalla. Myös erilaiset suojavyöhykkeet golfkentän ja peltomaiseman ja metsäisen luonnonsuojelualueen välillä ovat tärkeitä alueen luonteen ja myös virkistyskäytön näkökulmasta. Golfkentän toimintaan liittyvien rakenteiden ja erilaisten kulkua ohjaavien ja turvallisuuteen liittyvien aitojen samoin kuin Kuusmiehentien läheisyyteen mahdollistettujen kuilurakenteiden tulee olla ilmeeltään kulttuurimaisemaan ja kaupunkikuvaan sopivia. Etenkin golfkentän suojavyöhykkeiden kasvivalinnoilla ja valituilla hoitotoimilla voidaan lisäksi vaikuttaa maiseman pienipiirteisempien tekijöiden ilmeeseen, myös talvella. Määräyksellä säännöllisesti leikattavan nurmen laajuudesta golfkentällä voidaan vaikuttaa paitsi luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen myös maiseman ilmeeseen. Erittäin tärkeä onkin golfkentän hoidosta edellytetty hoitosuunnitelma, jossa tulee huomioida sekä luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen että kulttuurimaiseman arvot.

Kaupunginmuseo toteaa, että esillä olevan asemakaavaehdotuksen määräyksiä ja tavoitteita noudattaen voidaan edelleen säilyttää valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen kuuluvan suunnittelualueen keskeisiä arvoja; maiseman avoimuus ja pitkät näkymät. Golfkentän toimintamahdollisuuksien parantamisen ja golfin pelaamisen mahdollistamisen laajemmalle käyttäjäkunnalle rinnalla voidaan lisäksi edelleen säilyttää myös muut kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaan ympäristön virkistysmahdollisuudet, ulkoilureitit ja hiihtoladut. Tätä kokonaisuutta voidaan sosiaalisen ja kulttuurisen kestäväyyden näkökulmasta pitää erittäin tärkeänä, etenkin koko ajan tiivistyvässä kaupunkirakenteessa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 29.9.2023

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501
anne.salminen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 08.02.2024 § 9

HEL 2022-014388 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12900 pohjakartan kaupunginosassa 35 Tuomarinkylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

19.08.2024

Asia/8

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12900
Kaupunginosa: 35 Tuomarinkylä
Kartoituksen työnumero: 58/2023
Pohjakartta valmistunut: 3.1.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 09 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 17.2.2023

HEL 2022-014388 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala / Maankäyttö ja kaupunkirakenne / Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Tuomarinkylän Paloheinän jokamiesgolfin 9.1.2023 päivätystä asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Perustehtävänsä mukaisesti kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön ja -perinnön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Suunnittelualue sijaitsee Torpparinmäen pohjoispuolella ja on osa Haltialan peltojen virkistys- ja maanviljelysaluetta. Asemakaavan muutos koskee osaa kiinteistöistä Tomtbacka 91-402-1-2 ja Tuomarinkylän kartano 91-431-1-659. Asemakaavan muutoksella on tarkoitus muuttaa voimassa olevaa asemakaavan käyttötarkoituserkintää jokamiesgolf-

kentän laajentumisalueella siten, että aluetta on mahdollista käyttää urheilu- ja virkistysalueena ja siten, että alue säilyy avoimena maisematilana. Suunnittelun alueen rajauksen sisälle on esitetty alustava alue, jolle jokamiesgolfkentän toimintoja voitaisiin sovittaa. Tavoitteena on laajentaa jokamiesgolfkenttää niin, että kenttäkokonaisuus muodostaisi täysimittaisen 18-väyläisen jokamiesgolfkentän. Nykyisessä jokamiesgolfkentässä on yhdeksän väylää.

Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on osoitettu virkistys- ja viheralueeksi. Aluetta kehitetään merkittävänä virkistys-, ulkoilu-, liikunta-, luonto- ja kulttuurialueena, joka kytkeytyy seudulliseen viherverkostoon ja merelliseen virkistysvyöhykkeeseen. Virkistys- ja viheralueiden kehittämisessä huomioidaan yleiskaavan teemakartalla esitetty metsäverkosto. Lähtökohtana on säilyttää verkoston metsäinen luonne. Näsiä on osa yleiskaavan oikeusvaikutteisessa Kaupunkiluonto-teemakartassa esiin nostettua siniverkostoa, jota kehitetään ottaen huomioon luontoarvot. Tavoitteellisessa viher- ja virkistysverkostossa (VISTRA) suunnittelun alue sijoittuu Keskuspuiston ja Helsingipuiston vihersormien yhtymäkohtaan. Suunnittelun aluetta halkoo viherverkostorunkoa täydentäviä yhteyksiä, jotka ovat verkoston toiminnan kannalta merkittäviä. Vantaanjoki kuuluu Natura 2000 -verkostoon. Suunnittelun alueen vieressä sijaitseva Paloheinän – Haltialan metsäalue on rauhoitettu luonnonsuojelualue. Jokamiesgolfkentän suunnittelun alue on osa valtakunnallisesti arvokasta Vantaanjoen maisema- aluetta, joka on myös maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä.

Suunnittelun alueella on voimassa useita asemakaavoja, jotka ovat tulleet voimaan 9.2.1990, 28.7.2000 ja 27.3.2009 sekä 5.8.2011. Nykyinen golfkenttä on niissä osoitettu urheilu- ja virkistyspalvelualueeksi, joka säilytetään avoimena maisematilana. Alueella ovat sallittuja sellaiset virkistykseen liittyvät toimenpiteet, jotka edistävät avoimen kulttuurimaiseman säilymistä (VU/s). Lisäksi on annettu erilaisia lisämääräyksiä, esimerkiksi suoja-aitoja koskien. Jokamiesgolfkentän mahdollinen laajenemissuunta on voimassa olevissa asemakaavoissa merkitty erityisalueeksi virkistystä ja maanviljelyä varten (E). Alueella ovat sallittuja vain sellaiset virkistykseen ja maanviljelykseen liittyvät toimenpiteet, jotka edistävät avoimen kulttuurimaiseman ja siihen liittyvien rakennusten säilymistä ja olennaisten piirteiden vahvistumista. Alueelle voidaan sijoittaa ympäristöön soveltuvia polkuja, ulkoilu- ja ratsastusteitä sekä alueen käyttöä palvelevia kevyitä rakennelmia, kuten uimapaikan, kalastus-, melonta- ja näköalapaikan rakennelmia.

Suunnittelun alueen pohjoispuolella sijaitsevat Helsingin kaupungin ylläpitämät Haltialan ja Niskalan alueet, jotka ovat arvokasta Niskalan maatilaympäristöä ja Haltialan maatalan kartanoympäristöä pihapiireineen ja rakennuksineen. Suunnittelun alueen kaakkois- ja eteläpuolelle

sijoittuu Torpparinmäen asuinalue. Itse suunnittelualueella sijaitsee vain yksi rakennus, vuonna 2003 valmistunut klubirakennus. Kulttuuriympäristön vaalimistavoitteet eivät siten kohdistu rakennuksiin vaan maisemaan. Edellisessä golfkentän laajentamisolueella vuonna 2006 kaupunginmuseo ja kaupunginmuseon johtokunta lausui, että golfkentän laajennus ei ole kulttuuriympäristön ja maisemakulttuurin vaalimisen kannalta paras ja toivottava käyttötarkoitus alueelle. Golfkentän rakentaminen edellyttää maaperän muokkausta. Rakennettavat uudet pinnanmuodot ja -materiaalit sekä kasvillisuus poikkeavat peltoalueen visuaalisesta ja vuodenaikojen mukaan vaihtelevasta ilmeestä ja väisämättä muuttavat kulttuurimaisemaa. Samalla todettiin kuitenkin, että golfkentän laajentamisen jälkeinkin alueelle jää runsaasti maisemapeltoaluetta, mukaan lukien vanhimmat peltoviljelyyn raivatut maat Niskalassa ja toisaalta Tuomarinkylän kartanon kaakkoispuolella. Golfkentän rakentamisesta huolimatta maisema edelleen säilyisi avoimena. Kaupunginmuseo toi esiin alueen arvon osana Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti merkittävää maisema-alueita ja silloisen yleiskaava 2002 merkinnän kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävästä alueesta. Kulttuuriympäristön ja -maiseman vaalimisen näkökulmasta tämä sama ristiriita on myös nyt esillä olevassa golfkentän laajentamishankkeessa, kun maisemapeltoalue supistuu entisestään.

Kaupunginmuseo pitää tärkeänä, että golfkentän laajeneminen rajataan ehdottomasti niin, ettei golfkenttä peltoaukealla laajene Haltialantien pohjoispuolelle ja toisaalta niin, että pysytään mahdollisimman etäällä Vantaanjoen rantavyöhykkeestä. Myös peltoalueilla teiden risteyskohdissa sijaitsevien metsäsaarekkeiden säilyminen maisemassa on tärkeää. Maiseman luonteen, jossa tasaisisten peltoaukeiden keskellä kapea ja jyrkkäomainen Vantaanjoki mutkittelee, tulee käyttötarkoituksesta huolimatta säilyä. Nykyistä golfkenttää ja siihen liittyviä erityisalueita koskevat suojelumääräykset tulee päivittää uutta kokonaisuutta koskien. Määräysten tulee ohjata maaston muokkausta ja aitojen ilmettä niin, ettei uusi käyttötarkoitus häiritsevällä tavalla erotu laajemmassa maisemakuvassa. Laajenevan kentän väylät tulee suunnitella siten, että avoimen maiseman suuntaan pohjoiseen ei tarvita korkeita suojaaitoja. Suunnittelualue edustaa pääkaupunkiseudulla harvinaista, tiivistyvän yhdyskuntarakenteen keskelle jäänyttä avointa kulttuurimaisemaa. Tämän ominaisuutensa tulee jatkossakin säilyä.

Arkeologisen kulttuuriperinnön näkökulmasta kaupunginmuseo lausuu asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta seuraavaa.

.Suunnittelualueen rajauksen sisäpuolelle ei sijoitu tunnettuja muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, mutta suunnittelus-

sa on huomioitava suunnittelualueen rajalla sijaitsevat eri tyyppiset kohteet, joista mainitaan seuraavana.

Suunnittelualueen pohjoisrajalle, tarkemmin sanottuna Haltialantien kohdalle, sijoittuu yksi arkeologinen löytöpaikka. Kyseessä on Torpparinmäki-niminen löytöpaikka, jonka muinaisjäännösrekisteritunnus on 1000005716. Kohdekuvauksen perusteella esine on raudasta valmistettu mahdollinen nuolenkärki (KM 24735). Esine löytyi jo vuonna 1989 Torpparinmäen peltojen keskellä kulkevalta hiekkatieltä (Haltialantieltä). Löytöpaikka sijaitsee Haltialantien ja Fallintien risteyksestä 200 metriä itään. Suunnitelmien perusteella vaikuttaa siltä, että itse tien ympäristöön ei ole tulossa muutoksia. Tämän löytöpaikan ympäristö suunnittelualueella tulee kuitenkin tarkastaa arkeologin toimesta kaavaproessin aikana siltä varalta, että ympäristössä näkyisi viiteitä historiallisesta tai rautakautisesta toiminnasta.

Tämä on perusteltua, sillä nykyisen golfkentän ympäristössä ja noin kilometrin säteellä siitä sijaitsee useita historiallisen ajan asutuskohteita, ja kirjallisissa lähteissä Haltialan aluetta pidetään yhtenä Helsingin vanhimmista asutetuista alueista rautakauden ja keskiajan taitteen tienoilla. Muun muassa suunnittelualueen itäkärjestä 250 metriä itäkoilliseen on merkitty torpan paikka (FID 1115), jonka sijainti perustuu historialliseen kartta-aineistoon. Kohde löytyy Museoviraston ylläpitämistä museokartan aineistoista. Kohdetta ei ole käyty tarkastamassa maastossa.

Toinen arkeologinen kohde, joka rajautuu suunnitelma-alueeseen, mutta sijaitsee kuitenkin sen ulkopuolella, on kiinteä muinaisjäännös Tomtbacka Kutubacka (Haltiala) 1000019209. Kohde on paikannettu vuonna 2011 tehdyssä historiallisen ajan asutuskohteiden inventoinnissa (V.-P. Suhonen & Janne Heinonen 2011: Helsingin keskiaikaiset ja uuden ajan alun kylänpaikat. Inventointi. Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut.)

Kohde sijaitsee Kuusmiehenniityn pohjoislaidalla nykyisen golfkentän kahden laajemman kenttäalueen väliin jäävässä metsäisessä kiilassa. Tämä alue on Haltialanmetsä -nimistä luonnonsuojelualuetta. Vaikka kohde ei suoranaisesti sijaitse suunnittelualueella tulee se huomioida jatkosuunnittelussa ja rakentamisvaiheessa siten, että alueelle ei kohdistu maankäyttöä tai materiaalien varastointia tai vastaavaa.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Paloheinän joki-miesgolfn asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501

19.08.2024

Asia/8

anne.salminen(a)hel.fi

19.08.2024

Asia/9

9

V 25.9.2024, Valtuutettu Sandra Hagmanin aloite vuoroasuvien koulukuljetukseen oikeutettujen lasten kuljetuksista molemmista kodeista

HEL 2024-001761 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sandra Hagman ja 42 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki alkaa tarjota yhdenvertaisuuslain ja KHO:n päätöksen hengessä koulukuljetuksia myös koulukyytiin oikeutettujen lasten toisesta kotiosoitteesta.

Aloitteen perusteluissa viitataan yhdenvertaisuuslakiin ja korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätökseen KHO:2023:38, jonka mukaan kaupungilla oli velvollisuus järjestää koulukuljetus lapselle myös tämän toisesta kodista, jotta pystyttiin turvaamaan hänen yhdenvertainen mahdollisuutensa osallistua perusopetukseen.

KHO:2023:38 päätöksessä yhdenvertaisuusvaltuutettu painottaa, että vammaisuus ja vuoroasuminen aiheuttivat yhdessä epäedullisemmän aseman lapselle verrattuna vammaisiin yhdessä osoitteessa asuviin lapsiin tai vammattomiin vuoroasuviin. Tämä moniperustainen tarkastelutapa paljasti, että lapselle syntyy muihin lapsiin nähden hankaluus päästä kouluun aina toisen vanhemman luona asuessaan.

Yhdenvertaisuuslain 15§ mukaiset kohtuulliset mukautukset huomioidaan, jotta voidaan estää vuoroasuvien koulukuljetukseen oikeutettujen lasten joutuminen epäsuotuisampaan asemaan perhesuhteidensa takia. Lasten perusoikeuksia toteuttavien palvelujen saatavuudessa on myös huomioitava lapsen edun ensisijaisuus.

Lapsen oikeus maksuttomaan kuljetukseen koulumatkoilla vuoroasumistilanteissa on asia, jota koskeva lainsäädäntö on säilynyt ennallaan. Myöskään oikeuskäytäntö ei ole muuttanut vallitsevaa oikeustilaa tavanomaisissa tilanteissa. Asiassa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä sekä oikeuskäytäntöä.

19.08.2024

Asia/9

Lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö eivät velvoita opetuksen järjestäjää järjestämään kuljetusta kummankin huoltajan luota tavanomaisissa tilanteissa.

Vammaisten lasten kohdalla kohtuullisten mukautusten tarve ratkaistaan jokaisessa yksittäistapauksessa erikseen yhdenvertaisuuslaissa edellytetyllä tavalla.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä aloitettu vuoroasumista koskeva valtakunnallinen selvitystyö tuonee tulevaisuudessa selkeyttä ja yhdenmukaisuutta vuoroasumista koskeviin käytäntöihin kunnallisten palveluiden näkökulmasta. Opetus- ja kulttuuriministeriön selvitystyö on valmistumassa ja sillä voi olla mahdollisia vaikutuksia lainsäädännön uudistamiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalle esitellään ministeriön selvityksen valmistuttua selvityksen suosittelemat toimet. Samalla lautakunnalle tuodaan selvitys siitä, missä määrin yksilöllisiä mukautuksia on Helsingissä tähän mennessä tehty.

Aloitevastaus perustuu kasvatus- ja koulutuslautakunnalta ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnalta saatuihin lausuntoihin.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 ja 4 momentin mukaan kaupunginhallitus vastaa aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua ja esittää sen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 31.01.2024 Hagman Sandra Vuoroasuvien koulukuljetukseen oikeutettujen lasten kuljetukset molemmista kodeista
- 2 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan lausunto aloitteeseen HEL 2024-001761_

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 11.06.2024 § 139

19.08.2024

Asia/9

HEL 2024-001761 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Sandra Hagmanin ja 42 muun allekirjoittaneen valtuustoaloitteesta koskien vuoroasuvien koulukuljetukseen oikeutettujen lasten kuljetuksia molemmista kodeista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lapsen oikeus maksuttomaan kuljetukseen koulumatkoilla vuoroasumistilanteissa on asia, jota koskeva lainsäädäntö on säilynyt ennallaan. Myöskään oikeuskäytäntö ei ole muuttanut vallitsevaa oikeustilaa tavanomaisissa tilanteissa.

Tällä hetkellä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei ole myöskään varannut rahoitusta tähän asiaan eikä näin ollen voi tarjota lakia parempaa kuljetuspalvelua vuoroasumista koskien.

Vammaisten lasten kohdalla tuomioistuimissa (mm. KHO:2023:38) on arvioitu kunnan velvollisuutta huolehtia koulukuljetuksista kohtuullisin mukautuksin yksittäistapauksissa koskien vuoroasumista. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla huomioidaan oikeuskäytännössä linjatut kohtuullisiin mukautuksiin liittyvät vaatimukset kuljetuspäätöksiä tehtäessä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö aloitteesta vuoroasumista koskevaa selvitystä on tehty elokuusta 2023 maaliskuuhun 2024 asti. Selvitystyötä ministeriölle tekee Owal Group. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta on pyydetty tähän selvitystyöhön koulukuljetusten järjestämistä koskevia tietoja. Selvityksen sisältö ja mahdolliset jatkotoimenpiteet eivät ole toimialan tiedossa.

Lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö

Perusopetuslaissa kunnan opetuksen järjestämisvelvollisuus on sidottu asumiseen (4 §). Opetus on järjestettävä siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Oppilaan lähikoulu osoitetaan asuinosoitteen perusteella (6 §), jonka mukaan määräytyy myös oikeus 32 §:n mukaiseen koulumatkaetuu-teen.

Yhteishuoltajuudessa lapsen asuminen määräytyy lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain nojalla. Em. laki lähtee siitä, että lapsi asuu aina toisen vanhemman luona, vaikka käytännössä oleskelu/tapaamisoikeusjärjestelyt voivat olla niin laajoja, että vaikuttaa siltä,

että lapsi asuu kahdessa paikassa. (Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 7 § ja 9 §)

Lisäksi yhdenvertaisuuslain 15 §:ssä säädetään kohtuullisista mukautuksista vammaisten ihmisten yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi.

Korkein hallinto-oikeus on kahdessa tapauksessa antanut ratkaisut oikeudesta kuljetuspalveluihin vanhempien asuessa eri osoitteissa. Toisessa ratkaisussa oli kyse vammaisesta lapsesta.

KHO:n 2006:10 ratkaisun mukaan kunnalla ei ollut, lapsen oleskellessa sen vanhemman luona, jonka luona ei asu, velvollisuutta perusopetuslain 32 §:n nojalla järjestää hänelle maksutonta koulukuljetusta tai myöntää hänen kuljettamistaan tai saattamistaan varten riittävää avustusta kunnan lapsen asuinosoitteen perusteella osoittamaan koulupaikkaan.

KHO:n ratkaisun mukaan tämä ei loukannut perustuslain 16 §:n 1 momentin mukaista oikeutta maksuttomaan perusopetukseen eikä lapsen oikeutta tavata sitä vanhempaansa, jonka luona ei asu.

KHO:2023:38 ratkaisussa on arvioitu velvollisuutta kohtuullisiin mukautuksiin. Sen mukaan kunnan oli kohtuullisena mukautuksena järjestettävä vakavasti toimintarajoitteiselle oppilaalle kuljetus kummankin huoltajan luota. KHO:n tulkinnan mukaan huoltajat asuivat niin lähekkäin, ettei tästä järjestelystä koituisi kohtuuttomia kustannuksia kunnalle.

Lopuksi

Lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö eivät velvoita opetuksen järjestäjää järjestämään kuljetusta kummankin huoltajan luota tavanomaisissa tilanteissa.

Vammaisten lasten kohdalla kohtuullisten mukautusten tarve ratkaistaan jokaisessa yksittäistapauksessa erikseen yhdenvertaisuuslaissa edellytetyllä tavalla.

Edellä todetun perusteella kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että asiassa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä sekä oikeuskäytäntöä. Lautakunta kiinnittää huomiota siihen, että opetus- ja kulttuuriministeriön selvitystyö on valmistumassa ja sillä voi olla mahdollisia vaikutuksia lainsäädännön uudistamiseen.

Lautakunta edellyttää, että sille esitellään ministeriön selvityksen valmistuttua selvityksen suosittamat toimet. Samalla lautakunnalle tulee tuoda selvitys siitä, missä määrin yksilöllisiä mukautuksia on Helsingissä tähän mennessä tehty.

19.08.2024

Asia/9

Käsittely

11.06.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisäys lausunnon loppuun:

”Lautakunta edellyttää, että sille esitellään ministeriön selvityksen valmistuttua selvityksen suosittamat toimet. Samalla lautakunnalle tulee tuoda selvitys siitä, missä määrin yksilöllisiä mukautuksia on Helsingissä tähän mennessä tehty.”

Kannattaja: Sini Korpinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Petra Malinin vastaehdotuksen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Niko Naukkarinen, suunnittelija, puhelin: 310 82346
niko.naukkarinen(a)hel.fi

10

Henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistuksen käynnistäminen

HEL 2024-008322 T 00 01 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistuksen käynnistämisestä.

Esittelijän perustelut

Henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistus-muutoshanke lyhyesti

Muutoshankkeessa kehitetään, tehostetaan ja harmonisoidaan henkilöstöjohtamisen prosesseja vuosina 2025–2027. Näitä ovat muun muassa työsuhteen elinkaarenhallinta, henkilöstösuunnittelu ja rekrytointi, osaamisen kehittäminen ja onnistumisen johtaminen. Muutoshanke vapauttaa esihenkilöiden aikaa henkilöstön johtamiseen ja kohtaamiseen. Samoin datan laatu ja tiedolla johtamisen taso parantuu. Muutoshankkeella on kaupunkilaajuisia vaikutuksia kaupunkiorganisaation palveluihin, toimintaan, tietojärjestelmiin ja henkilöstöön.

Muutoshankkeessa uudistetaan henkilöstöjohtamisen digitaalinen alusta eli HR-kokonaisjärjestelmä. HR-kokonaisjärjestelmän ja käyttöönottopartnerin kilpailutus käynnistyy vuonna 2024 pohjautuen ohjausryhmän sekä ylimmän johdon erikseen katselmoimien tarve- ja vaatimusmäärittelyjen pohjalta.

Kansliapäällikkö antoi 12.10.2023 (§ 144) kaupunkiyhteisiä merkittäviä muutoshankkeita koskevan toimintaohjeen. Henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistus -muutoshanke noudattaa kyseistä toimintaohjetta. Toimintaohjeen mukaisesti hankkeen tavoitteiden mukaisten etenemistä seurataan ohjausryhmän lisäksi kansliapäällikön johtamassa operatiivisessa johtoryhmässä.

Vaiheistettu toteutus

Hankkeen alussa hankesuunnitelma ja siihen liittyvät päätöspisteet tarkennetaan ja päivitetään. Tarkennettu hankesuunnitelma sekä suunnitelman mukaiset kriittiset päätöspisteet hyväksytään ohjausryhmässä. Kriittisiä päätöspisteitä ovat mm. prosesseja ja toimintaa laajasti ohjaavat tarvemäärittelyt, hankintapäätökset sekä toteutusvaiheen käynnistys. Kriittiset päätöspisteet tuodaan tiedoksi vähintään neljännesvuositain tai tarpeen mukaan myös kansliapäällikön johtamaan operatiiviseen virkajohdon johtoryhmään.

HR muutoshankkeeseen liittyvä prosessien ja siihen liittyvän järjestelmän kehitystyö ja käyttöönotot toteutetaan kaksivaiheisesti. Ensimmäisessä vaiheessa uudistetaan työsuhteen elinkaaren aikaiset henkilöstöjohtamisen prosessit ja luodaan esihenkilöille ja työntekijöille yhteinen käyttökokemus. Toteutuksen myötä Sarastia S365HR-järjestelmä keskittyy toimimaan palkanlaskentajärjestelmänä. Uusi tietojärjestelmä korvaa Sarastian esihenkilöiden ja työntekijöiden käyttöliittymän kokonaan. Muutoshankkeen toisen vaiheen aikana uudistetaan henkilöstösuunnittelun ja rekrytoinnin, perehdytyksen, oppimisen, onnistumisen johtamisen, osaamisen ja potentiaalin johtamisen ja palkitsemisen prosessit vieden niiden toiminnot uuteen kokonaisjärjestelmään. Toisen vaiheen myötä poistuvat nyt erilliset Helbit-, Onni- ja Oppiva-järjestelmät. Yhteistyötä ja sopimusta Sarastia Oy:n kanssa tullaan uudistamaan hankkeen edetessä ja tarpeiden tarkentuessa.

Muutoshankkeen tavoitteet, hyödyt ja vaikutukset

Muutoshankkeella sujuvoitetaan, yksinkertaistetaan ja standardisoidaan henkilöstöjohtamisen prosesseja ja vapautetaan esihenkilöiden aikaa tiimien ja henkilöstön tukemiseen. Uudesta HR-kokonaisjärjestelmästä saatava kattava ja ajantasainen henkilöstötieto vastaa henkilöstöhallinnon strategisen suunnittelun ja tiedolla johtamisen tarpeisiin. Uusi HR-kokonaisjärjestelmä mahdollistaa prosessiautomaation ja herätteet sekä ajantasaisen raportoinnin ja edistyneen analytiikan.

Prosessi- ja toimintatapamuutosten tuotokset ja hyödyt

Uudistetut ja käyttäjälähtöiset työsuhteen prosessit sekä tehostavat esihenkilöiden henkilöstöhallintotyötä, vähentävät virheitä ja toistuvaa korjailua, että parantavat työntekijäkokemusta ja työnantajakuva. Esihenkilöiden arki helpottuu ja aikaa jää enemmän ihmisten tukemiseen henkilöstöhallintoon liittyvän manuaalisen työn vähentyessä.

HR-prosessien kehitys poistaa arviolta 50 manuaalilomaketta, vähentäen oleellisesti vanhanaikaiseen lomakekäsittelyyn sidottuja piilokustannuksia sekä manuaaliryönnästä virheherkkyyttä.

Teknologiamuutosten tuotokset ja hyödyt

Teknologista päällekkäisyyttä purkautuu vähentäen saman datan syöttämistä moneen kertaan. Ajantasainen ja moderni järjestelmä mahdollistaa prosessiautomaation, tekoälyn hyödyntämisen sekä herätteet ja ohjaavuuden.

Reaaliaikaiset raportit ja edistynyt analytiikka mahdollistavat tietoon perustuvan päätöksenteon ja johtamisen. Modernisoidulla henkilöstöjoht-

tamisen järjestelmäympäristöllä tavoitellaan markkinoiden parhaiden, pilviteknologiaan pohjautuvien HR-palveluratkaisujen, mahdollistamaan teknologian skaalautuvuutta, tietoturvallisuutta sekä automaatiota.

Etenemissuunnitelma sekä resurssit

Muutoshanke etenee vaiheittain vuosien 2024–2028 aikana. Kaikki päätöspisteet hankkeesta tuodaan ohjausryhmään päätettäväksi. Lisäksi merkittävimmät ja laajavaikutteisimmat päätöspisteet käsitellään kansliapäällikön johtamassa operatiivisessa ylimmän virkajohdon johtoryhmässä.

Vuonna 2024 suunnitelmassa on kilpailuttaa teknologia ja käyttöönottopartneri sekä sopia muutoshankkeen ensimmäisen vaiheen toimintaprosessimuutoksista. Lisäksi tarkennetaan lähestymistapaa HR-kokonaisjärjestelmän sisältöön, käyttöönottoon sekä uusittavien prosessien ja järjestelmän testaukseen. Muutoshankkeen ensimmäisessä vaiheessa HR-palvelussuhteen elinkaaren prosessit siirretään tehtäväksi uuteen HR-kokonaisjärjestelmään sekä suunnitellaan ja toteutetaan liittymä palkanlaskentajärjestelmään. Ensimmäisen vaiheen suunnittelu- ja kehitystyö jatkuu vuonna 2025 ja varsinainen tuotantoon siirtyminen tapahtuu 2026. Lisäksi vaiheen 1 aikana tuotetaan vaiheen 2 hankesuunnitelma.

Toisessa vaiheessa uudistetaan henkilöstöjohtamisen prosesseja, jotka integroidaan samaan HR-kokonaisjärjestelmään ja luovutaan erillisistä järjestelmistä kuten Onni, Oppiva ja Helbit. Uuteen järjestelmäalustaan siirtyviä henkilöstöjohtamisen prosesseja ovat henkilöstösuunnittelun ja rekrytoinnin, perehdytyksen, oppimisen, onnistumisen johtamisen, osaamisen ja potentiaaliohjohtamisen ja palkitsemisen prosessit. Kehitystyö tehdään vuonna 2027 ja käyttöönotto 2028.

Hankepäättöksen kohteena olevan hankesuunnitelman mukaan muutoshankkeen työskentelyyn osallistuu noin 150 projektihenkilöä. Henkilötyövuosimäärä ja roolit vaihtelevat etenemisvaiheen mukaan. Ohjausryhmän lisäksi merkittävien muutoshankkeiden hallintamallin mukaisesti hankkeen etenemistä, riskienhallintaa ja budjettia seurataan vähintään neljännesvuosittain tai aina tarpeen mukaan kansliapäällikön johtamassa operatiivisessa johtoryhmässä. Merkittävän muutoksen onnistumisen varmistamiseksi hankkeen suunnittelussa on varauduttu erityisen hyvin prosessin ja tätä tukevan uuden järjestelmän testaamiseen. Testaamiseen osallistuu arviolta noin 300 henkilöä (lähinnä esihenkilöitä ja HR - asiantuntijoita). Muutoshankkeen kokonaiskustannusarvio vuosien 2025–2027 aikana on n. 28 miljoonaa euroa.

Tunnistetut muutosohjelmaan liittyvät riippuvuudet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistus on erittäin resurssiriippuvainen toimialojen, liikelaitosten ja virastojen osaamisesta ja kyvykkyyksistä.

Muutoshankkeessa tehdään yhteistyötä kaupungin toimialojen, liikelaitosten ja kaupunginkanslian sekä muiden sisäisten ja ulkoisten toimijoiden kanssa.

Tunnistettuja keskeisiä kaupunkiyhteisiä merkittäviä liitännäisiä järjestelmäprojekteja ovat kaupunkiyhteiset dokumentinhallinta-, talouden muutoshanke (SAP S4 HANA) ja Asianhallinnan järjestelmäuudistus. Näitä seurataan ohjausryhmän lisäksi kaupunginkansliassa. Riippuvuuksia toimialakohtaisiin käynnissä oleviin hankkeisiin seurataan hankkeen ohjausryhmässä.

Muutosohjelman omistajuus ja ohjaus

Henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistus-muutoshankkeen omistajana toimii kaupunginkanslian henkilöstöosaston henkilöstöjohtaja. Muutoshankkeen omistaja toimii asetetun ohjausryhmän puheenjohtajana.

Henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistus-muutoshanketta edistetään kaupunkiyhteisten muutoshankkeiden hallintamallin (kansliapäällikkö 12.10.2023 § 144) mukaisesti. Muutoshanke raportoi etenemisestä ja kriittisistä päätöspisteistä ohjausryhmälle ja kansliapäällikön johtamalle kaupungin operatiiviselle virkajohdon johtoryhmälle. Kaupungin kanslian strategiasasto tukee kansliapäällikön nimeämien merkittävien muutoshankkeiden onnistumista pitämällä yllä kokonaiskuvaa strategisista tavoitteista, riskeistä ja muutosten hallinnasta sekä tuottamalla hankkeen omistajan kanssa yhteistyössä muutoshankkeista neljännesvuosittain koosteen kaupungin operatiivisen johtoryhmän käsittelyyn.

Päätösvalmistelu

Kaupunkiyhteisiä muutoshankkeita koskevan toimintaohjeen (kansliapäällikkö 12.10.2023 § 144) mukaan kaupunkiyhteinen muutoshanke asetetaan valmisteluvaiheen jälkeen kansliapäällikön, pormestarin tai kaupunginhallituksen päätöksellä hallintamallin mukaiseen hankesuunnitelmaan perustuen.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 4 kohdan mukaan kansliapäällikön toimivaltaan kuuluu kahta tai useampaa toimialaa käsittelevien työryhmien asettaminen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Petri Lumijärvi, henkilöstöjohtaja, puhelin: 09 310 22418

19.08.2024

Asia/10

petri.lumijarvi(a)hel.fi

Liitteet

1 Henkilöstöjohtamisen kokonaisuudistus hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

19.08.2024

Asia/11

11

Edustajan nimeäminen kuuden suurimman kaupungin luottamus- henkilöjohdon tapaamiseen Turussa 27.-28.8.2024

HEL 2024-005822 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että Turussa 27.-28.8.2024 pidettävään kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen nimetään kaupunginedustajaksi Mika Raatikaisen sijasta Laura Korpi-
nen.

Lisäksi kaupunginhallitus oikeuttaa tilaisuuteen nimetyt luottamushenki-
löt tekemään tapaamisen virkamatkana.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaaminen jär-
jestetään Turussa 27.-28.8.2024. Tapaamisen tarkoituksena on kes-
kustella kuuden suurimman kaupungin ajankohtaisista asioista ja kau-
punkien välisestä yhteistyöstä ja se kestää lounaasta lounaaseen.
Kaupunginhallitusten toivotaan nimeävän tapaamiseen ensisijaisesti
kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajistot, halu-
tessaan myös muita edustajia, yhteensä noin kuusi edustajaa kustakin
kaupungista. Myös virkahenkilön osallistumista toivotaan kokouksen
asioiden valmistelun vuoksi.

Kaupunginhallituksen 20.5.2024 § 305 päätöksen jälkeen on käynyt il-
mi, että Mika Raatikainen on estynyt osallistumasta tapaamiseen.

Luottamushenkilöille maksetaan mahdolliset korvaukset luottamushen-
kilöiden virkamatkojen periaatteiden (kaupunginhallitus 6.5.2019 § 321)
mukaisesti.

Toimivalta

Luottamushenkilöiden virkamatkojen periaatteen mukaisesti edustajien
tai muiden luottamushenkilöiden valinnasta tilaisuuteen, seminaariin tai
muuhun tapahtumaan vastaava toimielin päättää myös kyseisten hen-
kilöiden virkamatkasta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

19.08.2024

Asia/11

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 09 310 23337
inga.nyholm(a)hel.fi
Sanna Selkiahho, hallintosuunnittelija, puhelin: 09 310 36067
sanna.selkiahho(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Turun kaupunki

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 20.05.2024 § 305

HEL 2024-005822 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus nimesi Turussa 27.-28.8.2024 pidettävään kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilötapaamiseen seuraavat edustajat:

- Paavo Arhinmäki
- Harry Bogomoloff
- Ville Jalovaara
- Minja Koskela
- Johanna Laisaari
- Björn Månsson
- Amanda Pasanen
- Mika Raatikainen
- Daniel Sazonov
- Anni Sinnemäki
- Maarit Vierunen

Käsittely

20.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

19.08.2024

Asia/11

Vastaehdotus:

Tuulia Pitkänen: Johanna Laisaari & Ville Jalovaara

Vastaehdotus:

Mika Raatikainen: Mika Raatikainen

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Anni Sinnemäki & Amanda Pasanen

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Paavo Arhinmäki ja Minja Koskela

Vastaehdotus:

Maarit Vierunen: Harry Bogomoloff, Daniel Sazonov, Maarit Vierunen

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Björn Månsson

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Tuulia Pitkäsen, Mika Raatikaisen, Tuomas Rantasen, Paavo Arhinmäen, Maarit Vierusen ja Marcus Rantalan vastaehdotusten mukaan täydennetyt ehdotuksen.

13.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 09-31023337
inga.nyholm(a)hel.fi

12

Helsingin kaupungin työterveysliikelaitoksen toimitusjohtajan määräaikaisen virkasuhteen jatkaminen 1.9.2024 alkaen 31.10.2024 saakka

HEL 2024-010390 T 01 01 01 01

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää jatkaa toimitusjohtaja Marko Karvisen määräaikaisuutta Helsingin kaupungin työterveysliikelaitoksen toimitusjohtajan avoimen viran hoitajana 1.9.2024 alkaen 31.10.2024 saakka, tai enintään siihen saakka, kun määräaikaisuuden peruste on olemassa.

Esittelijän perustelut

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 3 §:n 2 momentin mukaan viranhaltija voidaan ottaa määräajaksi vain viranhaltijan omasta pyynnöstä tai jos määräajaksi ottamisesta erikseen säädetään taikka tehtävän luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkasuhteeseen kuuluvien tehtävien hoidon järjestäminen tai muu näihin rinnastettava kunnan tai hyvinvointialueen toimintaan liittyvä määräaikaista virkasuhdetta edellyttävä seikka sitä vaatii.

Kaupungin työterveyden palveluiden kilpailutuksen vuoksi toimitusjohtajan virka täytettiin toimintojen vakiintumattomuuden vuoksi määräaikaisesti. Tammikuussa 2022 arvioitiin kilpailutuksen toteutuvan vuoden 2023 aikana, joten virka täytettiin määräaikaisesti ensin 1.3.2022 - 31.12.2023 tai enintään siihen saakka, kun palvelujen mahdollinen ulkoistaminen on toteutunut (KH 7.2.2022, § 112). Kaupunginhallituksen 27.11.2023, § 716 tekemällä päätöksellä tehtävän määräaikaisuutta jatkettiin 31.8.2024 saakka.

Työterveyspalvelujen kilpailutus keskeytettiin helmikuussa 2023 ja käynnistettiin uudelleen kansliapäällikön päätöksellä (21.9.2023, § 135). Kansliapäällikkö on 18.4.2024 53 § tehnyt päätöksen kaupungin työterveyspalvelujen hankinnasta Mehiläinen Oy:ltä ja työterveyshuollon liikkeenluovutuksesta 1.11.2024 lukien. Kaupunginvaltuuston päätöksellä (19.6.2024, § 132) työterveysliikelaitoksen toiminta lakkautetaan 1.11.2024 lukien. Liikelaitoksella ei sen lakkauttamisen jälkeen ole johtokuntaa tai johtajaa. Työterveysliikelaitoksen toiminnan jatkuvuuden kannalta on kuitenkin välttämätöntä, että liikelaitoksella on määräaikainen toimitusjohtaja 31.10.2024 asti, tai enintään siihen saakka, kun palvelujen ulkoistaminen on tapahtunut. Tästä syystä toimitusjohtajan määräaikaista virkasuhdetta esitetään jatkettavaksi 31.10.2024 saakka.

19.08.2024

Asia/12

Hallintosäännön 23 luvun 2 §:n 1 kohdan mukaan kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen, jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö.

Hallintosäännön 23 luvun 1 §:n 4 kohdan mukaan työterveysliikelaitoksen johtajan kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, kokemusta johtamistehtävissä sekä suomen kielen erinomainen ja ruotsin kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito.

Toimitusjohtajan virkaa määräaikaisesti hoitava Marko Karvinen täyttää viran kelpoisuusvaatimukset ja hän on sopiva hoitamaan kyseistä virkaa määräaikaisesti edelleen.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää liikelaitoksen johtajan virkaan ottamisesta.

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaan kansliapäällikkö päättää toimitusjohtajan palkasta, palkan määräytymisperusteesta ja palkan harkinnanvaraisesta tarkistamisesta sekä näiden tehtävien vaativuusluokittelusta ja siihen perustuvasta palkasta. Kansliapäällikkö on päättänyt toimitusjohtajan kokonaispalkaksi 10321,80 euroa kuukaudessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Laakkonen, asiantuntija, puhelin: 09 310 33418
susanna.m.laakkonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Työterveysliikelaitos
Kaupunginkanslia

13

Helsingin arkkitehtuuriohjelma

HEL 2024-003856 T 00 01 01

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan Helsingin arkkitehtuuriohjelman ja sen 27 toimenpidettä.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Arkkitehtuuripoliittiset ohjelmat linjaavat rakennetun ympäristön laatua ja tarjoavat työkaluja arkkitehtuurin yhteiskunnallisen roolin vahvistamiseen. Suomi on kansainvälisesti ollut pioneeri ensimmäisellä vuonna 1998 julkaistulla ohjelmallaan. Valtakunnallinen ohjelma ” [Kohti kestäväää arkkitehtuuria – Suomen arkkitehtuuripoliittinen ohjelma 2022 - 2035](#)” on hyväksytty valtioneuvoston kansliassa vuonna 2022.

Myös suomalaiset kaupungit ja kunnat ovat 2000-luvulta alkaen tehneet omia ohjelmiaan. Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 linjataan, että tällä strategiakaudella viedään päätökseen Helsingin arkkitehtuuriohjelma.

Laadukas arkkitehtuuri ja julkisen kaupunkitilan suunnittelu lisäävät kaupunkilaisten hyvinvointia ja Helsingin vetovoimaa. Arkkitehtuurin keinoin ratkotaan myös yhteiskunnallisia haasteita. Helsingin arkkitehtuuriohjelma on keskustelunavaus arkkitehtuurin merkityksestä Helsingissä ja työkalu sen edelleen kehittämiseksi.

Ohjelma on valmisteltu yhteistyössä kaupungin kaikkien toimialojen kesken. Valmistelutyö käynnistyi taustamateriaalin keruulla edellisellä valtuustokaudella. Tämän jälkeen teemoja ja tavoitteita on täydennetty ja tarkistettu kaupunkistrategian 2021 - 2025 mukaisiksi, toimintaympäristön muutokset huomioiden.

Arkkitehtuuriohjelman keskeiset tavoitteet

Arkkitehtuuriohjelman mukaan Helsinki on paikka, joka tarjoaa oivaltaa, ihmisten tarpeisiin vastaavaa arjen arkkitehtuuria. Helsinki rakentaa laadukasta julkista kaupunkitilaa ja hyvää elinympäristöä kaikille helsinkiläisille.

Arkkitehtuuri on Helsingille yksi keino nostaa alueiden imagoa ja ehkäistä syrjäytymistä. Kaupunginosaia kehitetään niiden ominaispiirteiden pohjalta. Julkiset rakennukset ovat alueidensa käyntikortteja.

Arkkitehtuuriohjelmassa linjataan, että kaupunki toteuttaa vastuullisesti korkeatasoista arkkitehtuuria, ja käyttää resursseja taitavasti. Kaupunki toteuttaa arkkitehtuurissaan oivaltavia kohteita, jotka ovat ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäviä.

Ohjelmassa todetaan, että Helsinki on kaupunki, joka vaalii ainutlaatuista lähiluontoaan, puistojaan ja merellisyyttään, ja tunnistaa niiden vaikutukset hyvinvointiin ja kaupungin kukoistukseen. Helsinki on kaupunki, joka valjastaa arkkitehtuurin ja rakentamisen osaksi ilmastokriisin ratkaisua ja siihen sopeutumista. Helsinki pitää huolta rakennuksistaan sekä korjaa ja uudistaa niitä taitavasti. Uudisrakentaminen tehdään resurssiviisaaksi ja vikasietoiseksi.

Arkkitehtuuriohjelmassa otetaan kantaa myös arkkitehtuuriin liittyvään viestintään ja osallisuuteen. Ohjelmassa todetaan, että Helsinki kehittää keinoja päästä arkkitehtuuriohjelman tavoitteisiin monipuolisen osallisuuden, uusien suunnittelumetodien ja arkkitehtuurista viestimisen avulla.

Arkkitehtuuriohjelman toimeenpano ja seuranta

Ohjelma viitoittaa Helsingin kaupungin toimintaa ja kutsuu samalla myös muita tahoja vaalimaan laadukasta arkkitehtuuria.

Ohjelmassa on 27 toimenpidettä tavoitteisiin pääsemiseksi. Arkkitehtuuriohjelman toimeenpano on koko kaupungin yhteinen asia. Helsinki nivoo arkkitehtuuriohjelman toteutuksen osaksi kaupungin suunnitteluprosesseja ja ohjelmia. Uusia toimintamalleja pilotoidaan käynnistyvissä hankkeissa ja kokeiluissa.

Ohjelman ensimmäinen seuranta sekä ehdotus sen järjestämisestä jatkossa tuotetaan osana seuraavan kaupunkistrategian valmistelua.

Lopuksi

Käsitellessään kaupunginhallitukselle tehtävää esitystään, kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi viisi vastaehdotusta, jotka on sisällytetty liitteenä olevaan arkkitehtuuriohjelmaan.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 4 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Esittelijä

19.08.2024

Asia/13

Lisätiedot

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Anna Villeneuve, erityisasiantuntija, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin arkkitehtuuriohjelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.05.2024 § 257

HEL 2024-003856 T 00 01 01

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle liitteenä 1 olevan Helsingin arkkitehtuuriohjelman ja sen toimenpiteiden hyväksymistä.

Käsittely

07.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat designjohtaja Hanna Harris ja yksikön päällikkö Taika Tuunanen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Otto Meri: Poistetaan liitteestä 1 sivulta 12 kohta: Asumisen kohtuuhintaisuus on tärkeää varmistaa ja tilalle: Riittävä asuntotuotanto on tärkeää varmistaa.

Kannattaja: Tarik Ahsanullah

Vastaehdotus 2:

Otto Meri: Poistetaan liitteestä 1 sivulta 12: Kaupungin asuntotuotan-

nossa ei tehdä ikkunattomia asuinhuoneita, eikä Helsinkiin rakenneta alle 20 neliön miniasuntoja.

Kannattaja: Tarik Ahsanullah

Vastaehdotus 3:

Otto Meri: Poistetaan liitteestä 1 sivulta 40: Tontinluovutuksessa voidaan suosia toimijoita, jotka sitoutuvat järjestämään arkkitehtuurikilpailun.

Kannattaja: Tarik Ahsanullah

Vastaehdotus:

Katri Penttinen: Lisätään liitteeseen 1 kohtaan 5.5. toimenpide 1 loppuun: "Samoin kehitetään ratkaisuja, mitkä tukevat seniori-ikäisten hyvää elämää ja omatoimisuutta."

Kannattaja: Tarik Ahsanullah

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Katri Penttisen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Tarik Ahsanullah: Muutetaan liitteeseen 1 kohta 2.3.2 muotoon: "Helsinki selvittää asuntorakentamisen laatuohjauksen kehittämistä. Laatuohjauksella ei lähtökohtaisesti tiukenneta kaavamääräyksiä. Laatuohjausta tehdään myös yhteistyössä markkinatoimijoiden kanssa ja siihen panostetaan erityisesti rakennuslupavaiheessa."

Kannattaja: Risto Rautava

Vastaehdotus 1:

Saana Rossi: Lisätään liitteeseen 1 johdantoon maininta maisema-arkkitehtuurista: "Arkkitehtuurin ja maisema-arkkitehtuurin keinoin ratkotaan myös yhteiskunnallisia haasteita."

Kannattaja: Sami Kuusela

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Saana Rossin vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Saana Rossi: Lisätään liitteeseen 1 kohtaan 2 luvun introon maininta pihoiden: "Laadukas helsinkiläinen arkkitehtuuri on kaikille kaupunkilaisilla tarkoitettuja toimivia, kestäviä ja kauniita rakennuksia: kirjastoja, kouluja, päiväkoteja, uimahalleja ja koteja sekä näiden toimintoja tukevia pihon."

Kannattaja: Sami Kuusela

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Saana Rossin vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 3:

Saana Rossi: Lisätään liitteeseen 1: Lukuun viisi lisätään omaehtoista kaupunkikulttuuria kuvaava toimenpide. Nyt vuorovaikutteisuuutta kuvaavan luvun toimenpiteet ovat hyvin kaupunkivetoisia.

Lisäys lukuun 5: "Kaupunki mahdollistaa omaehtoisen kaupunkikulttuurin ja asukastoiminnan näkymisen kaupunkikuvassa. Mahdollisuuksista ottaa aktiivista roolia oman lähiympäristön kehittämisestä viestittää saavutettavasti."

Kannattaja: Sami Kuusela

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Saana Rossin vastaehdotuksen 3 mukaan muutetun ehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otto Meren vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Otso Kivekäs, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Kalle Pusa, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 4

Tarik Ahsanullah, Otto Meri, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Tyhjä: 1

Katri Penttinen

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 8-4 (1 tyhjä).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otto Meren vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 7

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Otso Kivekäs, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

19.08.2024

Asia/13

Ei-äännet: 6

Tarik Ahsanullah, Otto Meri, Katri Penttinen, Kalle Pusa, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 7-6.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otto Meren vastaehdotuksen 3 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 8

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Otso Kivekäs, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Kalle Pusa, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 4

Tarik Ahsanullah, Otto Meri, Katri Penttinen, Risto Rautava

Tyhjä: 1

Mika Raatikainen

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen äänin 8-4 (1 tyhjä).

4 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Tarik Ahsanullahin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Tuomas Nevanlinna

Ei-äännet: 11

Tarik Ahsanullah, Eveliina Heinäluoma, Otso Kivekäs, Sami Kuusela, Otto Meri, Katri Penttinen, Kalle Pusa, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Saana Rossi, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 1

Mia Haglund

Poissa: 0

19.08.2024

Asia/13

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Tarik Ahsanullahin vastaehtotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 11 - 1 (1 tyhjä).

23.04.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Hanna Harris, designjohtaja, puhelin: 09 310 27932
hanna.harris(a)hel.fi
Taika Tuunanen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 22289
taika.tuunanen(a)hel.fi

14

Lausunto ympäristöministeriölle koskien luonnosta hallituksen esitykseksi ara-tuotannon takausmaksuista

HEL 2024-007989 T 03 00 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa ympäristöministeriölle seuraavan lausunnon koskien luonnosta hallituksen esitykseksi ara-tuotannon takausmaksuista:

Helsingin kaupunki ei pidä takausmaksujen käyttöönottoa kannatettavana tai perusteltuna. Lakiesityksen tavoitteeksi esitetään valtion takausvastuista koituvien riskien vähentämistä. Kuten lakiluonnoksen perusteluissa todetaan, korkotuki- tai takauslainan ensisijaisena vakuutena toimii kiinteistö, jonka arvo hyvillä sijainneilla olevissa asuntokohteissa riittää mitä todennäköisemmin kattamaan mahdollisessa konkurssitilanteessa koko jäljellä olevan lainapääoman, jolloin valtion takausvastuu ei realisoidu. Lisäksi todetaan, että valtioneuvoston lisäksi Ara jo nykyisellään vaatii osalta asuntokohteita sijaintikunnan takausta riskien jakamiseksi valtion ja kuntien kesken. Näin toimitaan erityisesti kasvukeskuksien ulkopuolella sijaitsevien kohteiden kohdalla. Valtion takauksiin liittyvä riski Helsingin kaltaisissa kasvukeskuksissa on siis lähtökohtaisesti erittäin pieni tai olematon, ja riskien vähentämiseen muissa sijainneissa on käytettävissä muita keinoja. Riskien pienuudesta kertoo myös se, että yhteisölainojen takauksista ei ole tullut juurikaan maksuvaatimuksia lainakannan suuresta koosta huolimatta. Maksetut takauskorvaukset olivat pitkään lähellä nollaa, ja lähihistoriassa korvauksia on syntynyt lähinnä yhden asiakaskonsernin kohdalla.

Yleisestikin takausmaksujen keräämisellä arvellaan olevan vain hyvin vähäisiä positiivisia vaikutuksia julkiseen talouteen, ja niiden määrä olisi pieni suhteessa valtion takausvastuisiin. Takausmaksuilla perustellaan myös mahdollistettavan varojen keruu Valtion asuntorahaston huoneeseen kassaan. Talouspoliittinen ministerivaliokunta on kuitenkin 24.6.2024 linjannut Asuntorahaston sulauttamisesta valtion talousarvioon, joten esitys ei ole enää perusteltu tästäkään näkökulmasta.

Orpon hallitusohjelman mukaan erityisryhmien asuntotuotanto rajataan takausmaksun ulkopuolelle. Lakiesityksen mukaan takausmaksua ei vaadittaisi sellaisissa pitkän korkotuen kohteissa, joille myönnetään erityisryhmien investointiavustusta. Lakiesitys ei huomioi, että hallituksen kehysriihessä 2024 päätettiin erityisryhmien investointiavustuksen tason merkittävästä laskusta, joka käytännössä tarkoittaa, että investointiavustusta on tulevina vuosina saatavissa vain joihinkin harvoihin

vammaisten asumiskohteisiin, ja suurin osa erityisryhmien asuntotuotannosta tulisi täten takausmaksun piiriin. Investointiavustuksen leikkaukset aiheuttavat todella suuren haasteen suunniteltujen erityisryhmäkohteiden toteuttamiselle. Esimerkiksi Helsingissä ne tuovat merkittävän kustannushaasteen erittäin tarpeellisille ikääntyneiden asumiskohteille, ja takausmaksu lisäisi tätä ongelmaa entisestään. Helsingin kaupunki näkee, että lakiesitystä tulisikin muokata hallitusohjelmakirjauksen mukaiseksi tässä muuttuneessa tilanteessa.

Helsingin kaupunki pitää erityisen ongelmallisena, että ehdotettujen säännösten mukaan takausmaksuja ei saisi kattaa ara-asuntojen omakustannusvuokrissa tai asumisoikeusvastikkeissa, vaan yhteisön tai sen omistajan tulisi kattaa ne muilla tavoin. Kuntien omistamien yhteisöjen tapauksessa takausmaksu tulisi käytännössä kunnilta. Ehdotukselle ei esitetä lakiesityksessä perusteluja, vaikka se monin tavoin hankaloittaa vakiintuneita tapoja tuottaa ja ylläpitää ara-asuntokantaa. Valtion tukema asuntotuotantojärjestelmä on perustunut vahvasti omakustannuseriaatteelle sekä kuntien, valtion ja ara-toimijoiden väliselle yhteistyölle, jossa jokainen osapuoli on vastannut omalta osaltaan yhteisessä intressissä olevien asuntopoliittisten ja muiden yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamisesta. Kuntien panostukset valtion tukemaan tuotantoon ovat myös rahallisesti merkittäviä, ja ovat menneinä vuosina selvästi ylittäneet valtion rahalliset panostukset. Nyt valtio on säilyttämässä rahoitusvastuuta yhä enemmän kuntien ja toimijoiden hoidettavaksi.

Tähän asti Helsinki on perinyt omistamilleen ara-yhteisöille hankkeiden omarahoitusta varten myönnettyille lainoille korkoa, joka on voitu sisällyttää omakustannusvuokriin. Laissa ehdotettu järjestely olisi siis merkittävä muutos kuntien ja niiden omistamien ara-yhteisöjen väliseen rahoitussuhteeseen. Järjestely asettaisi myös ara-yhtiöt eriarvoiseen asemaan sen suhteen, millaiset mahdollisuudet niillä on löytää ratkaisuja takausmaksun kattamiseen omakustannusvuokrien ulkopuolisista varoista. Tällä olisi todennäköisesti negatiivisia vaikutuksia korkotuettujen hankkeiden käynnistymiseen. Helsingin kaupunki katsoo, että ara-toimijoiden moninaisuus ja muiden kuin kuntaomisteisten yhtiöiden olemassaolo on sekä asuntopoliittisesti että kunnan ja valtion riskienhallinnan kannalta toivottava asia.

Kannatettavampana ehdotuksena Helsingin kaupunki pitää mahdollisuutta sisällyttää takausmaksun kulut omakustannusvuokriin ja -vastikkeisiin, sillä vuokra- ja vastikevaikutusten arvioidaan olevan hyvin maltilliset. Kaikki vuokria ja vastikkeita nostavat muutokset ovat kuitenkin epätoivottavia ja lähtökohtaisesti valtion tukeman asuntotuotannon tavoitteiden vastaisia. Takausmaksut lisäävät valtion tuen vastikkeellisuutta ja vähentävät valtion tuen määrää kokonaisuudessaan syömällä

osan korkotuesta saadusta hyödystä. Tämä vähentää uudistuotannon rakentamiseen liittyviä kannustimia sekä vaikeuttaa olemassa olevan kannan kestävä ylläpitoa.

Kuten lakiesityksen perusteluissa todetaan, korkotuki- ja takausmallien perimmäisenä ajatuksena on ottaa valtion vastuulle osa hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvista riskeistä, jotta pienituloisille ja muille erityisen haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille suunnattua asuntotuotantoa saadaan toteutettua. Järjestelmän tarkoituksena on siis ottaa osa riskistä valtiolle, koska sille on hyvät perusteet. Asumisen hinnan ja saatavuuden kysymykset linkittyvät Helsingissä ja muissa kasvukeskuksissa vahvasti esimerkiksi työmarkkinoiden toimivuuteen, kaupungin kasvun ja elinvoiman mahdollisuuksiin, väestön ikääntymiseen vastaamiseen sekä segregaatian ja asunnottomuuden torjuntaan. Näiden asioiden tulisi olla myös vahvasti kansallisessa intressissä koko Suomen kilpailukyvyyn, turvallisuuden ja talouskehityksen näkökulmasta. Helsingin kaupunki katsoo, että takausmaksujen käyttöönotolle ei ole Helsingissä todellisia perusteita huomioiden takausriskien realisoitumisen epätodennäköisyys. Sen sijaan tulisi arvioida niitä riskejä sekä taloudellisia kustannuksia, joita pitkällä aikavälillä syntyy, kun säädettävillä uudistuksilla vaikeutetaan kaupunkien mahdollisuuksia ratkoa asunto-, väestö- ja kaupunkikehityksen kysymyksiä tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti.

Esittelijän perustelut

Ympäristöministeriö on pyytänyt Helsingin kaupungilta 31.8.2024 mennessä lausuntoa koskien luonnosta hallituksen esitykseksi, jossa ehdotetaan ara-tuotannon takausmaksujen käyttöönottoa.

Esityksen keskeinen sisältö

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan valtion takausten ja takuiden arviointi- ja myöntöprosessia kehitetään riskit kattavammin huomioivaksi ja takauksista lähtökohtaisesti peritään aina asianmukainen takausmaksu. Hallitusohjelman mukaan takausmaksut (0,5 %) otetaan käyttöön myös uusissa valtion tukeman asuntotuotannon korkotukilainoissa, joihin liittyy aina valtione takaus. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tältä osin vuokra-asunto- ja asumisoikeustalainojen korkotuesta, vuokratalojen rakentamislainojen lyhytaikaisesta korkotuesta sekä vuokra-asuntojen rakentamislainojen valtione takauksesta annettua lakia. Takausmaksu koskisi sekä uudistuotantoa, hankintaa että perusparannuslainoja. Takausmaksua ei kuitenkaan vaaditaisi sellaisissa pitkän korkotuen kohteissa, joille myönnetään erityisryhmien investointiavustusta. Muutos tulisi voimaan 1.6.2025.

Esittelijä

19.08.2024

Asia/14

Lisätiedot

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 30.5.2024
- 2 Lausuntopyyntö 30.5.2024, liite, HE takausmaksuista lausunolle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

15

Valtuutettu Amanda Pasasen aloite biomassan kestävyden turvaamisesta ja polttoon perustavasta lämmöntuotannosta eroon pyrkimisestä

Pöydälle 12.08.2024

HEL 2024-003151 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että biomassan kestävyys on turvattava ja pyrittävä eroon polttoon perustavasta lämmöntuotannosta. Aloite on liitteenä 1.

Kaupunginhallitus toteaa, että biomassan kestävyden turvaaminen ja polttoon perustavasta lämmöntuotannosta vastaa Helen Oy. Helen Oy:ltä on pyydetty aloitteeseen liittyen lausunto, joka on liitteenä 2.

Helen Oy:n lausunnossa todetaan, että yhtiö on sitoutunut varmistamaan biomassan kestävyden. Yhtiö käyttää ainoastaan Euroopan uusiutuvan energian direktiivin kestävyyskriteerit täyttävää biomassaa. Esimerkiksi vuonna 2023 yhtiö saavutti tavoitteensa, ja 100 prosenttia yhtiön hankkimasta biomassasta oli kestävä. Tämä tarkoittaa käytännössä, että puupolttoaineet ovat sertifioiduilta toimittajilta (PEFC = Programme for the Endorsement of Forest Certification, SBP = Sustainable Biomass Program, FSC = Forest Stewardship Council) ja alkupe- rävalvottuja.

Yhtiö on lausunnon mukaan kehittämässä polttoainehallintajärjestelmää, jonka avulla yhtiö voi varmistaa tuotanto- ja toimitusketjun vastuullisuuden jatkossakin. Valtuustoaloitteessakin mainittujen PEFC- sekä FSC-sertifikaattien lisäksi Helen on lisännyt hankkimansa biomassan kestävyysvaatimuksia käyttämällä osassa hankintoja SBP-sertifiointia aiempien sertifiointien rinnalla. Euroopan komission tunnustama SBP-sertifiointi osoittaa, että yritys noudattaa lämpöä ja energiaa tuottavan biomassan eurooppalaista lainsäädäntöä, sääntelyä ja kestävyysvaatimuksia. FSC- ja PEFC-standardien vaatimukset eivät kata kaikkia SBP-järjestelmän vaatimuksia eikä SBP-järjestelmän sertifiointi kata kaikkia FSC- ja PEFC-standardien vaatimuksia. SBP-järjestelmä siis täydentää hankitun biomassan kestävyysvaatimuksia.

Lausunnossa korostetaan myös, että polttoon perustumatonta energiantuotantoa on ollut Helenin painopiste, kun yritys on vähentänyt fossiilisten polttoaineiden osuutta energiantuotannossa. Helenin strategian mukaan polttamisen osuus tulee merkittävästi tippumaan 2020-luvun aikana. Yhtiön tavoitteena on luopua kaikesta polttamisesta vuoteen 2040 mennessä. Tämä on osa Helenin laajempaa strategiaa, jossa pyritään vähentämään hiilidioksidipäästöjä ja edistämään kestävästä kehityksestä.

Polttamisesta luopuminen tarkoittaa lämmityksen sähköistymistä, mikä vaatii sekä kantaverkon sähkönsiirron kehittämistä että pienydinvoimaa Helsinkiin. Sähkönsiirtoverkon kehittäminen sähköistyvässä Helsingissä on avainasemassa. Helsinki on viime vuosiin asti ollut sähkön siirron näkökulmasta omavarainen. Tämä kehitys on isossa murroksessa, ja Helsingistä tulee sähkön tuoja. Suomen kantaverkko rajoittaa Helsingin sähköistymistä sekä Helenin suunnitteleminen investointien toteuttamista.

Lausunnossa todetaan myös, että muut toimenpiteet polttoon perustumatonta energiantuotantoon ovat pienydinvoiman rakentaminen Helsinkiin sekä vetyratkaisujen suunnittelu Helsingissä. Yhtiön mukaan pienydinvoima on tehokas ja ympäristöystävällinen energiantuotantomuoto, joka voi auttaa yhtiötä saavuttamaan sen tavoitteet. Pienydinvoiman rakentaminen Helsingissä on yhtiön mukaan yksi konkreettinen keino, joka mahdollistaa luopumisen kokonaan polttamisesta. Vetyratkaisujen suunnittelu Helsingissä mahdollistaa yhtiön mukaan paitsi lämmöntuotannon hyödyt, myös suuren mahdollisuuden luoda uutta hyvinvointia ja liiketoimintaa Helsinkiin. Yhtiön mukaan, vetyratkaisut ovat osa yhtiön innovatiivista lähestymistapaa energiantuotantoon ja ne voivat auttaa Helsinkiä saavuttamaan hiilineutraaliustavoitteensa.

Lopuksi lausunnossa todetaan, että polttoon perustumatonta lämmöntuotantoa on Helenin strategian kulmakivi, jota kohti yritys etenee määrätietoisesti.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteesta esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginhallitus on 11.3.2024 § 156 päättänyt, että se vastaa biomassan kestävyys turvaamisesta ja polttoon perustuvasta lämmöntuotannosta eroon pyrkimisestä koskevaan aloitteeseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

19.08.2024

Asia/15

Lisätiedot

Patrick Wahlman, Konsernianalyttikko, puhelin: 310 33714
patrick.wahlman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Aloite
- 2 Helen Oy:n lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kanslia

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 447

HEL 2024-003151 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.08.2024 Pöydälle

Esteelliset: Ville Lehmuskoski

Esteellisyyden syy: yhteisöjääviys (hallintolaki 28.1 § 5 kohta)

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Patrick Wahlman, Konsernianalyttikko, puhelin: 310 33714
patrick.wahlman(a)hel.fi

16

Valtuutettu Nora Grotenfeltin toivomusponsi ympäristöraportoinnin kehittämiseksi

HEL 2023-011874 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 13.9.2023 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimista ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muulle valtuustolle.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on käsitellessään Helsingin kaupungin vuoden 2022 ympäristöraporttia hyväksynyt 13.9.2023 seuraavan valtuutettu Nora Grotenfeltin toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta, että Helsingin tulevissa ympäristöraporteissa tiedotetaan myös Helsingin ympäristötyön lähitulevaisuuden tiekartasta. Tuodaan tietoa siitä, millaisia toimintasuunnitelmia kaupungilla on biodiversiteettiin, kasvillisuuden lisäämiseen, vesien suojelemiseen, sähköautojen sähköverkon edistämiseen ja joukkoliikenteen käytön lisäämiseen liittyen, sekä mitä lisätoimenpiteitä tarvitaan lähiaikoina nykypäivän toimenpiteiden lisäksi toimintasuunnitelmien tavoitteisiin pääsemiseksi. Tämän lisäksi kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta, että tuodaan raporttiin tietoa ympäristötyöstä myös toimialoittain; eli miten hyvin eri toimialat ovat saavuttaneet ympäristötavoitteitaan, ja jos eivät ole saavuttaneet niitä, mistä tämä johtuu, sekä mitä asialle suunnitellaan tehtävän.

Ympäristöraportissa tarkastellaan kaupungin ympäristötavoitteiden ja keskeisten ympäristönsuojelun osa-alueohjelmien edistymistä sekä toiminnan ympäristövaikutuksia. Raporttiin on koottu kuhunkin osa-alueeseen liittyen yhteenveto lähitulevaisuuden toimenpiteistä ja kehittämistarpeista.

Ympäristönsuojelun eri osa-alueiden lähitulevaisuuden painopisteitä, kehityskohteita ja haasteita tarkastellaan raportin Katse tulevaan -osioissa. Osioita kehitetään lisäämällä suoria viittauksia ja linkkejä kaupungin ympäristötyön tulevaisuutta käsitteleviin dokumentteihin ja verkkosivustoille.

Kaupunginhallituksen 11.3.2024 § 154 hyväksymä Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040 asettaa kaupungille keskipitkän aikavälin tavoitteet eri

ympäristönsuojelun osa-alueille ja pidemmän tähtäimen vision vuoteen 2040. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan ympäristöraportissa.

Tulevaisuuden toimenpiteet ja suunnitelmat ilmenevät seuraavista Helsingin ympäristönsuojelun osa-alueohjelmista:

- Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelma
- Ilmastonmuutoksen sopeutumisen linjaukset 2019–2025
- Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2021–2028
- Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2015–2024 (valmistelu kaudelle 2025–2034 käynnissä)
- Helsingin kierto- ja jakamistalouden toimenpideohjelma
- Helsingin ilmansuojelu- ja meluntorjuntasuunnitelma 2024–2029 (valmisteilla)
- Helsingin ilmansuojelusuunnitelma 2017–2024
- Helsingin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2018–2022
- Itämeri-toimenpideohjelma 2019–2023 (valmistelu kaudelle 2024–2028 käynnissä)
- Roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelma 2022–2025

LUMO-vahti (lumovahti.hel.fi) kertoo, miten Helsinki etenee kohti luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman (2021–2028) tavoitteita. LUMO-vahtiin on koottu ohjelman 95 toimenpidettä, ja toimenpiteiden etenemistä tarkastellaan neljännesvuosittain. Kiertotalousvahti (kiertotalousvahti.hel.fi) puolestaan tarjoaa ajantasaista tietoa Helsingin kierto- ja jakamistalouden toimenpideohjelman toimenpiteiden etenemisestä ja aikataulusta. Hiilineutraali Helsinki ohjelman toteutumista ja kaupungin ilmastotyön näkymiä seurataan helsinginilmasto-teot.fi-sivustolla. Itämeren suojeluun liittyvää työtä voi seurata Itämerihaasteen verkkosivuilla (www.itamerihaaste.net).

Vuoden 2024 talousarvioon on lisätty uutena kaupunkiyhteisenä tavoitteena ympäristö- ja ilmastoaiheinen tavoite, jonka toteutumista seurataan jatkossa ympäristöraportissa. Toimialoilla on käytössään myös erilaisia ympäristöjärjestelmiä, jotka on listattu ympäristöraportissa. Jatkossa ympäristöraportissa voidaan kuvata tiiviisti myös ympäristöjärjestelmien keskeisimpien toimialakohtaisten ympäristötavoitteiden toteutumista.

Toimialojen, virastojen ja liikelaitosten raportoinnissa otetaan huomioon Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040. Tytär-yhteisöjen ympäristöraportointia kehitetään EU:n kestävyysraportointidirektiivin mukaisesti osana konserniraportointia.

19.08.2024

Asia/16

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 19.12.2023 § 699

HEL 2023-011874 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vuosittain julkaistavan ympäristöraportin tarkoituksena on tarkastella kaupungin ympäristötavoitteiden edistymistä ja toiminnan ympäristövaikutuksia kuluneen raportointivuoden aikana. Lisäksi ympäristöraportissa seurataan keskeisten ympäristönsuojelun osa-alueohjelmien edistymistä raportointivuoden aikana. Ympäristöraporttiin on koottu kuhunkin osa-alueeseen liittyen myös tiivis yhteenveto lähitulevaisuuden toimenpiteistä ja kehittämistarpeista. Nämä ”Katse tulevaan” -osiot löytyvät raportin lukujen loppupuolelta.

Ympäristönsuojelun eri osa-alueiden lähitulevaisuuden painopisteitä, kehityskohteita ja haasteita tarkastellaan jatkossakin tiiviisti ympäristöraportin Katse tulevaan -osioissa. Näitä osioita tullaan kehittämään lisäämällä suoria viittauksia ja linkkejä kaupungin ympäristötyön tulevaisuutta käsitteleviin dokumentteihin ja verkkosivustoille. Näin ympäristöraportin lukija löytää helpommin myös tulevaisuuden toimenpiteitä ja suuntaviivoja tarkemmin käsittelevän tiedon äärelle. Raportin kirjoittajia ohjeistetaan jatkossa painottamaan Katse tulevaan -osiossa lähivuosien resursseja vaativia toimenpiteitä yleisluonteisten haasteiden kirjaamisen sijaan.

Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040 (parhaillaan päätöksenteossa) asettaa kaupungille keskipitkän aikavälin tavoitteet eri ympäristönsuojelun osa-alueille ja pidemmän tähtäimen vision vuoteen 2040. Näiden toteutumisesta raportoidaan jatkossa ympäristöraportissa.

Tulevaisuuden toimenpiteisiin ja suunnitelmiin voi perehtyä tarkemmalta tasolla Helsingin ympäristönsuojelun osa-alueohjelmien kautta. Ympäristönsuojelun osa-alueohjelmat ovat:

- Hiilineutraali Helsinki -päästövähennysohjelma
- Ilmastonmuutoksen sopeutumisen linjaukset 2019–2025
- Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma 2021–2028
- Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2015–2024 (valmistelu kaudelle 2025–2034 käynnissä)
- Helsingin kierto- ja jakamistalouden toimenpideohjelma
- Helsingin ilmansuojelu- ja meluntorjuntasuunnitelma 2024–2029 (valmisteilla)
- Helsingin ilmansuojelusuunnitelma 2017–2024
- Helsingin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2018–2022
- Itämeri-toimenpideohjelma 2019–2023 (valmistelu kaudelle 2024–2028 käynnissä)
- Roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelma 2022–2025

Tiettyjen ympäristönsuojelun osa-alueiden kehittymistä ja tulevaisuuden näkymiä voi seurata myös säännöllisesti päivitettävien verkkosivustojen kautta. LUMO-vahti (lumovahti.hel.fi) kertoo, miten Helsinki etenee kohti luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelman

(2021–2028) tavoitteita. LUMO-vahtiin on koottu ohjelman 95 toimenpiteitä, ja toimenpiteiden etenemistä tarkastellaan neljännesvuosittain. Kiertotalousvahti (kiertotalousvahti.hel.fi) puolestaan tarjoaa ajantasais- ta tietoa Helsingin kierto- ja jakamistalouden toimenpideohjelman toi- menpiteiden etenemisestä ja aikataulusta. Hiilineutraali Helsinki ohjel- man toteutumista ja kaupungin ilmastotyön näkymiä seurataan helsin- ginilmastoteot.fi-sivustolla. Itämeren suojeluun liittyvää työtä voi seura- ta Itämerihaasteen verkkosivuilla (www.itamerihaaste.net).

Ympäristöraportti on kaupunkikonsernin yhteinen asiakirja, johon kerä- tään tietoa kaikilta kaupungin toimialoilta, virastoista, liikelaitoksista ja tytäryhteisöistä. Kaikki toimialojen, virastojen ja liikelaitosten toimitta- mat tiedot ympäristöraporttiin löytyvät avoimena datana osoitteista hri.fi/data/fi/dataset/helsingin-kaupungin-ymparistoraportti ja hri.fi/data/fi/dataset/helsingin-kaupungin-ymparistotilinpito. Ympäristö- raportissa on esitetty esimerkkejä toimialojen ympäristötyöstä eri osa- alueisiin liittyen.

Toimialoilla ja liikelaitoksilla on mahdollisuus asettaa talousarviossa ympäristöasioihin liittyviä sitovia toiminnallisia tavoitteita. Nämä tavoit- teet ja niiden toteutuminen on kuvattu ympäristöraportissa. Vuonna 2022 tavoitteita asetti kaupunkiympäristön toimiala, Helsingin kaupun- gin liikenneliikelaitos (HKL) ja Helsingin kaupungin rakentamispalvelu- liikelaitos Stara.

Kaupunginkansliassa on kehitetty kaupunkiyhteisiä talousarviotavoittei- ta, ja vuoden 2024 talousarvioon on lisätty uutena kaupunkiyhteisenä tavoitteena ympäristö- ja ilmastoaiheinen tavoite. Tämän tavoitteen to- teutumista seurataan jatkossa ympäristöraportissa kaikkien toimialojen osalta. Toimialoilla on käytössään myös erilaisia ympäristöjärjestelmiä, jotka on listattu ympäristöraportissa. Jatkossa ympäristöraportissa voi- daan kuvata tiiviisti myös ympäristöjärjestelmien keskeisimpien toimia- lakohtaisten ympäristötavoitteiden toteutumista.

Toimialojen, virastojen ja liikelaitosten raportoinnissa otetaan huomioon jatkossa päivitetyt Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040. Tytäryhteisöjen ympäristöraportointia kehitetään EU:n kestävyysraportointidirektiivin mukaisesti osana konserniraportointia.

12.12.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Elina Mähönen, ympäristöasiantuntija: 09 310 22228
elina.mahonen(a)hel.fi

17

Valtuutettu Arja Karhuvaaran toivomusponsi ydinkeskustan valosaasteen ja häikäisyn poistamiseksi

HEL 2023-011876 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 13.9.2023 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimista ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on käsitellessään Helsingin kaupungin vuoden 2022 ympäristöraporttia hyväksynyt 13.9.2023 valtuutettu Arja Karhuvaaran seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta nopeuttaa ydinkeskustan valaistuksen säätyvyyttä ja valaisinvarjostimien uudistamista turhan valosaasteen ja häikäisyn poistamiseksi asuinalueilta.

Elohopealamppujen poistuessa EU-direktiivin edellyttämällä tavalla markkinoilta jouduttiin ne korvaamaan myös ydinkeskustassa joissain tilanteissa häikäisyä aiheuttavilla monimetallilampuilla. Toimenpide oli välttämätön, jotta historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti säilytettäväksi haluttuja Y-valaisimia voitiin edelleen käyttää. Normaalien kausihuoltojen yhteydessä on näitä lampuja jo vaihdettu ledilampuiksi. Loput vaihdetaan kuluvan ja ensi vuoden aikana. Uudet korvaavat ledilamput valaisevat alaspäin, jolloin sivusuuntainen häiriövalo poistuu. Häikäisyn rajoittamiseksi on tapauskohtaisesti uusittu valaisinkupuja.

Helsinki LED -hankkeessa uusitaan seuraavan seitsemän vuoden aikana jäljellä olevat 57 000 energiatehotonta valaisinta ledivalaisimiksi. Uudet valaisimet varustetaan valaisinkohtaisilla ohjauslaitteilla. Myös Y-valaisin uudistetaan valaisinkohtaisesti ohjattavaksi ja lediteknologiaa hyödyntäväksi sen perinteistä ulkonäköä muuttamatta. Uusi Y-valaisinmallisto on käytettävissä vuosikymmenen loppupuolella, jolloin voidaan toteuttaa laajamittainen Y-valaisinvaihdon.

Y-valaisinta käytetään kaupunkirakenteen ominaispiirteiden perusteella keskustan kaupunginosissa (Kluuvi, Alekski ja sivukadut, Kruununhaka pl. Kaisaniemenkatu, Katajanokka pl. kärki, Eira, Kallio erityisesti Torkkelinmäki, rajautuen Hämeentiehen idässä, Etu-Töölö). Y-valaisin on historiallisesti arvokas osa rakennetun ympäristön ja kaupunkikuvan ominaispiirteitä näissä kaupunginosissa ja kortteleissa. Muualla ripus-

tusvalaistus toteutetaan moderneilla, usein puolipallon muotoisilla valaisimilla, joissa valaistus suuntautuu kulkuväylille.

Ydinkeskustaan johtavien katujen isotehoisten valaisimien ledivaihdot alkoivat vuonna 2023. Ydinkeskustassa valaisimia vaihdetaan lähivuosina muiden hankkeiden yhteydessä ledivalaisimiksi, ja esimerkiksi Aleksin poikkikaduille palautetaan Y-valaisimet lediversiona.

Helsinki LED -hankkeen laaja valaisinvaihto etenee pohjoisesta kohti ydinkeskustaa. Projektin alkuvaiheessa pyritään keskittymään isotehoisten ja paljon energiaa kuluttavien valaisimien vaihtojen rinnalla asuinalueiden valaisinvaihtoon.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 16.01.2024 § 20

HEL 2023-011876 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Toivomusponnessa esitetään, että selvitetään mahdollisuutta nopeuttaa ydinkeskustan asuinalueiden valaistuksen uudistamista valon laadun parantamiseksi.

EU-direktiivin myötä markkinoilta poistuivat elohopealamput vuonna 2015. Elohopealamput jouduttiin korvaamaan myös ydinkeskustassa joissain tilanteissa häikäisyä aiheuttavilla monimetallilampuilla. Toimenpide oli välttämätön, jotta historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti säilytettäväksi haluttuja Y-valaisimia voitiin edelleen käyttää. Normaalien kausihuoltojen yhteydessä on näitä lampuja jo vaihdettu nk. korvaaviksi ledilampuiksi. Loput vaihdetaan tänä ja ensi vuonna. Uudet korvaavat ledilamput valaisevat alaspäin, joten sivusuuntainen häiriövalo poistuu. Lisäksi häikäisyn rajoittamiseksi on tapauskohtaisesti uusittu valaisinkupuja.

Helsinki LED -hankkeessa uusitaan seuraavan seitsemän vuoden aikana kaikki vielä jäljellä olevat 57 000 energiatehotonta valaisinta ledivalaisimiksi. Uudet valaisimet varustetaan valaisinkohtaisilla ohjauslaitteilla. Myös Y-valaisin tullaan uudistamaan valaisinkohtaisesti ohjattavaksi ja yhä kehittyvää lediteknologiaa hyödyntäväksi sen perinteistä ulkonäköä muuttamatta. Uusi Y-valaisinmallisto on käytettävissä vuosikymmenen loppupuolella, jolloin voimme toteuttaa laajamittaisen Y-valaisinvaihdon.

Y-valaisinta käytetään kaupunkirakenteen ominaispiirteiden perusteella tietyissä kaupunginosissa (Kluuvi, Aleksin ja sivukadut, Kruununhaka pl. Kaisaniemenkatu, Katajanokka pl. kärki, Eira, Kallio erityisesti Torkkelinmäki, rajautuen Hämeentiehen idässä, Etu-Töölö). Y-valaisin on historiallisesti arvokas osa rakennetun ympäristön ja kaupunkikuvan ominaispiirteitä näissä kaupunginosissa ja kortteleissa. Muualla ripustusvalaistus toteutetaan moderneilla, usein puolipallon muotoisilla valaisimilla, joissa valaistus suuntautuu kulkuväylille.

Ydinkeskustaan johtavien katujen isotehoisten valaisimien ledivaihdot ovat alkaneet vuonna 2023 ja vaihdot jatkuvat lähivuosina. Ydinkeskustassa valaisimia vaihdetaan lähivuosina muiden hankkeiden yhteydessä ledivalaisimiksi, ja esimerkiksi Aleksin poikkikaduille palautetaan Y-valaisimet lediversiona.

Helsinki LED -hankkeen laaja valaisinvaihto etenee pohjoisesta kohti ydinkeskustaa. Projektin alkuvaiheessa pyritään keskittymään isotehoisten ja paljon energiaa kuluttavien valaisimien vaihtojen rinnalla asuinalueiden valaisinvaihtoon.

19.08.2024

Asia/17

Käsittely

16.01.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat yksikön päällikkö Olli Markkanen ja valaistuspäällikkö Marjut Kauppinen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Olli Markkanen, yksikön päällikkö: 09 310 39559
oli.markkanen(a)hel.fi
Marjut Kauppinen, valaistuspäällikkö, puhelin: 09 310 31547
marjut.kauppinen(a)hel.fi

18

Valtuutettu Mai Kivelän toivomusponsi liikenteen lisätoimenpiteiksi päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi

Pöydälle 12.08.2024

HEL 2023-011878 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 13.9.2023 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimista ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muulle valtuustolle.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on käsitellessään Helsingin kaupungin vuoden 2022 ympäristöraporttia 13.9.2023 hyväksynyt seuraavan valtuutettu Mai Kivelän toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta tuoda pikaisesti päätöksentekoon liikenteen lisätoimenpiteitä päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi.

Liikenteen päästövähennystoimenpiteiden valmistelu on käynnissä ja tavoitteena saada niihin liittyvät johtopäätökset valmiiksi vuoden 2024 aikana.

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 linjataan, että kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030, nollata päästöt vuoteen 2040 mennessä ja olla hiilinegatiivinen sen jälkeen. Syksyllä 2022 kaupunginhallitus hyväksyi päivitetyn Hiilineutraali Helsinki - päästövähennysohjelman, jonka mukaisesti liikenteen päästöjä tulee vähentää vuoteen 2030 mennessä 69 % vuoden 2005 tasosta. Keväällä 2022 teetetyt selvityksen mukaan aiemmin tunnistetut jo päätetyt toimenpiteet eivät kuitenkaan riitä hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseen liikenteen osalta, vaan tavoitteesta ollaan jäämässä kauas. Osana päivitettyä päästövähennysohjelmaa hyväksyttiin toimenpide, jonka mukaisesti kaupunkiympäristön toimiala laatii selvityksen kaupungin käytössä olevista vaikuttavimmista lisäisistä liikenteen päästövähennyskeinoista vuodelle 2030 asetetun tavoitteen saavuttamiseksi.

Päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi tullaan tarvitsemaan laaja valikoima myös muita vaikuttavia toimia, kuten liikenteen sujuvuuteen vaikuttavia toimia sekä ajoneuvojen käyttövoimamuutokseen ja ajosuorituksen vähenemiseen kohdistuvia toimia. Työ on käynnissä tehokkaiden, kaupungin päätösvallassa olevien sekä riittävän nopeasti vaikutta-

vien toimenpiteiden tunnistamiseksi ja toimenpiteiden vaikutusten arvioimiseksi. Toimenpiteiden vaikutuksia on tarkoitus arvioida laajasti ja vuorovaikutteisesti. Arviointia tehdään CO2-päästövaikutusten lisäksi monipuolisesti sosiaalisista, taloudellisista ja liikennejärjestelmätason näkökulmista. Vaikutusten arviointia ja asukas- ja yritysvuorovaikutusta tehdään alkuvuoden 2024 aikana. Toimenpidekokonaisuuden vaikutusten arvioinnin johtopäätökset valmistuvat kuluvan vuoden aikana.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 448

HEL 2023-011878 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.08.2024 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 19.12.2023 § 697

HEL 2023-011878 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Toivomusponnessa edellytetään selvitettävän mahdollisuutta tuoda pikaisesti päätöksentekoon liikenteen lisätoimenpiteitä päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi. Liikenteen päästövähennystoimenpiteiden valmistelu on käynnissä ja tavoitteena saada niihin liittyvät johtopäätökset valmiiksi kevään 2024 aikana.

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021 - 2025 linjataan, että kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030, nollata päästöt vuoteen 2040 mennessä ja olla hiilinegatiivinen sen jälkeen. Syksyllä 2022 kaupunginhallitus hyväksyi päivitetyn Hiilineutraali Helsinki - päästövähennysohjelman, jonka mukaisesti liikenteen päästöjä tulee vähentää vuoteen 2030 mennessä 69 % vuoden 2005 tasosta. Keväällä 2022 teetetyt selvityksen mukaan aiemmin tunnistetut jo päätetyt toimenpiteet eivät kuitenkaan riitä hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseen liikenteen osalta, vaan tavoitteesta ollaan jäämässä kauas. Osana päivitettyä päästövähennysohjelmaa hyväksyttiin toimenpide, jonka mukaisesti kaupunkiympäristön toimiala laatii selvityksen kaupungin käytössä olevista vaikuttavimmista lisäisistä liikenteen päästövähennyskeinoista vuodelle 2030 asetetun tavoitteen saavuttamiseksi.

Päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi tullaan tarvitsemaan laaja valikoima myös muita vaikuttavia toimia, kuten liikenteen sujuvuuteen vaikuttavia toimia sekä ajoneuvojen käyttövoimamuutokseen että ajo-suorituksen vähenemiseen kohdistuvia toimia. Työ on käynnissä tehokkaiden, kaupungin päätösvallassa olevien sekä riittävän nopeasti vaikuttavien toimenpiteiden tunnistamiseksi ja toimenpiteiden vaikutusten arvioimiseksi. Toimenpiteiden vaikutuksia on tarkoitus arvioida laajasti ja vuorovaikutteisesti. Arviointia tehdään CO₂-päästövaikutusten lisäksi

monipuolisesti sosiaalisista, taloudellisista ja liikennejärjestelmätason näkökulmista. Vaikutusten arviointia ja asukas- ja yritysvuorovaikutusta tehdään alkuvuoden 2024 aikana. Toimenpidekokonaisuuden vaikutusten arvioinnin johtopäätökset valmistuvat loppukeväästä 2024.

Käsittely

19.12.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Marleena Isomaa: Muutetaan lausuntoehdotuksen kappaleen 4 ensimmäinen lause muotoon: "Päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi tullaan tarvitsemaan laaja valikoima myös muita vaikuttavia toimia, kuten liikenteen sujuvuuteen vaikuttavia toimia sekä ajoneuvojen käyttövoimamuutokseen että ajosuoritteen vähenemiseen kohdistuvia toimia."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Marleena Isomaan vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

12.12.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Reetta Koskela, projektipäällikkö: 09 31027151
reetta.koskela(a)hel.fi

19

Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite Vuosaaren metroaseman liukkaudentorjunnasta

Pöydälle 12.08.2024

HEL 2024-000895 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Ville Jalovaara on tehnyt 17.1.2024 seuraavan valtuustoa-
loitteen:

Vuosaaren vuonna 1998 käyttöön otettu metroasema on kesällä kuuma ja talvella liukas. Aseman suunnittelua ei voi pitää kovinkaan onnistuneena. Talvella lumen tulo sisään yhdistettynä pakkaseen aiheuttaa laiturialueella suuren liukastumisvaaran. Tähän olisi saatava viipymättä korjaus. Metron korjauksiin käytettävissä oleva investointibudjetti on ymmärrettävästi rajallinen, mutta tässä asiassa on kysymys aseman käyttäjien turvallisuudesta. Ehdotan, että tehdään suunnitelma, miten laiturialueen liukkausongelma voidaan poistaa ja tämän jälkeen ryhdytään sen edellyttämiin toimiin.

Vuosaaren metroasema on rakenteeltaan lasikatteinen ja laiturialueen radantakaiset seinät ovat teräsverkkoa. Laiturialueen kivipinnan alla on lumensulatuksen putkisto, joka on vaurioitunut eikä toimi tarkoituksenmukaisella tavalla. Tämän vuoksi laiturialueen liukkaudentorjuntaa on hoidettu tehostetusti todettujen tarpeiden mukaan.

Lumensulatusjärjestelmän korjaamisen suunnittelutyö on käynnissä ja korjaus on alustavasti suunniteltu toteutettavaksi kesällä 2025. Samalla on tarkoitus myös uusia esteettömyysopasteet laiturin reunalla. Investoinnin laajuus tarkentuu suunnittelun edetessä.

Metroaseman laajempi peruskorjaaminen edellyttää kokonaisvaltaista suunnittelua, jossa huomioidaan myös aseman muut korjaustarpeet. Kiinteistön kuntoarviot ja HKL:n metroinfran muut tarpeet huomioiden Vuosaaren aseman laajempi peruskorjaus ajoittunee 2020-luvun loppupuolelle.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy tuottaa HKL:lle alihankintasopimuksen perusteella mm. metroasemien huoltoon, kunnossapitoon ja omaisuuden hallintaan liittyviä palveluja. Laiturialueen liukkaudentor-

Juntaa hoidetaan tehostetusti kunnes sulanapitojärjestelmä on saatu korjattua. HKL:lle ei ole esitetty korvausvaatimuksia Vuosaaren met-roasemalla sattuneista liukastumistapaturmista vuosien 2016–2024 ai- kana.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhalli- tuksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johto- kunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginhallitus on 29.1.2024 § 62 päättänyt, että se vastaa Vuosaaren metrolaiturin talvista liukkau- den torjuntaa koskevaan aloitteeseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Ville Jalovaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 12.08.2024 § 449

HEL 2024-000895 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

12.08.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Geb- hardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 09.04.2024 § 29

HEL 2024-000895 T 00 00 03

Lausunto

Johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Vuosaaren metroasema on otettu käyttöön elokuussa 1998. Metroasemaa käyttää päivittäin n. 27.900 henkilöä (vuoden 2023 käyttäjämäärä).

Vuosaaren metroasema on rakenteeltaan lasikatteinen ja laiturialueen radantakaiset seinät ovat valkoiseksi maalattua teräsverkkoa. Laiturialueen kivipinnan alla on lumensulatuksen putkisto.

Laiturin sulanapitoputkisto on vaurioitunut, eikä sen vuoksi toimi tarkoituksenmukaisella tavalla. Tämän vuoksi laiturialueen liukkaudentorjuntaa on hoidettu tehostetusti todettujen tarpeiden mukaan.

Laituritason lumensulatusjärjestelmän laiturin reunan alueen korjaamisen suunnittelutyö on käynnissä ja korjaus on alustavasti suunniteltu toteutettavaksi kesällä 2025. Samassa yhteydessä on tarkoitus myös uusaa esteettömyysopasteet laiturin reunalla. Investoinnin laajuus tarkentuu suunnittelun edetessä. Tarkoituksena on vähintäänkin varmistaa sulanapitojärjestelmän toimivuus laiturin reunan läheisyydessä.

Metroaseman laajempi peruskorjaaminen vaatii kokonaisvaltaista suunnittelua, jossa huomioidaan myös aseman muut korjaustarpeet. Kiinteistön kuntoarviot ja HKL:n metroinfran muut tarpeet huomioiden Vuosaaren aseman laajempi peruskorjaus ajoittunee 2020-luvun loppupuolelle.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy tuottaa HKL:lle alihankintasopimuksen perusteella mm. metroasemien huoltoon, kunnossapitoon ja omaisuuden hallintaan liittyviä palveluja. Laiturialueen liukkaudentorjuntaa hoidetaan tehostetusti kunnes sulanapitojärjestelmä on saatu korjattua. HKL ei ole vastaanottanut korvausvaatimuksia Vuosaaren metroasemalla sattuneista liukastumistapaturmista vuosien 2016-2024 aikana.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

19.08.2024

Asia/19

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi